Anul al 50-lea 12 Pagini EXEMPLARUL In Țară: 3 Lei In Străinătate: 6 Lei 12 Pagini Nr. 262 Luni 25 Septembrie 1933
Taxa poștală plătită în numer ar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. No. 120228/933
P | | |

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI are numerele: 3-1370, 3-1371, 3-1372, 3-1373, 3-1374, 3-5643.

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Cîte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN
DIRECTOR: STELIAN POPESCU

MISIUNEA MICII INȚELEGERI

Azi, se deschide la Sinaia conferința Micei Înțelegeri.

Cei trei miniștri de externe ai Cehoslovaciei, Iugoslaviei și României, — d-nii Beneș, Ivtici și Titulescu — vor avea un schimb de vederi asupra tuturor problemelor ce interesează statele respective, în legătură cu situația din Europa centrală și orientală, în vederea consolidării păcei.

De la ultima întrevedere a celor trei miniștri de externe, diplomația europeană a fost și este preocupată de repercusiunile ce le-a avut în Austria, tendințele de expanziune ale germanismului spre sud și politica guvernului din Berlin împotriva cabinetului Dolffus, care au provocat tenziunea raporturilor între Germania și Austria.

Independența republicei austriace ar fi grav amenințată, dacă guvernul din Berlin va urmări cu tenacitate anexarea sa la Reich, prin înlăturarea obstacolelor ce-i stau încă în cale.

Independența Austriei este o necesitate pentru menținerea echilibrului european. Nu numai Mica Înțelegere, dar și celelalte puteri din sudul și vestul Europei, consideră, drept o necesitate de primul ordin, inexorabilă, menținerea și asigurarea independenței Austriei.

In acest scop se propun diferite mijloace, care să dea posibilități serioase de rezistență și de apărare acestui stat, în cadrul intereselor complexe ale națiunilor din Europa centrală.

Proectul unei înțelegeri economice în bazinul dunărean a fost iarăși readus în discuție.

Firește, că Mica Înțelegere, care are în programul său stabilirea unor acorduri economice cu toate statele vecine, este dispusă să examineze cu toată seriozitatea această problemă, în cadrul intereselor politice ale statelor respective, al tratatelor și pactelor încheiate.

Dacă între statele componente ale Micei Înțelegeri se poate realiza o colaborare economică cât mai strânsă, ca și între ele și Austria, există însă un factor, care refuză să facă parte dintr'un asemenea sistem: Ungaria.

Sub pretext că ea ar avea un „rol subaltern" în viitorul sistem economic dunărean, Ungaria opune rezistență și înțelege să-și păstreze „mâinele libere". Conducătorii Ungariei nu vor să renunțe la obiectivul politicei lor externe: slăbirea Micei Înțelegeri și revizuirea tratatelor.

N'a declarat acum câteva săptămâni d. Gömbös, președintele consiliului maghiar, că Ungaria nu poate renunța la revizuirea tratatelor și ea nu vrea să facă parte dintr'un sistem economic al statelor dunărene, de oarece ar avea un „rol subaltern"?

Totuși, aceleaș guvern se plânge că Ungariei i s'a creat o situație economică din cele mai grele...

Această politică plină de contradicțiuni, de echivocuri și de provocațiuni, nu poate să favorizeze colaborarea economică cu celelalte state vecine și nici să întărească pacea. Mica Înțelegere este însă hotărîtă să-și îndeplinească misiunea sa pacifică și constructivă, așa cum îi impune evoluția sa normală, structura sa și cadrul tratatelor și pactelor în vigoare.

Conferința dela Sinaia va dovedi perfecta solidaritate a membrilor Micei Înțelegeri și voința lor fermă de a asigura și menține pacea.

Semicentenarul castelului Peleș

CASTELUL PELEȘ

In al șaptelea an al domniei sale, în ziua de 22 August 1875, Carol I a pus piatra fundamentală a castelului Peleș, la poalele Bucegilor, cu gândul de a construi un locaș demn și impunător, care să fie, nu numai reședința sa de vară, dar și leagănul dinastiei române, întemeeată de el. Lucrările castelului — suspendate în timpul războiului independenței, — au fost continuate după încheerea păcii și terminate în anul 1883.

In actul comemorativ pe care l-a transcris Regina Elisabeta, în litere ornate pe o foae de pergament, se spune: „AM INTRAT IN CASA NOASTRA IN ANUL DE GRATIE, 1883, IN AL 17-lea AL DOMNIEI NOASTRE ȘI I-AM DAT NUMELE DE „CASTELUL PELEȘ".

Vasile Alecsandri a scris și el, cu prilejul inaugurării acestui castel, câteva versuri, ce au fost gravate pe o placă de bronz. Poetul spune, că Regele Carol a construit în timp de pace reședința sa, după cum în timp de război, în unire și într'un suflet cu poporul său, a clădit regatul României.

In cele patru versuri, bardul dela Mircești a lăsat posterității cea mai justă caracterizare a regelui întemeetor și constructor, care a înțeles misiunea sa de cetățean în timp de pace și de soldat în timp de război, în noua sa patrie.

In ziua când s'a prezintat în fața Adunării Naționale spre a depune jurământul de domn al țării, tânărul principe Carol a declarat solemn: „PUNAND PICIORUL PE ACEST PAMANT SFANT AM DEVENIT ROMAN... CETATEAN AZI, MAINE DACA VA FI NEVOE, SOLDAT. VOI IMPARTAȘI CU VOI SOARTA CEA BUNA, SAU CEA REA. SA NE INTARIM PRIN CONCORDIE, SA NE UNIM FORȚELE NOASTRE SPRE A FI LA INALȚIMEA EVENIMENTELOR!"...

După câteva zile el spunea că din ziua când i s'a pus pe capul său coroana lui Ștefan și a lui Mihai, a fost pătruns de însemnătatea și greutatea misiunii sale; de sentimentul îndeplinirii conștiincioase a datoriei sale de domn, față de națiunea ce l-a onorat cu încrederea ei și l-a îmbrățișat cu toată dragostea; ca și de răspunderile ce vor atrage pentru sine și pentru țară, faptele ce le va săvârși. In lunga și glorioasa lui domnie, regele Carol I nu s'a abătut niciodată dela datoria sa, așa cum a înțeles-o dela început. El a fost, prin înțelepciunea și spiritul său constructiv, prin noblețe caracterului și simțul său de răspundere; prin marile sale virtuți și însușiri morale, ca și prin toate vorbele și faptele sale, la înălțimea misiunii lui de suveran constituțional, de prim cetățean și de soldat.

Astăzi, la Sinaia, M. S. Regele Carol II, în prezența M.M.L.L. Regele Alexandru și Regina Maria a Iugoslaviei, a M. S. Regina Maria, a membrilor familiei regale și a demnitarilor țării, sărbătorește 50 de ani dela inaugurarea „Castelului Peleș", leagănul dinastiei noastre.

In împrejurările grele prin care trecem, lozinca primului rege al României, Carol I, este și azi un îndemn de muncă și un sfat plin de înțelepciune:

„Numai prin unirea tuturor forțelor națiunii, prin îndeplinirea datoriei și muncă constructivă, vom fi la înălțimea evenimentelor!"

Povestea Peleșului este însăși povestea României de eri, care s'a înălțat și întărit prin lupte, sacrificii și muncă.

Să salvăm comorile de artă
și amintirile glorioase din Bucovina

— Apelul președinției consiliului de miniștri —

D. Stelian Popescu, directorul ziarului nostru, a primit din partea d-lui V. V. Tilea, subsecrtretar de stat la președinția consiliului de miniștri, următoarea scrisoare:

Mult stimate d-le director,

Odată cu începutul organizării turismului în România, domnul președinte al consiliului de miniștri a dispus, ca prefecții să ia inițiativa instituirei de comitete județene, cari să aducă la cunoștința consilieratului pentru turism situația tuturor localităților balneo-climatice și de interes turistic și pe de altă parte, să întreprindă indispensabila operă de educare turistică a publicului.

Comitetele s'au înființat aproape pretutindeni în țară și odată cu încetarea vacanței, vor începe opera de educare. Intre timp, ne-au trimis dări de seamă asupra situației stațiunilor balneo-climatice și de interes turistic și cu acest prilej, pe lângă multe alte insuficiențe cari — treptat, treptat — vor trebui înlăturate, am aflat în amănunțime jalnica situație în care se găsește Mecca Românismului, Putna lui Ștefan cel Mare.

Prefectul de Rădăuți raportează, că la Putna plouă în biserica Marelui Voevod și călugării au pus mână dela mână pentru repararea acoperișului. Biserica veche de lemn are nevoe de urgente îndreptări. Chilia lui Daniel Sihastru e ca și părăsită. „Dealul Crucii" de unde Ștefan cel Mare a tras cu arcul, poate fi asemuit cu o pragină. Casa de adăpost a mănăstirii, transformată în spital în timpul războiului, a fost deposedată de tot mobilierul și acum, nici la mănăstire, nici în comuna Putna, nu poate fi adăpostit și ospătat nici un drumeț. Drumul care duce la mănăstire e vrăstat de hârtoape și de podețe șubrede de lemn și e atât de îngust, că nu pot încăpea două vehicule alături. „Mausoleul" de lemn și sticlă dela mormântul lui Ștefan cel Mare nu se potrivește cu strălucirea ce se cuvine locului. Clopotul domnesc, cerut de Comisiunea monumentelor istorice, trebuia de mult depus la muzeu și înlocuit cu un altul, tot domnesc, purtând numele M. S. Regelui Carol II.

Pe scurt, locul sfânt pentru Neamul nostru tânjește în situația cea mai jalnică.

Eu socotesc, că îndreptarea trebue făcută printr'un efort al colectivității românești. Aceasta nu numai fiindcă în situația actuală greu s'ar găsi mijloacele materiale suficiente, ci și fiindcă efortul colectiv pentru ridicarea locului istoric la strălucirea cuvenită, trebue să tălmăcească un anume înțeles.

Trebue făcute la Putna drumuri puse la îndemâna cercetărilor streini și români cari se vor duce acolo și la mănăstirile din apropiere, să citească pe lespezile de pe mormintele Voevozilor întreaga istorie a Moldovei dela Nistru la Carpați. Trebue edificate locuri de adăpostire și de ospătare. Trebue creată întreaga atmosferă de strălucire și de pietate cuvenită cunoașterii în reculegere a zilelor de sbucium și glorie trăite de acel loc.

Am credința, că dela copilul din clasele primare și până la marele institutit, nimeni, în țară nu va ezita să contribue la această operă națională. Cu atât mai mult, că Bucovina stă în fruntea regiunilor românești cari prezintă elemente balneo-climatice și interes turistic și odată înzestrată cu tot ce e necesar turismului modern, ar putea atrage mulțime de drumeți dela cari economia națională, în genere și multe din instituțiile chemate acum să-și dea contribuția, ar avea de trăs mari foloase.

Cunoscând graba și sufletul întreg cu cari îmbrățișați chestiunile naționale, mă adresez dv., mult stimate d-le director, cu propunerea de a deschide o subscripție publică, unde să se predea participarea fiecăruia la marea operă națională pe care ne-o propunem.

Președinția consiliului de miniștri, consilieratul pentru turism, se înscrie cu lei 50.000. D. dr. Al. Vaida-Voevod, președintele consiliului de miniștri, se înscrie cu lei 10.000, iar subsemnatul cu lei 5.000.

Primiți vă rog, mult stimate domnule director, expresiunea înaltei considerațiuni ce vă păstrez.

Ministru, subsecretar de stat
V. V. TILEA

Incepând de azi, „Universul" deschide lista de subscripție indemnând pe bunii români și creștini să-și dea obolul pentru locașul sfânt dela Putna.

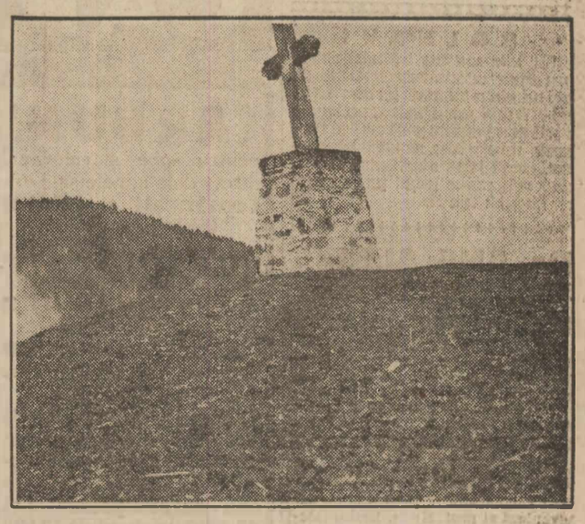

Locul (crucea) de unde a tras cu arcul Ștefan cel Mare

Oaspeți străini la Sinaia

CONTELE VOLPI

—xox—

Un hidroavion amerizează forțat

Constanța, 22 Sept.

Un hidroavion al flotilei Mamaia, pilotat de locot. Galațki și având ca observatori pe sublocot. Trandafirescu și Scurtu, a amerizat forțat azi d. a., în dreptul farului Tuzla, din cauza unei manevre greșite executată de pilot.

Aparatul nemai putându-și lua zborul a fost remorcat, împreună cu cei trei ofițeri de vaporul „Maya", tanc italian, care în acel moment trecea pe acolo, spre portul Constanța.

Aparatul n'a suferit avarii. Ofițerii n'au suferit nimic.

Armatele manciuriene atacă China

Londra, 22 (Ulistein).- „Britisch United Press" anunță că, după știri oficiale din Peking, armatele manciuriene au început un atac în stil mare împotriva Chinei. Trupele manciuriene au sosit în localitatea Hulaya, situată la câteva mile la Nord de Peking.

Statul manciurian dispune de 4 armate comandate de generali cari au luptat până acum sub steagurile guvernului din Nanking.

UN ULTIMATUM ADRESAT CHINEI

Peking, 23 (Rador). — **In cursul zilei de eri un avion japonez militar a sburat deasupra orașului Peking, aruncând manifeste cu un caracter de ultimatum.**

Manifestele cer generalului chinez Fangchenwu să ia măsuri pentru ca până la data de 26 Septembrie trupele sale să fie readuse la sud de zona demilitarizată. In caz contrar se vor lua măsuri spre a impune retragerea trupelor.

Trebue observat că guvernul chinez consideră pe generalul Fangchenwu ca pe un rebel.

„Matin"
despre serbările dela Sinaia

Paris, 22 (Radio Central). — **„Matin" de mâine publică un articol despre serbările de la Sinaia, al trimisului său special la București, Lyautey.**

Ziaristul străin spune că aceste serbări vor constitui un eveniment politic senzațional.

—xox—

Fabrică
de pașapoarte și bancnote false la Viena

Viena, 23 (tel. part.) — Poliția a făcut o descindere în marea tipografie Czerny, unde a găsit mari cantități de pașapoarte iugoslave și austriace și legitimații pentru trecerea graniței false.

S'au mai găsit plăci fotografice pentru confecționarea de clișee pentru falsificarea de bancnote austriace de 5 și 20 șilingi.

Stephen Pichon

Retras de câțiva ani din viața politică, la proprietatea sa din Ver-en-Montagne, Stephen Pichon, fost ministru de externe al Franței și unul din semnatarii tratatelor de pace încheiate la Paris, a decedat zilele trecute, în vârstă de 76 ani.

Ca student al facultății de drept din Paris, Stephen a avut strânse relațiuni prietenești cu colegii săi români, între care au fost: Take Ionescu, Const. Dissescu, Const. Arion ș. a.

Atât de puternice au fost aceste prietenii, în cât Stephen Pichon studiase aprofundat istoria poporului român, literatura noastră populară și cultă, problema naționalităților din Austro-Ungaria și situația românilor din Transilvania și a manifestat în toate împrejurările un deosebit interes față de „latinii dela Dunăre și din Carpați", pe care i-a considerat pionierii civilizației în Orient.

Atât de accentuate erau sentimentele sale filo-române, în cât studenții francezi îl numeau „Stephen Românul".

După ce a terminat dreptul și a urmat câțiva ani cursurile facultății de medicină din Paris, Stephen Pichon a intrat în ziaristică.

In 1880, a debutat, ca redactor politic, la ziarul „La Justice", de sub direcția lui Georges Clémenceau și de atunci a rămas colaboratorul și prietenul cel mai apropiat și devotat al temutului polemist și marelui om politic. Clémenceau a apreciat spiritul de independență, curajul, fermitatea, caracterul, sentimentele curate și nobile, patriotismul luminat, al colaboratorului său, care se specializase în chestiunile de politică externă.

In 1906, Stephen Pichon, ales pentru întâia oară în Parlament — senator de Jura — a făcut parte din primul cabinet prezidat de G. Clémenceau. El a păstrat portofoliul afacerilor străine în ministerele prezidate de Aristide Briand (1909, 1910—1911) și în ministerul Barthou din 1913.

In 1917, în timpul războiului mondial, Clémenceau, fiind însărcinat cu formarea cabinetului, a făcut apel la Stephen Pichon să conducă ministerul afacerilor străine.

In 1918, el a recunoscut consiliul național român, constituit la Paris, printr'o adresă comunicată prietenului său, Take Ionescu. In această adresă, Stephen Pichon spunea că Franța, aliata și prietena României, va lupta până la capăt pentru triumful principiului naționalităților și realizarea României Mari.

La conferința păcii, Stephen Pichon a apărat cu toată autoritatea și convingerea, drepturile României.

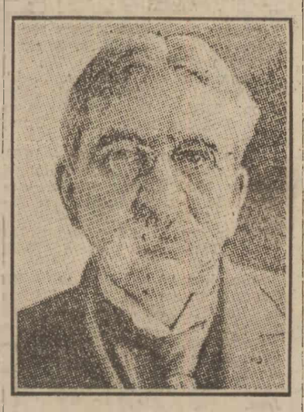

STEPHEN PICHON

A doua zi după semnarea tratatului dela Trianon, în 1920,— sub guvernul Millerand — Pichon a spus românilor ce l-au vizitat:

„Aș fi dorit să pun și eu semnătura în josul acestui tratat, care a creat o România întregită, așa cum am dorit-o și eu încă de acum câteva decenii..."

Poporul român nu va uita niciodată serviciile prețioase ce i le-a adus acest mare francez, latin prin excelență.

—xox—

Propaganda antihitleristă
a posturilor de radio din Moscova

Frankfurt pe Main, 23 (Radio Central). — Prefectura de poliție din Frankfurt pe Main anunță că posturile de radio din Moscova se dedau la o agitație extraordinară împotriva guvernului național socialist.

S'a stabilit că numeroșii posesori germani de aparate de radio întrunesc seara numeroși prieteni spre a-i face să audă știrile transmise din Moscova prin care li se predau adevărate cursuri despre munca ilegală.

Poliția germană a declarat ca va interna în lagăre de concentrare pe toți participanții la astfel de adunări.

Accidentul de autobuz de pe șoseaua Galați-Reni

Galați, 22 Septembrie

Am relatat telefonic împrejurările în cari s'a produs groaznicul accident de autobuz de pe șoseaua Galați-Reni, cu care ocazie au fost răniți grav 18 pasageri, bărbați și femei.

Autobuzul poartă numărul 407. Cetatea-Albă și face cursa cotidiană între Galați și Sudul Basarabiei. Ajutorul de șofer Vasile Sminenco, în stare disperată, a fost transportat la spitalul „Elisabeta Doamna". Deasemeni toți ceilalți 18 pasageri au fost aduși la spital, unde au fost pansați, iar câțiva dintre ei au fost internați.

Majoritatea sunt muncitori de câmp din județul Cetatea Albă.

—xox—

SPARGEREA PERCEPȚIEI DIN HUEDIN

Huedin, 21 Sept.

Patru necunoscuți au încercat Miercuri noaptea să spargă casa de bani a percepției, pe care au găurit-o fără să poată ridica numerarul, întrucât au fost surprinși de un gardian public.

La alarma acestuia, necunoscuții au dispărut.

Mai mulți bănuiți sunt în cercetarea poliției.

Studenții polonezi la mormântul Eroului necunoscut

(Citiți darea de seamă în corpul ziarului)

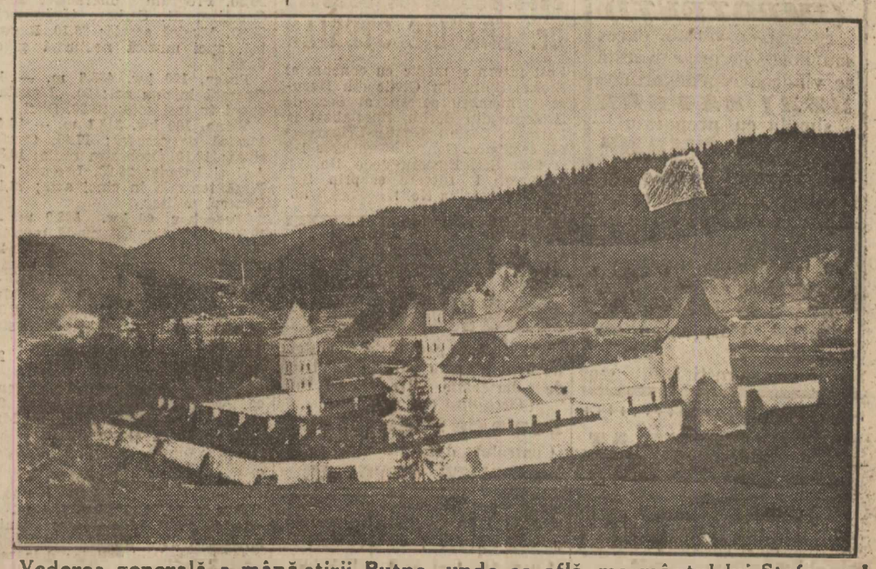

Vederea generală a mânăstirii Putna, unde se află mormântul lui Ștefan cel Mare

ASIGURAREA „FRANCO-ROMÂNA" BUCUREŞTI GRIVIŢEI 23

CUPON N-rul 1-10

10 cupoane, dimpreună cu lei 40, dau dreptul la o poliţă A. M. „UNIVERSUL", **grupa copii şi şcolari,** de lei **50.000** cu 2 numere de premii de 10.000 lei şi 6 numere de premii de 5000 lei

Cu începutul 1 Octombrie 1933 cu participarea la tragerea specială ce se va organiza pentru ei, separat de ceilalţi asiguraţi.

PHOSPHATINE FALIÈRES

FĂINA ALIMENTARĂ ATÂT DE CUNOSCUTĂ, CARE DĂ COPILULUI, SUB FORMA CEA MAI PLĂCUTĂ, TOATE PRINCIPIILE NUTRITIVE ŞI VITAMINELE NECESARE PENTRU DESĂVÂRŞITA LUI DESVOLTARE.

PHOSPHATINE FALIÈRES UŞUREAZĂ CREŞTEREA DINŢILOR ŞI ÎNTĂRIREA OASELOR. DĂ FORŢĂ ŞI SĂNĂTATE. CONVINE ŞI ANEMICILOR, BĂTRÂNILOR ŞI CONVALESCENŢILOR.

Nu există decât o Phosphatină: PHOSPHATINE FALIÈRES (Marca depusă) De vânzare pretutindem.

Dr. GRUBARG
— f. medic de spital —
Genito - Urinare - Sifilis
BOLI DE FEMEI
Blenoragia şi complicaţiile ei
Impotenţa sexuală
Electroterapie, Diatermie, Analize. Consult. 11-2 şi 5-8, doamne 4-5. Reducere p. funcţionari şi meseriaşi. Bulev. Carol 43, colţ Calea Moşilor. 160

Act de mulţumire
Mulţumiri aduc d-lui Dr. G. Cucos din Bucureşti, Cal. Rahovei 36, care după o lună de tratament prin injecţiuni speciale m'a vindecat de Hemoroizi vechi de 25 ani. Efectul salutar al tratamentului l-am simţit chiar dela primele injecţiuni.
Mulţumindu-i călduros, îl recomand suferinzilor.
D. COŞOVEANU
Judecător, Com. Cujmir, Mehedinţi 941

Doctor Amelia Obogeanu
Medic la Inst. Maternitatea
NAŞTERI — BOLI DE FEMEI
întorcându-se în Capitală şi-a reluat consultaţiile 3-5. Telef. 325/70
Str. Brezoianu 57 bis

BOLNAVI
Citiţi astăzi acest anunţ la Mica Publicitate coloana „Diverse" certificatul mulţămire bolnavului câştat 5 săptămâni cu medicamente fără niciun folos nedormind 96 ceasuri dormind fără întrerupere 10 ceasuri după 10 ore cu tratamentul sciinţii cărţi — lei 120 — geniului vindecător Kuhne, sanatoriul kuhoist-medical, primeşte bolnavi interni, externi, consultă săracii gratis provincie prospect gratis, Bucureşti, str. Principatele Unite 30. 258

Dr. ANA ALESKE
SPECIALISTA DIN STRAINATATE CU EXPERIENŢA VECHE
BOLI de FEMEI şi MAMOŞ
BOLI VENERICE
Electroterapie, Băi electrice, DIATERMIE, Operaţiuni. Funcţionarii şi meseriaşii au reducere. Consultaţiuni 8—2 şi 4—8
B-vardul Maria 2 colţ cu Bărăţie

Doctor I. MITULESCU
Fost colaborator la Institutul de Tuberculoză al prof. Koch, Berlin, Medic şef al Preventoriului „Gr. Alexandrescu" şi Specializat în boale de piept, dă consultaţiuni şi face examinări cu razele Röntgen, în strada OITUZ nr. 19. ET. I, între orele 10¼—11¼ a. m. (afară de Duminici). Instalaţie specială pentru Teleradiografie pulmonară. Telefon 3/21/25. 646

BLENORAGIA
PROSTATA ovarite bine. **VINDECA**
Dr. TULIU BLANC Consult 9-12,-2-8
Str. Popa Tatu No. 6 lângă Cişmigiu
Gratuit pentru săraci dela 5—6 p. m.

—BĂRBAŢII— NEPUTINCIOŞI (IMPOTENŢI)
Slăbiţi de vârstă, exces sau boală la orice vârstă se vindecă repede prin
UZAJ EXTERN
simplu cu preparatul
„RADIOPHAN"
experimentat de laboratorul de stat din Berlin.
Aprobat de onor Consiliu Sanitar Superior.
De vânzare la Farmacii.
Prospect sub discreţiune, **contra 10 lei mărci, trimite.** Căsuţa poştală No. 241.
Bucureşti I. 250

Dr. I. MIGDAL
dela Facultatea de Medicină din Berlin
Impotenţa sexuală
Tratament absolut nou. Onorariu după vindecare
Boli genito-urinare
Bulev. Elisabeta 36. Cons. 10-2—6-8. Tel. Dom. 2.03-92. 32

TABLETA NEVRALGINE JURIST ia cu mâna DUREREA de CAP

CĂRBUNI
pentru sobe şi caloriter, direct dela minele sale din **Comăneşti şi Schitul Goleşti,** vinde:
Soc. Creditul Carbonifer
Str. Matei Milo No. 15 Telefon 3,45.85
cu următoarele preţuri:
Cărbuni cal. I Lei **12.000** vagonul de 10.000 kgr. franco domiciliu.
Cărbuni cal. II (lignit) Lei **7.000** vagonul de 10.000 kgr. franco domiciliu. **Brichete ovoidale sau paralelipedice** Lei **13.000** vagonul de 10.000 kgr. franco domiciliu.
Cântar oficial. 960

Policlinica VIAŢA
Bucureşti, Calea Griviţei 107 se tratează BLENORAGIA, SIFILISUL şi BOALELE DE FEMEI
DIATERMIE — ULTRAVIOLETE
Consult toată ziua 4177

Dr. FURMAN
Str. Carol 8 vis-à-vis de Poştă
BLENORAGIA CRONICA ŞI COMPLICAŢIILE EI
Electroterapie. Uretroscopie. Electroliza p. stricturi. Analize
Consult. 2-8. Telef. 3.44-73 249

Dr. ERACLIE STERIAN
Fost intern şi medic cu concurs al Eforiei Spitalelor Civile din Bucureşti, membru coresp. al Soc. de Urologie din Berlin. Specializat la Paris în boale: Genito-Urinare şi Ginecologice. Consultaţiuni dela 1-3 şi 6-8. Str. Bibescu-Vodă No. 24, Bucureşti I. Intrare şi prin Str. Sf-ta Ecaterina No. 1. 88

La cabinetul medical „SALVATOR", vechii specialişti din 1900 vindecă radical şi fără durere
BLENORAGIA
CRONICA, prostatite, metrite, ovarite, prin curenţi electrici de diatermie (Dr. Roucayrol)
Electroliză pentru stricturi
Boale de Piele şi Sifilis
Controlul diagnosticului prin
ANALIZA SANGELUI
Reactiile: Wassermann, Hecht, Mein
ULTRAMICROSCOPIE
p. cunoaşterea şancrului sifilitic
Cons. 11—1 şi 6—9, tel. 333/81
9. PASAGIUL ROMAN. 9
Aproape Palatul Regal Bucureşti
Intrare discretă

Mătasea de cusut şi de butoniere Gütermann

Avantajele mătăsei de cusut se găsesc în calităţile mătăsei naturale.
Mătasea de cusut este mătasea pur toarsă din cea mai bună calitate.
Mătasea de cusut nu se decolorează.
Mătasea de cusut nu reacţionează intemperiilor.
Mătasea de cusut are lustrul natural.
Mătasea de cusut se găseşte în peste 600 culori.
Mătasea de cusut este eftină.
Mătasea de cusut este moale, elastică şi se acomodează la cusătura hainei.
La întrebuinţarea **Mătăsei de cusut** ochiurile nu se rup.
Cusăturile mătăsurilor şi a stofelor de lână fiind cusute cu mătase la vopsire se colorează la fel. Fiţi atenţi cu ce sunt cusute hainele Dvs. A economisi la aţă este o economie greşită.
Mătasea de cusut nu poate fi înlocuită.
Intrebuinţaţi mătasea de cusut Gütermann, fiind cea mai bună.
Gütermann & Co. S. A. Română, Bucureşti

MEMENTO

CALENDAR

DUMINICA, 24 SEPTEMBRIE
Ortodox: Sf-ta martiră Tecla.
Catolic: Sf. Gerard ep.
Protestant: Zămislirea Sf. Ioan Botezătorul.
Evreesc: 4 Tişri.
Mahomedan: 4 Gemadi-el-Ahir.

Răsăritul soarelui 6,6. Apusul soarelui 18,9.

RADIO

DUMINICA, 24 SEPTEMBRIE
394 m. Bucureşti 12 kw.
Feldioara-Braşov Experimental 0,750 kw. 1276

10. **Transmisiunea serviciului religios dela Sf. Patriarhie din Bucureşti.**
11,30. **Viaţa religioasă.**
11,45. **Muzică religioasă** (plăci).
12. **Orchestra G. Ionescu-Găină:** Muzică uşoară şi românească.
13. **Muzică de promenadă** (plăci). Uvertura din „Bărbierul din Sevilla" de Rossini, executată de orch. simfonică din Milano, dirijată de Neri; Potpuriu din „Vânzătorul de păsări" de Zeller, exec. de orch. Bernardo Gallico; Potpuriu de valsuri de Robrecht, exec. de orch. Marek Weber; Fantazie din „Dama de Pică" de Ceaikowsky, executată de orch. Odeon; „Alleluia" de Thiman şi „Laudă suflete pe regele Cerurilor" de Smart, coruri exec. de corul Nonconformist din Londra.
13,45. **Radio-Jurnal.**
14. **Muzică românească.**
17. **Dr. Paşcanu:** Cunoştinţe folositoare.
17,15. **Muzică uşoară.**
17.30. **Pr. Nae Popescu:** De vorbă cu sătenii.
17,45. **Viaţa satului.**
18. **Orchestra Jean Marcu:** Arii naţionale. Waldteufel: Soirée d'été, vals; N. Dostal: Hallo! Hallo!, potpuriu; Al. Leon: Spune-mi; Albeniz: Granada, passodoble; Fernic: Scrisoare de amor, tango; Becce: Serenata della Laguna.
19. **Radio-Jurnal.**
19,15. **Orchestra Jean Marcu:** Romanţe şi Arii naţionale. Clarett: Si petite, vals; Bolzoni: Menuet; Daia: Serenada dragostei, tango; Gruenfeld: Mică serenadă; Ludwig: Vis. Romanţe şi arii naţionale.
20: **Lectură din operele domneşti.**
20,20. **Muzică vocală şi instrumentală:** Sehnsuchtstraum de Tate Roonthal şi Sing nich zur Ruh de Greene Wilhelmi, lieduri cântate de Aramescu; Seară în Grenada şi Catedrala scufundată, executate de Debussy executate la pian de Hoffzimmer; Serenadă de Toselli şi Nocturnă de amor de Drigo, cântate de Gigli.
20,40. **D. Gh. D. Mugur:** Săptămâna.
21. **D. Gabriel Popescu,** canto: Brahms: So willst du des Armen; Sind es schmerzen, sind es Freuden. R. Strauss: Zveignung; Tosti: Marechiare; Borgovan: Trandafir cu două flori; La fereastra spre livadă.
21,20. **Orchestra Radio:** Balfé: Uvertura la „Ţiganca"; Ceaikowski: Casse noisette, suită.
22. **Subiect rezervat.**
22,15. **Orchestra Radio:** Ernst: Elegie (solist D. Teodoru); Abraham: Potpuriu din Floarea din Hawai; M. de Falla: dans spaniol.
22,45. **Radio-Jurnal.**

Heilsberg, 60 kw. 276,5 m. — 20,15. Cântece patriotice noui; 20,50. Sport; 21. Concert seral; 23. Ştiri, şi muzică de dans.
Milano, 50 kw. 331,4 m. (Florenţa, Torino, Genova, Triest). — 21. Ştiri; 21,30. „Ruy-Blas", operă de Marchetti.
Muehlacker, (Stuttgart), 60 kw. 360,6 m. — 21. Seară veselă; 23,20. Ştiri; 23,45. Muzică de dans.
Leipzig, 120 kw. 389,6 m. — 20,05 Două piese într'un act. 21. Concert cu solişti; 23,05. Informaţiuni şi muzică de dans.
Roma, 50 kw. 441,2 m. — 21. Ştiri; 21,45. Muzică variată; 24. Ştiri.
Zuerich, 60 kw. 459 m. — 20,30. Concert de orgă; 21. Cântece; 22. Ştiri şi muzică de dans; 23,15. Sport.
Langenberg, 60 kw. 472,4 m. — 20,30. Program distractiv; 20,45. Sportive; 21. Serbare ţărănească; 22,30. Muzică serală; 23,10. Reportaj, apoi muzică nocturnă şi de dans.
Praga, 120 kw. 488,6 m. — 19. Operetă într'un act; 20. „Ligusta", operă în trei acte; 23,30. Ştiri.
Viena, 100 kw. 518,1 m. — 16,45. Muzică de cameră; 17,45. Conferinţă; 18,10. Orchestra radio; 19.30. Arii şi balade; 20.20. Lectură; 21. Piesă teatrală în cinci acte; 23,15. Concert militar.
Muenchen, 60 kw. 532,9 m. — 19.35. „Palestina", legendă muzicală în trei acte; 23,20. Ştiri; 24. Muzică nocturnă.
Budapesta, 18 kw. 550,5 m. — 19. Orchestră de ţigani; 20,45. Muzică din operete; 22,14. Ştiri; 22.30. Concert de pian; 23,15. Orchestră de ţigani.
Varşovia, 120 kw. 1411 m. — 21. Concert simfonic; 23. Sport.
Berlin, (Koenigswusterhausen), 60 kw. 1635 m. — 20. Plăci; 21. Concert popular; 23. Ştiri; 24. Muzică nocturnă şi de dans.

LUNI, 25 SEPTEMBRIE

BUCUREŞTI, 12 kw. 394 m.
Feldioara-Braşov Experimental 0,750 kw. 1875 m.
10,30. **Serviciul religios dela mănăstirea Sinaia.**
11. **Reportaj.**
11,30. **Parada militară.**
12,30. **Desvelirea plăcii comemorative dela intrarea în castelul Peleş.** Cetirea unei poesii ocazionale de către d. Oct. Goga. Cetirea pergamentului pentru sărbătorirea semicentenarului.
13. **Muzică variată** (plăci): Marşul Incoronării din Profetul (Mayerbeer) şi Largo în sol de Händel, executate de orchestra New-Keen's Hall, dirij. Wood. Valsul din „Cavalerul Roselor" de Rich. Strauss. Fantasie din „Povestirile lui Hoffmann" (Offenbach) executate de orchestra simf. din Berlin, dirij. de Gunther. Dansul orelor din Gioconda (Ponchielli) executat de orch. simf. din Milano, dirij. de Neri. Uvertura din Hänsel şi Gretel (Humperdink) executată de orch. simf. din Londra, dirij. de Coates.
14. **Muzică uşoară** (plăci).
17. **Serbările semicentenarului castelului Peleş. Transmisiune dela Sinaia. Concert George Enescu:** Schumann: Quartet in mi bemol major (patru părţi), G. Enescu vioară; Al. Alessandrescu, piano; Mendelsohn, alto; Papazoglu, violoncel; Beethoven: Sonata Kreutzer: d-nii G. Enescu şi Al. Alessandrescu. Corelli: La Folia. Scărlătescu: Bagatelă în stil românesc. Pugnani-Kreisler: Preludiu şi Alegro, d. G. Enescu.
19. **Concertul muzicilor militare la Sinaia.**
20. **Ionescu-Siseşti:** Punerea în valoare a Luncii Dunării.
20,20. **Muzică vocală** (plăci).
20,40. **Probleme muncitoreşti. Dr. A. Manoli:** Piaţa Muncii.
21. **Orchestra Radio.** Enacovici: Intermezzo. I. Ghika: Suită; Silvestri: Dansuri populare româneşti; Al. Alessandrescu: Amurg de toamnă; Th. Dron: Comoara străbună.
21,30. **Cărţi.**
21,45. **Orchestra Radio:** Welsch: Potpuri de cântece şi dansuri româneşti. Paschill: Floricele. Potpuri naţional.
22,45. **Radio-Jurnal.**

Heilsberg, 60 kw. 276,5 m. — 20. Program naţional; 21.05. Coruri de Brahms; 21.50. Audiţie; 23,15. Ştiri.
Milano, 50 kw. 331,4 m. (Florenţa, Torino, Genova, Triest). — 21. Ştiri şi plăci; 22,15. Muzică de cameră; 22.45. Comedie; 23,15. Orchestră; 24. Ştiri.
Muehlacker, (Stuttgart), 60 kw. 360,6 m. — 21. Muzică de Brahms; 21,40. Pentru vechii luptători; 22. Cabaret; 23. Ştiri; 23,20. Muzică nocturnă.
Leipzig, 120 kw. 389,6 m. — 21.05 Transmisiune din Berlin; 21.55. Din activitatea compozitorilor germani; 22,50. Reportaj de Duminică; 23,05. Ştiri, apoi muzică nocturnă.
Roma, 50 kw. 441,2 m. — 21. Ştiri şi plăci; 21.30. Ştiri; 21,45. Muzică uşoară; 24. Ştiri.
Zuerich, 60 kw. 459 m. — 20,05. Plăci; 21. Literatură; 22. Ştiri; 22,10. Orchestra radio.
Langenberg, 60 kw. 472,4 m. — 21. Ştiri; 21.05. Scene din opera Traviata; 22. Audiţie despre regele Frederich cel Mare; 23. Ştiri, şi muzică nocturnă.
Praga, 120 kw. 488,6 m. — 20. Ceasornicul din turn şi ştiri; 20.10. Brno; 20,40. Moravsca-Ostrava; 21,50. Foileton radio; 22,05. Brno; 23. Ştiri.
Viena, 100 kw. 518,1 m. — 16.20. Concursul de călărie. Călăreţii străini; 16.30. Despre asediul Vienei; 16,55. Concert vocal şi instrumental; 17,35. Ora tineretului; 18. Corul în operă; 18,50. Conferinţă; 19,55. „Tannhäuser" operă; 23.50. Plăci.
Muenchen, 60 kw. 532,9 m. — 21. Concert distractiv; 22,40. Muzică de cameră; 23,20. Ştiri; 24. Muzică nocturnă.
Budapesta, 18 kw. 550,5 m. — 19,45. Plăci; 21,15. Quartet de vioară; 22,15. Ştiri; 22,30. Orchestră de ţigani; 23,45. Concert vocal; 0,15. Jazz.
Varşovia, 120 kw. 1411 m. — 19.20 Diverse; 21. „Gioconda", operă de Ponchielli; 23,30. Sportive şi muzică de dans.
Berlin, (Koenigswusterhausen), 60 kw. 1635 m. — 20. Emisiune naţională; 21. Muzică populară; 22. Comedie; 23. Ştiri; 24. Muzică de dans.

———xox———

Pentru d. ministru al instrucţiei

Desfiinţându-se unele seminarii teologice s'au făcut repartizările elevilor la celelalte seminarii.

Elevii bursieri meritoşi orfani de războiu, deşi elevi buni, nu mai sunt socotiţi bursieri la seminariile unde au fost repartizaţi, bursele repartizate acelor seminarii fiind date numai elevilor lor de mai înainte.

Intrucât aceşti elevi, în majoritatea cazurilor nu au posibilitatea să plătească câte 6000 lei anual, urmează ca ei să nu mai meargă la şcoală, nefiind primiţi.

Ei roagă pe d. ministru al instrucţiunii să dispună ca să li se repartizeze şi bursele ce le-au avut la seminariile desfiinţate, acolo unde sunt repartizaţi ei, precum şi paturi, bănci şi celelalte lucruri ale lor, pentru a nu mai fi puşi din nou să plătească taxe de instalare.

———xxx✻xxx———

Cursurile agricole din Pleniţa

Craiova, 22 Sept.

Am arătat la vreme că în comuna Pleniţa (Dolj) s'au înfiinţat de Camera agricolă de Dolj, cursuri de agricultură naţională pentru învăţători şi preoţi.

Aceste cursuri au fost frecuentate de 45 învăţători, 15 preoţi şi 25 agricultori şi viticultori mai de seamă, din comuna Pleniţa şi alte 13 comune din regiune.

Cursurile au ţinut şapte zile şi au fost predate de d-nii:

C. I. Nichita inspector general, care a predat „Economia rurală şi cultura plantelor de nutreţ".

V. Ionescu, directorul Camerei agricole, care a predat „Agricultura generală şi specială".

I. Ursoianu, inginer şi profesor, care a predat „Viticultura şi entomologia".

A. Câmpeanu, inginer agronom, care a predat „Pedologia, pomicultura şi patologia vegetală".

Er. Iovănescu, mare proprietar, care a predat „Apicultura".

Dr. G. Müller, medic veterinar, care a predat „Zootehnia".

Cursurile au fost însoţite de demonstraţiuni şi filme cu caracter de propagandă agricolă.

Camera de agricultură a hotărît să organizeze cu auditorii, o excursie la domeniile coroanei dela Segarcea spre a asista la culesul strugurilor şi preparatul mustului şi alta în com. Galicea Mare, unde funcţionează un cuptor bosniac pentru conservarea prunelor.

De asemenea va edita o broşură asupra tratamentului tuturor boalelor la plante cauzate de insecte vătămătoare şi ciuperci parazitoare.

Cursurile din Pleniţa s'au încheiat de d. inspector general Velican, care a mulţumit auditorilor pentru interesul arătat acţiunei Camerei agricole de Dolj.

———oxxx✻xxxo———

Intrunirea partidului liberal din jud. Brăila

Brăila, 22 Septembrie

Organizaţia partidului liberal din localitate, de sub preşedinţia d-lui deputat Leonte Moldovanu, a ţinut câteva întruniri în comunele Chiscani, Tufeşti, Ţibăneşti, Viziru, Valea Cânepei, Scorţaru Vechi, Scorţaru Nou, T. Vladimirescu, Gemenele, Movila Miresei, etc.

Au luat cuvântul d-nii: Leonte Moldovanu, şeful organizaţiei, dr. Demetrescu-Brăila, fost ministru Şerban Răducan, Victor Goga, Stanciu Roman, Iancu Paraschivescu, Jak Mihălcescu ş. a., arătând criza ce bântue în ţara noastră datorită incapacităţii actualului guvern, care trebuie să fie gonit cu un ceas mai de vreme.

Vorbitorii au relevat jaful şi risipa ce se face de guvernul d-lui Vaida, cum şi starea deplorabilă în care se află agricultura şi industria noastră.

Pretutindeni sătenii au întâmpinat cu dragoste şi căldură pe fruntaşii partidului liberal, promiţându-le tot concursul pentru răsturnarea guvernului.

In ziua de 8 Octombrie, se va ţine o mare întrunire în Casa culturală din com. Surdila Greci, la care vor participa delegaţi din comunele apropiate.

Cu acest prilej, d. Leonte Moldovanu, şeful partidului şi dr. V. Demetrescu-Brăila, fost ministru, vor face importante declaraţii în legătură cu evenimentele ce se apropie, expunând şi solidaritatea partidului naţional-liberal, ce va fi chemat la cârma ţării ca să contribuie la consolidarea economici noastre naţionale, ameninţată de proasta guvernare de azi.

———xox———

Dela Uniunea inventatorilor din România

Joi la orele 6 d. a. la sediul său din str. Română 140 a fost şedinţă de comitet şi adunarea generală a comisiunei tehnice a U. I. R.-ului.

Şedinţa a fost prezidată de d. George Elefteriu.

D. vice preşedinte ing. D. Brănişteanu face o dare de seamă asupra activităţii Uniunei Inventatorilor în decurs de trei ani relevând progresele făcute.

In privinţa propagandei se constată valoarea expoziţiilor organizate precum şi marele succes moral obţinut la ultima expoziţie dela Salonul Oficial, patronată de ministerul de industrie.

D. preşedinte arată rolul inventatorului în industrie şi comerţ şi mulţumeşte tuturor acelora ce au înţeles să-şi facă datoria faţă de societatea din care fac parte.

Au mai vorbit d-nii: vice-preşedinte al comisiunei tehnice chimist G. Ionescu precum şi I. Enăchescu, maior Fulga, dr. Vaian, etc. etc.

Apoi comisiunea tehnică a cercetat lucrările d-lor: V. Ambrozietă un cufăr cu alarmă; A. Kovărey prezintă un aparat de numărat şi împachetat moneda metalică precum şi un ingenios dispozitiv pentru identificarea monedelor de 100 lei false. Tot d-sa a mai prezentat şi un aparat pentru aprins focul extrem de simplu şi foarte practic. Comisiunea a găsit toate trei lucrări ca foarte interesante

D. Tanu Gh. Marin a prezentat mai multe sisteme de calapoade sistematice iar d. căp. invalid Prodan Xenufont a prezentat o călimară cu alimentare automată.

Membrii Uniunei au vizitat apoi laboratorul de încercări şi experimentări fondat de d. vicepreşedinte ing. D. Brănişteanu aducându-se în acelaş timp la cunoştinţa adunării că d. Gafenco a acceptat a fi membru de onoare al U. I. R.-ului.

Şedinţa se suspendă la orele 9 seara amânându-se cercetarea celoralalte lucrări pentru Joia viitoare.

Noui amănunte senzaţionale

asupra asasinării procuristului Mariansky la Brăila

— Criminalul în faţa instrucţiei. — Confruntarea între Iancu Andruţos şi Pandelescu. — Confirmarea mandatului. — Reluarea cercetărilor dispariţiei lui Mihai Crişan —

Ştefania Păun, zisă Radu, concubina asasinului

Brăila, 22 Sept.

In port, în localurile publice, atât dela centru, cât şi dela periferie, se discută din zori şi până în noapte despre crima din str. Fragilor, cum şi ferocitatea asasinului Andruţos, care a luat viaţa unui om căsătorit, cu doi copii, ce era în plină ascensiune a carierei sale.

Victima reprezenta casa cerealistă de mai mult de 3 ani şi umbla mai mult prin provincie, pentru încasări, iar când era vorba să facă importante cumpărături de cereale, Gherş Mariansky era trimis ca să încheie afacerile.

Deaceia se explică şi faptul, că atunci când firma Max Schayers, a aflat de dispariţia misterioasă a reprezentantului ei, şi-a exprimat convingerea că acesta a fost atras în cursă şi dupăce a fost omorît, criminalul l-a jefuit.

CONFRUNTAREA INTRE DENUNŢATOR ŞI ASASIN

După cercetările făcute de chestura de poliţie, criminalul a fost înaintat parchetului.

D. prim procuror V. Pastia a luat un lung interogator asasinului, confruntându-l apoi cu tânărul Costel Pandelescu, încasator la firma „Sodac", care a fost atras în cursă de Iancu Andruţos cu scopul de a-l împuşca, deoarece funcţionarul avea la el suma de 900 mii lei.

Intrebat de şeful parchetului, Costel Pandelescu a declarat următoarele:

— In ziua de 16 August a. c., am fost trimis de d. V. Varweri, directorul casei „Sodac" să încasez dela banca „Comercială Română" 900 mii lei, pentru a vărsa la Banca Românească 400 mii, iar restul de 500 mii la Banca Naţională.

D. prim-procuror V. PASTIA, şeful parchetului trib. Brăila

După încasarea sumei dela „Banca Comercială" — spune Pandelescu — mă duceam grăbit spre cele două bănci, când am dat cu ochii de Iancu Andruţos, care oprindu-mă, m'a întrebat ce am în pachet şi unde mă duc.

I-am răspuns că am încasat banii şi am dispoziţiuni ca să-i depun în contul firmei, la celelalte instituţii.

M'a rugat să-l urmez până la el acasă, în str. Fragilor, la câţiva paşi distanţă, pentru a-mi arăta imobilul, pe care

D. FLORIAN CRISTESCU chestorul poliţiei

doreşte să-l cumpere.

L-am urmat fără şovăire, întrucât îmi era superior. Ajuns în faţa casei, a scos din buzunar cheia şi descuind poarta m-a invitat înăuntru.

Intrând, mi-a arătat camerile, cerându-mi părerea. la care i-am răspuns că eu nu mă pricep. Iancu Andruţos m'a rugat să cobor cu el în beci, să văd dacă are igrasie casa.

Examinând temelia, i-am spus că nu mă pricep.

Ne-am urcat sus, dar Andruţos reflectând puţin, m'a invitat să merg din nou cu el în beciu, pentru a-mi arăta locul unde se vede igrasia.

Am coborît din nou şi când eram aplecat să constat umezeala, aud pe la spate o pocnitură metalică şi întorcându-mă brusc, am văzut pe criminal, cum băgase ceva în buzunar şi ca să mă deruteze, trosnea din degete.

IANCU ANDRUŢOS înainte de comiterea crimei

Imediat am bănuit că era să fiu victima unui odios atentat. N'am pierdut prezenţa de spirit şi uitându-mă la ceas, am spus lui Andruţos, că vreau să plec, deoarece e târziu.

El m'a poftit să merg înainte, dar am refuzat, spunându-i că el fiind mai bătrân şi superior în grad, are întâietatea. Ieşind în stradă, m'am dus imediat la cele două bănci şi am depus suma.

Revenind la birou, am comunicat în mod discret fratelui meu, Mihai Pandelescu şi Nicu Mărgăritescu, funcţionari la firma noastră, cele întâmplate, făcându-i atenţi să se ferească de Andruţos, fiindcă cele ce spun eu sunt adevărate.

Intrebat şi criminalul, acesta a confirmat că i-a arătat casa lui Pandelescu, dar a tăgăduit că a avut intenţiunea să-l omoare.

— Dar, în beciu de ce l'ai dus pe Pandelescu?, întreabă d. prim procuror pe criminal.

Aici, Iancu Andruţos n'a mai spus nimic.

Terminându-se confruntarea, asasinul a fost înaintat cabinetului 2 de instrucţie, unde d. jude Al. Zamfirescu l'a supus cercetărilor.

MASURILE DE PRECAUŢIUNE ALE CRIMINALULUI

D. jude Al. Zamfirescu, titularul cabinetului II de instrucţie, continuând anchetarea criminalului. acesta a făcut din nou mărturisiri asupra asasinării lui Mariansky, spunând că în timpul când săpa groapa, încuiase poarta pe dinăuntru, lăsând cheia în broască, pentru a nu putea fi deschisă de cineva.

Deasemeni, şi în timpul cât corpul lui Mariansky se afla în camera concubinei sale, unde s'a petrecut crima, uşa era încuiată, cum şi antreul şi odaia locuită de bătrână, lăsându-i numai intrarea prin fund.

După cum se vede, ucigaşul îşi luase toate precauţiunile, spre a alunga orice urmă de bănuială.

Andruţos, ca să-şi uşureze situaţia, a mai declarat că fatalitatea a făcut să se întâlnească cu Mariansky şi aflând că are o importantă sumă de bani, s'a gândit să-l jefuiască, pentru a acoperi lipsa.

Această palidă apărare a criminalului, nu va folosi la nimic, deoarece se ştie că el premeditase crima, făcând prima încercare cu tânărul Costel Pandelescu.

Un amănunt important, pe care-l relatează Costel Pandelescu, e următorul:

Marţi, 12 cor., d. Max Schayers, sosind dela Reni, a venit direct la biroul casei „Sodac", interesându-se de dispariţia reprezentantului său, Gherş Mariansky.

De faţă fiind Andruţos, Costel Pandelescu şi alţi funcţionari, criminalul s'a schimbat la faţă, fapt remarcat de denunţător.

CONFIRMAREA MANDATULUI

Azi dimineaţă a venit spre judecare la tribunalul s. II-a, mandatul de arestare emis contra ferocelui asasin, Iancu Andruţos.

Tribunalul era format din d-nii Ilarion Manoliu, preşedinte şi Petre Ionescu, judecător.

D. prim procuror V. Pastia a arătat pe scurt fapta criminalului, cerând confirmarea mandatului.

După o scurtă deliberare, tribunalul a confirmat mandatul.

Asasinul n'a avut nici un apărător.

IN JURUL DISPARIŢIEI LUI MIHAI CRIŞAN

Faţă de svonul, care persistă în oraş, cum că Iancu Andruţos ar fi omorît şi pe bătrânul Mihail Crişan, reprezentantul soc. de asigurări „Dacia România", dispărut în condiţiuni misterioase, de peste doi ani. care era bun prieten cu asasinul de azi, d. chestor Florian Cristescu a cerut cu adresă oficială dosarul afacerii, care se afla la s. I a tribunalului, urmând să se facă cercetări şi în această direcţie.

Se speră ca noile cercetări ce se vor întreprinde de d. chestor Florian Cristescu, ale cărui aptitudini de poliţist s'au dovedit în toate ocaziunile, misterul dispariţiei lui Mihai Crişan să fie lămurit.

PREMIUL OFERIT DE MAX SCHAYERS

Se ştie că d. Max Schayers, proprietarul casei exportatoare cu acelaşi nume din Reni a oferit un premiu pentru descoperirea dispărutului Gherş Mariansky.

D. jude-instr. AL. ZAMFIRESCU dela cab. II

Cum la identificarea criminalului, a contribuit şi tânărul Costel Pandelescu, încasatorul casei „Sodac". care era să cadă victimă. denunţând pe Iancu Andruţos, poliţiei, ar fi de drept să ia şi el ceva, fiindcă oricât s'ar spune, numitul a fost primul care a dat relaţii în privinţa acestei afaceri, facilitând într'o largă măsură cercetările poliţiei

I. NICOLAU

Botezul unor baptişti

Cetatea Albă, 21 Sept.

La începutul lunei Septembrie, baptiştii nebotezaţi din comunele vecine satului Antoneşti, situat în apropierea Nistrului, s'au adunat la iazul locuitorului Alexei Petrenco, din valea com. Antoneşti.

După mai multe predici ţinute de predicatorul baptist Vlase Bătă, s'a început oficierea botezului. Toţi baptiştii prezenţi, bărbaţi şi femei, veniţi să primească botezul, s'au îmbrăcat în cămăşi albe şi lungi, după care au intrat în apă până la brâu.

Predicatorul a început botezul, chemând la el câte un adept, începând întâi cu femeile şi apoi cu bărbaţii. Oficierea botezului, s'a făcut astfel: Predicatorul a luat de mână fiecare baptist, spunând câteva cuvinte de rugăciune, după care l-a cufundat odată în apă, spunându-i după această operaţiune să iasă la mal, în timp ce alt baptist venea spre el. După ce toţi batiştii, au fost botezaţi, a urmat frângerea pâinii în felul următor:

Baptiştii au întins o masă mare, pe care au aşezat o pâine şi o sticlă cu vin. Toţi baptiştii s'au adunat în jurul ei şi după ce corul lor a intonat câteva bucăţi religioase, au cântat „Imnul Regal".

După acest act, predicatorul a citit câteva pasagii din Sf. Evanghelie, relative la importanţa şi actul botezului.

Corul a cântat din nou câteva bucăţi religioase şi după aceasta, a urmat împărţirea pâinei sfinţită la toţi cei botezaţi. La fel s'a procedat şi cu vinul. După terminarea împărţirii pâinei şi vinului, a urmat o masă comună. După masă, baptiştii au plecat spre casele lor.

La oficierea acestui botez, a asistat şi câţiva curioşi din cultul ortodox şi mozaic, cari au urmărit desfăşurarea acestei solemnităţi baptiste.

Citiţi „UNIVERSUL COPIILOR ŞI AL TINERETULUI"

Fel de fel

IN FIE CARE ZI

PRINȚUL INVENTATOR

Intre știrile ultimelor zile, una minunat de frumoasă. Un brevet de invenție pentru exploatarea, identificarea și localizarea zgomotelor și sunetelor. Peste mărginea simțurilor omenești, gândul triumfător își cucerește o nouă izbândă.

In acea muzică a muncii pe care o săvârșesc motoarele, abia ușoare schimbări de sunet vestesc boala metalului ostenit. E un ritm de vers ce farmecă pe toți câți conducând sunt una cu mașina căreia îi dăruesc suflet, iar acea viață a materiei care trăește în rotiri de osii și pulsații de pistoane, trebue îngrijită cu aceiași ascuțită pricepere cu care doctorul ascultă inima și plămânii, clocănind ușor tot trupul, ascultând suflul, și luând tensiunea.

Termometre speciale arată primejdia încălzirii metalului, manometre vestesc presiunile, și dacă pentru mașinile de acum câteva zeci de ani aveam cu toții simțimântul că sbuciumă suferința tânguitoare, hârâind, văcărindu-se, întocmai unor biete uriașe animale bolnave, tot așa e astăzi când progresul a făcut să dispară penibilul sentiment de agonie asmatică a motoarelor, iar în sursurul lor precis, sau în sforăitura ce sfredelește spații, geniul uman a reușit să creieze perfecțiuni uimitoare. Totuși nu odată în această mare și sublimă luptă a omului apar încă înfrângeri. Drugul masiv și sclipitor pe care controlul ochiului îl arată plin de rezistență, își schimbă structura moleculară și își începe lăuntric frângerea ce are loc neașteptat la sute de kilometri viteză sau înălțime. Nu odată razele au arătat ca și într'un corp omenesc leziuni lăuntrice de pe urma cărora ar fi avut loc un sfârșit fatal pentru om și străduința lui. Ei, bine, fraților Regelui nostru, a găsit putința să descopere cele mai tainice primejdii pe care le semnalează înainte vibrarea încordată a mașinilor. E poate o idee simplă ca și ou lui Columb, sau e rezultatul unor calcule și studii îndelungate (cred că au fost întrunite amândouă aceste condițiuni), în orice caz o lumină nouă se adaogă ca înțeles și scop de viață, în faptul pe care îl descrie amănunțit brevetul simplu de pe urma căruia umanitatea înaintează în progres, printre toate semnele fericite de renaștere.

Peste generații se întâlnesc două semnale, două sgomote pe care nu orice urechie le aude. Din trecut cuvântul Domnitorului care saluta în trecerea obuzlui recunoaștera muzicei care-i place, din prezent harnica pricepere a Principelui care deslușește în freamătul mașinilor creatoare glasuri. Iar peste aceste fapte dătător de energie sună curat în sănătate cuvântul Regelui urmind civilizația.

Intoarcerea Principelui inventator aduce semn de bucurie în muncă.

ADRIAN MANIU

Profesiunile abatelui Le Cam

Insula Houat, situată pe coasta franceză a oceanului Atlantic, este administrată conform unor tradiții și obiceiuri din timpurile vechi. Conducătorul insulei, abatele Le Cam, exercită funcțiunile de primar, medic, director de cooperativă, președinte de sindicat maritim, etc. Abatele este un erou al marelui război; decorat cu legiunea de onoare, are gradul de căpitan de rezervă într'un regiment de infanterie. Scriitor și istoric, pasionat de problemele maritime, el a reușit să obțină construirea unui far la capătul insulei sale. Preotul Le Cam a fost numit în același timp gardian al farului. Se știe câtă răspundere implică această funcțiune și cât de obositoare sunt nopțile de veghe pe marginea oceanului înfuriat.

Un devotament atât de multiplu și de desăvârșit se întâlnește rar.

MAMA' ȘI COPIII

Un splendid studiu fotografic al lady-ei Francis Hill.

acum cincizeci de ani

Citim în UNIVERSUL *din 24 Septembrie 1884:*

= Răspunsurile candidaților la bacalaureat sunt foarte slabe. Mai mulți respinși decât admiși.

N'o fi de vină și grămădirea materiilor din liceu pe lângă celelalte vine? întreabă foarte bine „România Liberă".

= După niște stiri aduse de către un arab din Dongola și confirmate printr'o telegramă pe care a primit-o Kedivul, generalul Gordon, după ce coborâse Nilul pe vapoare, ar fi luat din nou orașul Berber din mâinile rebelilor, cari cu toate acestea putură să ducă cu ei tesaurul lor.

= Pentru anul acesta nu mai suntem în timpii de altă-dată, căci viile ne fiind coapte, urmează să întârzie începerea culesului strugurilor cel puțin cu 10—15 zile, și ar fi bine ca chiar guvernul să ia o măsură generală pentru aceasta: prin comitetele județene, sau comițiile agricole, ca ele să invite pe proprietarii de vii a nu grăbi culesul, ca să nu avem o recoltă mai rea pe cât a făcut-o timpul de până acum să fie: căci se speră la o toamnă mai lungă și mai bună de oare-ce vara mai că nu s'a simțit cum a fost și cum a trecut.

= La Universitatea din Petersburg s'a deschis o catedră de limba și literatura română. D-nu privat-docent Sircu, un basarabean care a isprăvit studiile sale la Petersburg, este însărcinat cu predarea cursului. Aproape toți tinerii din Basarabia s'au inscris la acest curs.

= Din România de peste Carpați. — La 15 Septembrie s'a ținut în Arad prima ședință a Adunării generale române din Ardeal pentru întemeierea unui teatru român. La această ședință au fost de față P. S. S. episcopul Aradului, Ioan Metianu, d. Iosef Vulcan, d. Visarion Roman, directorele institutului „Albina", d. I. Slavici, directorele „Tribunei", d. Ioan Popa și alte persoane.

D. Iosif Vulcan citi un fragment dintr'o dramă lucrată de dânsul și care poartă titlul „Ștefan Vodă al tânăr". La 2 ore d-sa a ținut banchetul iar la 7 seara s'a dat un concert la care au asistat peste o mie de persoane. La acest concert s'a distins mai cu seamă corul plugarilor din Chisiteu.

MĂRȚIE

Cataractele Victoria fotografiate cu o placă sensibilă la razele infra-roșii.

Sandalele lui Iisus

Cu prilejul anului sfânt, toate bisericile catolice au expus relicvele lor, printre care cea mai celebră este după cum știu cititorii noștri, sfânta cămașă a lui Christos, păstrată în catedrala dela Trier, în Germania. Există o relicvă mai puțin cunoscută, dat tot atât de impresionantă, în micul orășel Prüm, situat și el pe valea Rinului. E vorba de sandalele lui Iisus Christos. Ele sunt expuse pe un altar ridicat anume pentru ele și care e opera bijutierilor din Trier.

O feemee și jumătate

La Queestown, în Africa de Sud, a murit zilele trecute o negresă renumită în toată regiunea pentru corpolența ei și pentru vârsta înaintată la care ajunsese. Negresa număra 120 ani și măsura 2.30 metri înălțime. Ea lasă unsprezece copii, nu tot atât de înalți ca mama lor, dar în tot cazul peste mijlocia concetățenilor lor.

O tradiție frumoasă

Acum câteva zile regele și regina Angliei, însoțiți de prințul de Walles, au sosit la castelul Balmoral, din Scoția, spre a lua parte la faimosul bal ce are loc în fiecare an în această reședință, în onoarea întregului personal al curții regale.

Această serbare constitue o foarte veche tradiție care dovedește cât de strânse sunt legăturile între regii Angliei și personalul care îi servește. La acest bal, atât regele cât și regina și membrii familiei lor dansează cu toți reprezentanții personalului până la cel mai tânăr servitor și cea mai modestă cameristă. Dansurile sunt în majoritate scoțiane și durează până la zi, după obiceiul țării.

Toacă electrică la biserici

Electrificarea orașelor nu se va opri în fața bisericilor. Și sfintelor lăcașuri li se pregătesc progrese tehnice. Intr'o conferință ținută la radio, Papa a spus că prin progres omul se apropie mai mult de Dumnezeu. După ce s'a introdus lumina electrică în biserică, urmează să se introducă și toaca electrică. Clopotele mișcate prin electricitate vor produce sunete mai regulate și mai armonioase, iar dascălii vor fi scutiți de o sarcină grea.

O turnătorie de clopote din Brunn a expus la târgul din Bratislava o instalație de clopote bisericești electrificate, care se bucură de cea mai mare admirație din partea celor interesați.

Nu mai sunt cerșetori la Viena

Pe străzile Vienei nu se mai vede nici un cerșetor. Până acum poliția a arestat peste 380 de milogi și anunță că va continua să facă și alte arestări.

Această măsură este foarte energic executată de organele polițienești, deoarece primăria nu vrea ca străinii care vin în număr mare să viziteze târgurile de mostre din Viena sau să participe la intruniri internaționale, ca spre pildă la recentul congres catolic, să fie importunați de sute de schilozi care invadează magazinele, restaurantele și chiar hotelurile.

S'a descoperit că cea mai mare parte din cerșetorii arestați erau niște prefăcuți, căci orbii vedeau, surzii auzeau, muții vorbeau... mai multe limbi, iar ologii se plimbau cu trăsurica lor în brațe.

O actriță se spânzură

Domnișoara Heddy Eisler, o tânără artistă cehoslovacă, foarte apreciată de public, a fost găsită moartă, atârnată de un cui în celula ei.

Tânăra artistă era o cunoscută vedetă a teatrelor de operetă din Berlin. In cursul unei repetiții ea se luase la ceartă cu directorul de scenă și pierzându-și răbdarea îi strigă: „De sigur că și d-ta ai fost printre acei care au dat foc Reichstagului". Directorul era un admirator pasionat al hitlerismului. Biata actriță fu arestată pe loc pentru aceste cuvinte și pusă în închisoarea Moabit.

De atunci, nimeni nu mai auzise vorbind de Heddy Eisler. Fiind străină, autoritățile cehoslovace au făcut cuvenitele cercetări și au sfârșit prin a descoperi groaznica tragedie datorită unui inocent acces de supărare femenină.

Note medicale

PARFUMURILE

Simțul mirosului este mai mult sau mai puțin desvoltat la indivizi. Sensibilitatea mirosului face ca diferitele substanțe odorante să lucreze asupra organismului nostru în bine sau în rău, după natura și doza lor.

Mirosurile plăcute — parfumurile — ne atrag. Parfumurile, de când lumea, au constituit una din plăcerile artificiale ale omului, mai cu seamă că s'a reușit să se creeze o varietate mare. Trebue însă să se știe că în cantitate mică parfumurile nu sunt vătămătoare; în cantitate mare însă nu sunt indiferente și pot avea o acțiune vătămătoare, după individ.

Se știe foarte bine, că respirând mirosul unei mari cantități de flori, timp îndelungat și în loc închis, este foarte periculos. Așa se citează cazul unei femei, care a murit în timpul nopții pe când dormea în cameră, unde grămădise flori de liliac. Liliacul, tuberoza, floarea de salcâm sunt periculoase. Chiar dacă nu omoară, produc migrenă și amețeli.

Vertigiul floral a fost studiat de dr. Joal la florari, cari au fost nevoiți să se lase de această ocupație. Joal a putut constata, că mirosul intens al florilor produce sincope, vărsături, convulsiuni și crize epileptice la cei atinși de epilepsie, spasme, paralizii ale mușchilor glotii. Cântăreții cunosc din experiență, că mirosul florilor este periculos vocii.

Mirosul de mosc poate produce afonie (pierderea vocii); cel de lămâe colici. Bujorul produce sincope, iar cel de amis purgație.

In rezumat, parfumurile pot fi folositoare sau vătămătoare, după doza absorbită, după intensitatea lor, după susceptibilitatea individului și starea sistemului nervos. Nevropații sunt mai sensibili la parfumuri. In orice caz, parfumul este un excitant, dar să nu se depășească măsura, mai cu seamă că pot fi incomodați vecinii, a căror reacție la parfumuri nu se cunoaște.

(Dr. Bouquet). Dr. P.

Jocurile noastre

— Seria XVII-a —

— No. 1. — Reconstituire —

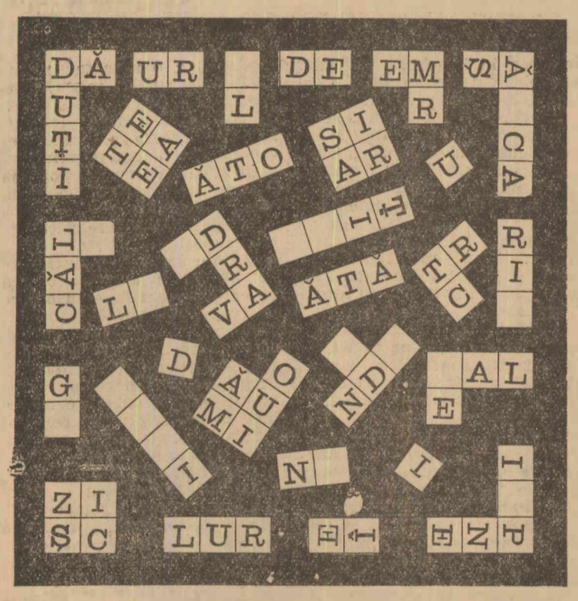

Tăiați cele 29 (douăzeci și nouă) fragmente și alcătuiți cu ele un dreptunghiu format din 92 (nouăzeci și două) căsuțe, astfel ca literele înscrise în căsuțe să formeze o strofă dintr'o foarte cunoscută poezie de M. Eminescu.

N. B. — Deslegările jocurilor se vor trimite după terminarea seriei compusă din 6 jocuri.

Seria XVII-a

CUPON PENTRU JOCURI

Nr. 1

24 Sept. 1933

„UNIVERSUL"

Marele Turneu al Companiei „CĂRĂBUȘ" DIRECTOR C. TĂNASE

100 Persoane. Cu cel mai formidabil succes revuistic.

„Cărăbușul cântă" Revistă în 2 acte și 32 tablouri

de N. Chirițescu, N. Vlădoianu și N. Constantinescu

Această revistă s'a jucat în București cu un succes enorm de 70 de ori

Personalul artistic: Lizica Petrescu, Mya Steriade, Lulu Savu, Lisette Verea, Marioara Glodariu, Rica Martinescu, Julieta Brendorfer, Tanți Dinescu, Elenuța Burmaz. Al. Giugariu, Marcel Emilian, S. Glodariu, N. Roman, Al. Maican, I. Dinescu, I. Petrescu, Apostolescu D., Niculescu Dinu, C. TĂNASE.

Mare Balet — 60 de Balerine cu **DUO MARTINEZ** și **DUO BUXTON**

Cei mai celebri comici acrobați din Londra. Mare montare. Costumele și Cortinele dela Paris. Casino de Paris și Follies Bergéres.

Cel mai vesel spectacol. Se râde cu lacrimi.

Orchestra 20 de persoane sub conducerea d-lui G. Dendrino.

ITINERARIUL

Azi Duminică 24 Sept. la GALAȚI.

25	Sept.	Kișinău	4	Oct.	Brașov
26	„	Iași	5	„	Sibiu
27	„	Botoșani	6	„	Cluj
28	„	Cernăuți	7	„	Oradea
29	„	Roman	8	„	Arad
30	„	Bacău	9	„	Timișoara
1	Oct.	Focșani	10	„	Lugoj
2	„	Buzău	11	„	T.-Severin
3	„	Ploești	12	„	Craiova

18 Octombrie stagiune

București — Cinema RIO

Diplome de aur acordate expozanților dela Tatar-Bunar

Cetatea-Albă, 21 Sept.

Camera de industrie și comerț, in urma recomandării comisariatului expoziției din com. Tatar-Bunar, a acordat diplome de aur următorilor industriași, cari au expus produsele lor la expoziția ce a fost la 10, 11, 12, 13 și 14 Sept. în comuna Tatar-Bunar.

Rudolf Banaș, fabrică de postav din Tarutino; frații Denisov, moară sistematică din Cetatea-Albă; frații Oscar și Alfred Esse, fabrică de postav din Tepliț; frații Stencke, fabrică de postav din Tarutino; Hugo Erdman, laboratorul de produse chimice din Tarutino; Alex. Erdman, fabrică de vopsit postav din Tarutino; Alex. Izert, fabrică de vopsit postav din Tatar-Bunar; moara „Titan" din Sărata; inginer Rivinius, instalațiuni de radio din Tarutin; Iacob Steib, fabrică de mașini agricole din Sărata; Schmidt Konrad, fabrică de cărute din Tepliț; Iacob Buhining, fabrică de căruțe din Tepliț; Iuliu Misojnic, fabrică de uleiuri din Tatar-Bunar; Emli Heer, fabrică de mașini agricole din Sărata și Iosif Meschi, fabrică de mașini agricole din Arciz.

Fabricei de mașini agricole Karl Laier succesori din com. Sărata, i s'a acordat marea diplomă de aur.

Toți acești fabricanți, au decis în urma sugestiilor Camerei de comerț din localitate, de a participa și la expoziția-târg din Chișinău și în acest scop fabricatele expuse la Tatar-Bunar, au fost trimise la Chișinău.

Camera de comerț va avea la această expoziție 2 standuri: Intr'un stand se vor expune diagrame și grafice privind activitatea portului Bugaz, dela deschiderea lui și până în prezent; diagrame de poliițe comerciale protestate în ultimii 6 ani; diagrame de mișcarea firmelor comerciale și industriale, în ultimii 6 ani, cu arătarea impozitelor respective; o foarte interesantă și instructivă diagramă, care va arăta scăderea prețurilor la produsele agricole dela anul 1929, până azi. In al doilea stand, vor fi expuse produse industriale și agricole ale județului nostru.

—xox—

UN PROTEST AL RUSIEI CĂTRE JAPONIA

Londra, 23 (Ulstein). — *Al doilea comisar sovietic pentru afacerile externe, Sokolnikov, a transmis ambasadorului japonez la Moscova o notă foarte energică, în care guvernul sovietic protestează contra mai multor măsuri luate de autoritățile japoneze din Karbin.*

Aceste măsuri ar viola drepturile Rusiei asupra căilor ferate chineze orientale.

O comoară economică

„Cartea Secretelor", tratează: conservarea naturală legumelor, fructelor, ouălor; prepararea conservelor legume, vinurilor, licheururilor, inghetatelor, ceaiurilor flori, săpunurilor parfumate, cernelurilor, kiturilor, scoaterea petelor, lipirea metalelor, etc. 600 chestiuni. Mandat lei 105, expediez recomandat. Ramburs 120. Trimetând acont 30 lei; contrar, zadarnic! Dionisie Dragomirescu Diaconu, Publicist, Varnita-Putna, oficiul Panciu.

Cazul impietruirii șoselei Craiova-Amaradia

Craiova, 22 Septembrie

Acum câteva zile am arătat că la prefectura județului s'a dat fără licitație furnitura pietrișului depe soseaua Craiova-Amaradia klm. 0—20 unui antreprenor Marinescu, care avusese cândva — tot cu ocazia unei furnituri de pietriș — o purtare pentru care se ceruse în ședință, excluderea de la toate lucrările publice.

Felul neregulat cum s'a dat această furnitură, cu nesocotirea legei contabilității publice, și mai ales faptul că ea s'a încredințat prin bună învoială, unui furnizor împotriva căruia presedintele comisiunii de licitații ceruse să se ia măsuri, am crezut că trebue semnalate și, atrăgând atenția d-lui prefect, l-am rugat să cerceteze și să ia măsurile cuvenite, de va fi cazul.

D. N. Iovinapale, prefectul județului, sesizându-se de cele arătate, m'a invitat pentru lămuriri, printr'o adresă oficială, și m'a pus în contact cu d. Lepădătescu, inginerul șef al județului, cu d. Morărescu, directorul prefecturei și cu d. Anghel Dumitrescu, șeful serv. comptabilității.

Iată explicațiile ce mi s'au dat de către d. inginer șef:

Impietruirea șoselei Craiova-Amaradia, fiind o lucrare de natură foarte urgentă, cerută de Marele stat major în vederea manevrelor de acum, a trebuit să fie făcută în cel mai scurt timp. Pentru acest considerent, lucrarea s'a făcut pe cale de regie, nemai fiind timp pentru licitație. Totuși, a completat d. șef al serv. comptabilității, s'a cerut și obținut, ulterior, aprobarea oficiului central de licitații.

Prețul cu care s'a dat, a adăugat d. inginer Lepădătescu, nu numai că nu este mai mare decât cel obișnuit, ci chiar mai avantajos pentru județ.

D. director al prefecturei și-a amintit de incidentul survenit în ședința de care am vorbit, pe care o prezida chiar d-sa, a spus însă că, în urma unor lămuriri, date chiar atunci, nu a mai fost cazul de a se aplica sancțiuni.

Am luat act de aceste deslușiri pe care le redau așa cum mi-au fost date.

N. C.

Arteriosclerosa

și noul ei tratament cu

Sklerolsyrup Prof. Dr. Mladejowsky

Sclerozarea arterelor inimii este cea mai răspândită formă, pe care o ia arterioscleroza, boala individului trecut de 40 de ani.

Depunerile de calciu îngroașă pereții acestor artere, din care cauză ele își pierd elasticitatea; mușchiul inimii obosite degenerează și sclerozează, iar tensiunea arterială se urcă simțitor.

Bolnavul suferă de greutăți de respirație după cel mai mic efort, insomnii și dureri pectorale. Aceste dureri, cari se localiează în regiunea inimii și se întind în tot brațul stâng, constitue un simptom caracteristic al sclerozării arterelor inimii.

Singurul medicament, care acționează în mod serios și cu deplin efect asupra Arteriosclerozei, este Sklerolsyrup Prof. Dr. Mladejowsky.

După cura de cinci flacoane, toate simptomele menționate mai sus trebue să dispară. Sklerolsyrup poate fi luat de oricine, fiind-că nu conține nici un fel de substanță vătămătoare; diabeticii, cari nu suportă zahărul vor cere Sklerolsyrup „D", preparat fără zahăr.

ATESTUL UNUI MEDIC CELEBRU

Experiențele mele cu Sklerolsyrup, ca tratament a sclerozării arterelor inimii, au dat rezultate admirabile. Starea bolnavului se ameliorează chiar din primele zile ale curei.

(ss) Prof. Dr. FORMANEK, Praga

Cereți gratuit la farmacii și droguerii sau prin poștă la Dep. G-ral E. & L. Cioară, Buc., Str. Stelea 23 broșura Arterioscleroza și noul ei tratament cu Sklerolsyrup Prof. Dr. Mladejowsky. 3514

POUDRE LAXATIVE DE VICHY du Dr Souligoux

Laxativă, agreabilă, ușoară de luat, dă rezultate sigure. O linguriță luată în jumătate de pahar de apă seara la culcare, provoacă dimineața la sculare, fără colici nici diaree, efectul așteptat.

Cereți numai flaconul în ambalaj original

De vânzare la toate farmaciile și drogueriile

1, Quai Aulagnier — ASNIÈRES - PARIS

BOLNAVI de PLAMÂNI

MII DE VINDECAȚI! Cereți imediat cartea despre **NOUA MEA ARTĂ DE NUTRIȚIE**

care a salvat mulți oameni. Ea se poate aplica fără a stingheri viața obișnuită și contribue la o mai grabnică înfrângere a boalei. Transpirația nocturnă și tusea dispar, greutatea corpului sporește și inchistarea succesivă oprește boala.

Bărbați serioși

ai științei medicale confirmă caracterul excelent al metodei mele și aprobă bucuros aplicarea ei. Cu cât se va incepe mai curând metoda mea de nutriție cu atât va fi mai bine.

Cu totul gratuit

veți primi cartea mea din care veți afla lucruri demne de știut.

Deoarece editorul meu expediază în total numai

10.000 exemplare gratuit

scrieți imediat, ca să figurați și Dvs. printre acei fericiți, cari primesc lucrarea

Postsammelstelle:

Georg Fulgner, Berlin-Neukölln, Ringbahnstrasse 24. Abt. 583.

Sănătate și Veselie la BĂTRÂNEȚE, se va asigura, combătând din vreme, constipația, scaunul anevoios și greaua mistuire.

un-2 TYP luat zilnic seara în timpul mesei previne și vindecă constipația, regulează plăcut și bine scaunul, ușurează mistuirea.

INȘTIINȚARE pentru D-nii OFIȚERI

Subsemnatul **Z. M. LEIBOVICI**, fost proprietar al croitoriei militare „Srulovici" din Iași, aduc la cunoștința D-lor Ofițeri și Sub-Ofițeri **că am mutat croitoria mea în București, Str. Lipscani No. 6** sub Grand Hotel în rând cu Ceaprăzăria Schüller sub emblema **LEIBOVICI.**

Cu această ocazie, rog onorata mea clientelă pe care am servit-o în decurs de 15 ani la Iași să mă onoreze și mai departe cu Comenzile D-lor, unde va fi tot atât de bine servită ca și în trecut. Totodată am redus simțitor prețurile la nivelul situației de astăzi.

LEIBOVICI, Croitorie militară, Buc. I. Lipscani No 6, vis-a-vis de Socec. 1503

cu 50% reducere C.F.R.

VIZITAȚI GRANDIOASA EXPOZIȚIE TÂRG CHIȘINĂU

1500 EXPOZANȚI

Splendidul și elegantul **Restaurant-Bar**

TIC-TAC

Bd. Elisabeta 12. — Local de întâlnire a elitei, își deschide porțile Duminică 24 Sept.

Complet renovat și aranjat în cel mai elegant stil, oferă consumațiuni de primul rang. 3

Citiți „Ilustrațiunea Română"

Din Duminică în Duminică

Doamne, eşti nedrept

A fost odată, de mult şi par'că nu prea, un amărît de ţigan, slab şi deşirat, cu puradei mulţi şi desculţi, fără avere şi fără de meserie. Acu văzând el pe unii şi pe alţii instăriţi, cu rosturi în toate, cu noroc mai ales mult şi în cinstea lumei, era tare ciudos. Îşi ducea viaţa numai în cârteli şi în văicăreli.

Dela o vreme, văzând că îmbătrâneşte şi i se măriseră copiii şi n'avea şi el, ca tot omul, să le dea măcar cămin de casă la băeţi, dacă nu era chip să le facă oleaburi, cum şi câte o văcuţă şi câte o purcea la fete, pe lângă ceva zdrenţe, a luat lumea în cap.

— Am să răsbat lumea toată şi n'am să mă las până n'oiu da de Dumnezău, să-l iau de piept şi să-l târnui niţel, să-l învăţ minte, să nu mai fie nedrept, zicea el.

Şi a mers aşa, şi a mers zile şi săptămâni şi luni şi ani, până ce într'un zori de zi luminos, în marginea unui codru des, îi răsare un moşneag în cale. Era potrivit la stat, nici înalt, nici scurt, cu părul şi cu barba albe colilie, c'um toiag mare 'n mână şi puţin ghemoşat. Nu părea nici grăbit la drum, nici trudit. Mergea a gale, şi pe unde păşia el par'că se 'nsenina tot mai tare inconjurul şi înverzia mai mult iarba şi creşteau mai drepţi şi mai deşi copacii şi cântau păsările mai dulce şi şopteau mai tainic păraele.

Ţiganul dă zor să-l ajungă, să-şi verse amarul către el, că umblase cam multicel tot singur-singurel pe cărări nebătute de om; dar mergea în urmă-i fără spor, că bătrânul, aşa domol cum păşia, nu era de ajuns.

Nemâncat, trudit şi ciudos cum era, se bătu cu pumnii 'n piept strigând:

— Dac'ar fi ăsta Dumnezeu, i-aşi suci gâtu', pe legea mea, uite-aşa, ca la un pui de viperă! Şi arătă cu mâna pe ciomag, cum ar face.

Şi minune! D'odată s'a pomenit cu moşneagul în faţă şi nu-i venea să crează cum s'a făcut asta.

—Ce-ţi, omule, de ce suduesti?.. îl întrebă blajin bătrânul.

— Da' cum să nu suduesc, când după alte neajunsuri şi lipsuri, îmi mai ieşiseşi şi tu 'n cale şi, cu toată truda mea, să te ajung, pace!

— Uite, că mă sosişi! De unde şi încotro?...

— De unde?.. Dela dracu!.. Şi 'ncotro?

Să găsesc pe Dumnezeu!...

— Tot e bine că te depărtezi de dracu' şi te apropii de Dumnezeu!... Şi, ridicându-şi ploapele şi uitându-i-se drept în ochi, bătrânul rosti:

— Uite-mă! Ce ai cu mine?

Ţiganul rămase înlemnit. Abia îngăimă:

— Tu să fii, oare? Drept grăeşti, or şăgueşti?...

— Eu — nu în carne şi oase, ci în *duh* şi 'n adevăr.

Ţiganul se mai domiri puţin.

— Păi, dacă-i aşa, mânca-te-aş, am să-ţi spun o vorbă, da', ştii, la ureche, cum se spun vorbele mari.

Şi se apropie de el, dând să-l cuprindă, cu gândul să-i muşte întâi urechea şi apoi să-l apuce de gât; dar rămase cu mâinile 'n gol, că A Tot Puternicul se prelinse dintre ele şi-i sta 'n faţă mai cât colo. Cercă a doua, a treia oară, dar în zadar.

— Ce-i, omule, spune odată, îl îndemnă Tatăl ceresc.

— Acu văz bine, că eşti Dumnezău, că nu-i chip să pun mâna pe tine! Şi tare aş fi vrut să-mi săr inima! Şi, zicând aşa, scrâşni urît din dinţi şi se izbi tare cu pumnul în furca pieptului, s'o rupă şi mai multe nu!

— D'aia am şi luat lumea 'n cap, să te caută, să ţi-o spun verde 'n faţă, că eşti nedrept, că eşti rău şi esti... a vrut să zică tâlhar, dar s'a oprit din sporodit l aun zâmbet frăţelnic al Cerescului Tată.

— Sunt nedrept? De ce?...

Şi ţiganul, mai liniştit puţin, dar tot dârz, nu aşteptă mult să dea răspunsul:

— Da, aşa e, Doamne, eşti nedrept, că dai unora fără muncă prea mult şi altora, cu toată truda lor, prea puţin, ba chiar de loc!

— Aşa o fi, cum zici! Dar de-ai fi tu în locul meu ce-ai face?

— Eu, eu, eu? Ce-aş face eu?... se înfigea ţiganul tot mai vârtos şi mai cu nădejde la vorbă.

Ţiganul se 'nfioră.

— N'avusei, Doamne, vreme, să mă gândesc la toţi şi la toate. Abia îi potrivii p'ai mei.

— Aşa? Şi d'acu ce-ai mai dori?...

— Ce-aş mai dori? Ce-aş mai dori?... şi se scărpina 'n cap mereu.

Aş mai dori să fie toţi pe lume săraci şi părliţi, cum am fost eu şi cu ai mei o viaţă 'ntreagă, să se târască pe drumuri goi şi flămânzi, să n'aibă nici o milă şi nici un ajutor de nicăeri.

Prea Bunul zâmbi, dar puţin încruntat, de se 'ncruntă întreaga fire, lăsându-se 'n jos norii într'o vânjolire grozavă:

— Şi atunci n'or striga toţi, că sunt nedrept şi sunt rău şi sunt tâlhar, că i-am uitat şi i-am despuiat, ca să te pricopsesc doar pe tine şi p'ai tăi?... Şi 'n loc d'un singur amărât ar ridica mâinile spre mine includată o lume 'ntreagă, şi până la mine ar da de tine şi d'ai tăi în huzur, şi, orbită de sărăcie, înţelegi uşor ce ar face!.. Mulţumeşte-te cu ce ţi-ai făcut şi termin, numa să fii vrednic să stăpâneşti!...

Şi-l coborî Prea Înţeleptul pe pământ din norii cereşti, pe cari îi dete iar în stăpânirea sfântului Ilie, cu cheile raiului te du, numai să fii vrednic mână.

Şi-l coborî Prea Înţeleptul şi, de cum a sosit, au pornit să curgă pentru el necazuri peste necazuri: moşii de muncit şi de arendat, argaţi de sorocit şi de socotit, legături cu oameni răi şi hrăpăreţi, ne'nţelegeri cu copiii şi cu neamurile pentru avere, că de a doua zi a început să simtă, că de o mie de ori e mai bine să fii sărac, că mintea şi sufletul şi puterile lui nu-l ajută să stea 'n bogăţie.

Şi 'ntr'o seară pe 'nmurgit se pomeni c'un bătrân la poarta lui, cerând găzduire.

Ţiganul amărât cum era, îl luă 'n băştiuri. Moşneagul nu se da dus, cerând mereu milă şi 'ndurare, şi cioclavina, scoasă din fire d'atâta stăruinţă, puse mâna p'un par şi-l repezi spre uncheş, dar se pomeni cu el în vânt, includat şi blestemând pe Dumnezeu, că l-a îmbogăţit, d'o duce mai săcăit aşa ca 'n sărăcie şi d'odată se trezi în uşa bordeiului, flămând şi zdrenţuit ca mai 'nnainte şi era par'că mai liniştit şi mai mulţumit.

Atunci a 'nţeles el cât de greşit a fost când a zis că Dumnezeu e nedrept, că El dă fiecăruia cât poate să ducă şi să ştie ce face cu ce are, şi cine calcă gândul lui curat se pomeneşte ca ţiganul în sărăcie cumplită, care singură nu-l părăseşte uşor pe om, ţinându-i de cald iarna, dându-i linişte 'n casă şi 'nfrăţindu-l cu semenii lui.

MIHAI LUNGIANU

Poeme simple pentru dragostea mea

Cântul meu sfielnic s'a desprins din vraja
Ochilor tăi limpezi, — ca un strop de soare, —
Şi-ar vrea să-ţi desmierde
Fruntea
Şi obrajii,
Binişor, cum trece peste flori o boare...

Nu-l auzi şi nu-l simţi
Fiindcă-i spus în şoapte
Şi nu ştii să-l cauţi în adânc de noapte
Şi nu vrei în minte să-l urzeşti şi nu
Incerci nici odată să-l îngâni şi tu...

II

Dragostea mi-i tristă ca un văl de ceaţă;
Nu-i pasă de-i seară sau e dimineaţă,
Nu vede'ntunerec,
Nu vede lumină,
Nu ştie culege surul din tină,
Nu ştie alege binele de rău,
Nu ştie să prindă loc în gândul tău...

COCA FARAGO

AMINTIREA

E noapte şi plouă afară
Şi plouă şi'n sufletul meu,
Pereţii 'mi sugrumă odaia,
Ca plumbul mi-e gândul de greu.

Imagini, aduceri aminte,
Pierdute, 'ngropate pe veci,
Acum se trezesc, — prin ruine
Dansează în sbor illeci.

De flori cucerită-i grădina
Şi-aleargă prin ea un copil,
O ceată aleargă să-l prindă
Şi cântă şi râde April.

E masa de cărţi încărcată
Şi-o umbră veghiază târziu,
Ce tristă e viaţa! departe....
O cale străbate-un pustiu.

Trec anii şi-o zână apare,
Frumoasă ca ziua, un crin,
Deşarte ilusii de-o clipă,
Potirul e plin cu venin.

Dar iată-i, ajuns în splendoare:
Puternic, viteaz ca un zeu,
La toţi, de-opotrivă, împarte
Ghirlande de roze, mereu.

Şi iarăşi de cărţi încărcată
E masa, şi-i singur cu el,
Sub lampă, pierdut priveghiază,
Pe umeri, cu-o stâncă de-oţel.

Pe grinzi, pe tavan, prin unghere
Ţesut-au păianjenii cort,
Coboară 'ntunericu 'n văluri
Şi visul deapururi e mort.

Pereţii'mi sugrumă odaia,
Ca plumbul mi-e gândul de greu,
Şi plouă de-un secol afară
Şi plouă şi'n sufletul meu.

AL. T. STAMATIAD

Nenorocita

Am întâlnit-o într'o seară friguroasă de toamnă, pe o ploae măruntă, la staţia de tramvai. S'a apropiat de mine cu mâna întinsă de mi-a şoptit cu glas răguşit cuvinte nedăslușite.

I-am pus un pol în palma vânătă şi udă şi m'am retras s'o observ puţin.

Era îmbrăcată într'un palton prea mare pentru ea, uzat, de catifea, strâns legat în jurul tălei cu o panglică murdară; pe cap avea o tocă deformată şi decolorată de intemperii, şi în picioare era încălţată, într'un picior cu un şoşon şi'n celălalt cu o gheată scâlciată.

Mi se păruse că sub masca viţiului, a mizeriei şi a boalei recunosc o fetiţă văzută cu zece ani în urmă, cu bucle negre, cu figura gingaşe, îmbrăcată într'o rochie de catifea roşie, şi pantofiori de lac în picioare.

O văzusem la şosea cu profesoara care dădea lecţii de franceză şi fiicei mele. Fată din flori a unei doamne cu un boer din societate, primise o educaţie îngrijită, dar muma ruinată murise şi tatăl nu mai vroia să ştie de existenţa acelei fiinţe care i-ar fi complicat viaţa. Citeam pe faţa acelei nenorocite drama petrecută. Căzută în ghiarele prostituţiei, a beţiei, a morfinei ca să uite trecutul. Bolnavă, gonită dela toate uşile unde bătea, acum întindea mâna la staţiile de tramvai. Tremura de frig, de boală, şi de ruşine.

De sigur, tatăl său n'o cunoştea, şi nu avea ocazie s'o întâlnească să-i pue un pol în mână, căci umbla numai în automobil. Ştiam, că pe vremea când fetişcana se plimba la şosea cu guvernanta, venea s'o vadă la muma ei, dar nu se ocupase să-i dea o educaţie practică s'o înveţe o meserie; nu se gândise la viitor. „Fi doncl un metier pour une fille noble!"... şi la prima ocazie fata dezarmată în viaţă căzuse în braţele primului care i le întinsese, şi apoi...

Tatăl are altă fiică legitimă care trece în automobil şi stropeşte cu noroi pe sora care întinde mâna la staţia tramvaiului.

Şi iată de ce visez o casă albă cu odăiţe ca nişte chilii mănăstireşti, cu un pătuţ alb, un fotoliu lângă o masă pe care să fie un lucru de mână uşor, o carte, şi'n perete o icoană cu o candelă aprinsă dedesupt. Şi eu, or alta ca mine să iau de mână pe acea care tremură în colţul de stradă şi şopteşte vorbe neînţelese cu glasul răguşit de viţiu, s'o duc în odăiţa albă, s'o îmbrac într'o haină simplă şi curată şi să-i fac semn să tacă, să stea să se odihnească, să se reculeagă; şi când s'o veni puţin în fire, să-i vorbesc lucruri simple, blânde care să fie ca o cadenţă de cuvinte ce ar adormi în mintea ei grozăviele trecutului.

Şi tutulor fetelor astea împinse de mânii brutale treptat, treptat, în prăpastia desfrâului să le dau o meserie ca prin mijloace cinstite să-şi câştige o pâine.

Dar ştiu că e un vis, şi că voi mai fi acostată la staţii de tramvai de fete scăpătate ajunse prada prostituţiei şi a stupefiantelor.

EUFROSINA PALLA

Fecioara de Bey

Pe frumoasa Valala, unica fată a lui Chirargi Bey din Scutari, o îndrăgise trei tineri zuralii, — căci numai zuralii puteau să fie, dacă îndrăsneau să iubească pe o fată de Bey, — cerută în căsătorie de atâţi mari dregători ai imperiului, ba chiar şi de un fecior de Paşă.

Pe unul din tineri îl chema Serement, fiul unui muftiu; pe al doilea Toxof, un zaraf bogat din bazarul persan; iar pe cel de-al treilea Erchesec Mangafa, vânzător de mărgele, chihlimbar şi lulele de abanos. Acesta era ţigan sadea, dar se lăuda că este feciorul unui şef de trib cerchez din Anatolia.

Şi fără să ştie unul de altul, de câte ori treceau prin faţa iatacului, unde locuia Valală şi o vedeau la pervazul ferestrei zăbrelite, spuneau:

— Numai odată să-ţi fur o sărutare şi pot să mor!

— Odată numai să te strâng în braţe şi să fiu tăiat în bucăţi!

Dar ţiganul Erchesec Mangafa, mai modest, şoptea:

— Numai un zâmbet, fecioară aleasă de Mahomet şi apoi merg bucuros la spânzurătoare!

Valală, mai întâi, nu prea se supăra de îndrăsneala acestor romanţioşi şi se mulţumea să se ascundă după perdeaua ferestrei, râzând cu hohote.

Şi în iatacul ei de cadână, plictisită de monotonia unei vieţi de prizonieră convenţională, se trântea pe sofa şi citea pe Pierre Lotti sau Farére, subtilii scriitori cari iubeau Bosforul, cadânele, Orientul...

Adormind, Valală visa că îmbrăcată europeneşte, fără voal, colinda Parisul şi Viena sau făcea cură de băi pe plaja dela Meuton sau Nissa, curtată de cavaleri francezi sau italieni.

Auzi o lovitură în geam. Deschise fereastra şi jos, în ulicioara pustie, Erchesec Mangafa se pregătea să mai arunce cu o smochină. Iar când zări pe Valală, şopti:

— Numai un zâmbet din partea ta şi merg apoi la spânzurătoare!

Valală îl privi cu dispreţ şi înfuriată îi răspunse:

— Ai să plăteşti scump îndrăsneala ta!

Valală s'a hotărît să spună tatălui său jignirile repetate ce i le-au adus cele trei haimanale.

Beyul dădu poruncă slujitorilor săi ca să pândească pe aceşti îndrăgostiţi nesocotiţi şi să-i bage la beci.

A doua zi, Serement, Toxof şi Erchesec Mangafa, au fost prinşi pe rând, legaţi fedeleş şi băgaţi într'o pivniţă ferecată şi umedă.

Prizonierii se priviră curioşi. Li se păreau că se întâlneau cam des pe ulicioara din dosul palatului lui Chirargi Bey.

Trei zile au stat nenorociţii în pivniţă, fără apă şi fără mâncare, iar a patra zi au fost duşi la locul de spânzurătoare.

Voise Beyul să dea un exemplu aspru pentru toţi acei care vor mai îndrăzni să insulte o turcoaică.

Gealaţii aşteptau un semn din partea Beyului care şedea pe o estradă, alături de Valală.

Serement şi Toxof tremurau, plângeau ca nişte mueri şi se rugau de Bey ca să-i ierte:

— Nu suntem vinovaţi, stăpâne! Divina ta fiică ne semuşeşte poate cu altcineva... Ai milă de noi!

Numai Erchesec Mangafa şedea nepăsător şi privea fix spre Valală. Şi i s'a părut, — ba nu a văzut bine — cum Valală şi-a ridicat o clipă voalul şi i-a zâmbit, cu un zâmbet misterios.

Zâmbi şi el şi ridicând semeţ capul, strigă către Bey:

— Beyule, eu îmi merit pedeapsa!... N'am cerut decât un zâmbet dela fiica ta şi acel zâmbet nu mi l'a acordat.

Acum însă, înaintea spânzurătoarei, am fost învrednicit de această favoare şi chiar dacă aşi muri de două ori, nu regret, pentrucă Erchesec Mangafa, fecior de cerchez viteaz, ştie să se ţină de cuvânt...

Beyul, înfuriat de îndrăsneala condamnatului, porunci să i se tragă cincizeci de zgârbace şi după ce o leşina, să fie frecţionat cu spirt, să fie deşteptat cu mirosuri tari, apoi spânzurat.

Erchesec Mangafa suferi loviturile, numărându-le singur cu glas tare.

Valală, plină de admiraţie faţă de acest tânăr, constată pentru prima oară că el nu e urât, cu părul lui negru şi inelat, cu statura lui înaltă şi cu ochii albaştri ca seninul cerului. De aceia se aplecă şi şopti la urechea tatălui său:

— Tată, mi-ai promis că, dacă vreau, pot să-ţi cer graţierea unuia din condamnaţi...

— De sigur că da. Alegeţi pe unul din ceilalţi doi!

— Nu, tată! Eu aleg pe Erchesec Mangafa. El a greşit cerându-mi numai un zâmbet şi s'a declarat gata să fie spânzurat iar ceilalţi mi-au cerut mai mult, iar acum tăgăduesc, sunt laşi şi plâng. Graţiază-l pentru mine!

Beyul se îndupleca şi în gura mare strigă:

— Pentrucă Erchesec Mangafa şi-a recunoscut vina; pentrucă a primit o pedeapsă şi pentrucă s'a arătat om brav, chiar în faţa morţii, îl graţiez!

Pe ceilalţi doi nu-i iert. Spânzuraţi-i!

Fiind deslegat, Erchesec Mangafa veni în faţa Beyului şi făcu o închinăciune.

O floare scăpă din mâna lui Valală, un crin cu petale albe ca sideful lucios, care fu ridicat de Mangafa.

— Stăpână, o floare chiar vestedă nu trebue aruncată în ţărână... Primiţi crinul acesta înapoi şi închipuiţi-vă că este oferit de mine ca preţ al mărinimiei voastre...

Au trecut apoi trei luni. Au venit sărbătorile Bairamului, când turcoaicele însoţite numai de guvernante sau de eunuci, pot să se plimbe cu caicul pe Bosfor, să prânzească pe malul apelor dulci, sau să facă vizite prietenelor lor din cartierul european.

Valală a preferat să meargă în cimitirul Eyub din Stambul şi să se roage singură în mica moschee din aleea singuratecă. Iar în moschee se mai găsea un credincios înfăşurat în burmuz, ca un arab din Mecca.

Era Erchesec Mangafa.

Nu a fost o întâmplare această întâlnire, pentrucă atâta Valală, cât şi Erchesec au dispărut fără urmă.

Şi departe, în Dobrogea românească, au sosit doi călători care s'au stabilit în Medgidia, cununaţi de Hoge în moscheia acestui oraş, sub numele de Erchesec Mangafa şi Valală Chirargi, sosiţi din Trebizunda, la anul 1913.

G. A. LAZARESCU

Măgarul vistier

— Fabulă —

Mai de mult, a fost pe lume un măgar bătut de soartă,
Care, pururi mort de foame, tot cerşea din poartă'n poartă,
Pe la boi şi pe la cai,
Numa'n „of!" şi numa'n „vai!",
Iar când se'ntoarcea acasă, cu de plâns scăldată faţa,
Nu odată doar măgarul a chitit să'şi curme viaţa...

Dar de câte ori, sub soare,
A vrut el să se omoare, —
Un biet papagal prieten, filosof cu multă minte,
Îi grăia, spre mângâiere, următoarele cuvinte:

— Cum trec toate, — şi-asta trece!...

Vorbe-adânci, cari-aveau har i
Intr'o clipă doar să sece
Plânsul tristului măgar...

Soarta însă nu'i da pace şi măgarul cu ochi mari
Fu pârât de-o vulpe hoaţă, c'ar fi „gazdă de tâlhari" —
Şi nu mai putea măgarul, să trăiască'ntre măgari...
Deci, mâhnit adânc în suflet,—dintre vii iar vrând să plece,—
Papagalul iar îi zise: „— Cum trec toate, — şi-asta trece!"...

Hotărât, deci: papagalul era îngerul lui blând,
Ce'l trezea mereu la viaţă de la negrul morţii gând
Şi'l făcea să nu ia'n seamă că tot gol îi sta ciubărul, —
Pricepând că papagalul spune numai adevărul...

Dumnezeu, Cel care vede în tot ceasul şi'n tot locul, —
Vrând să vadă, — procopsindu'l, — cam ce-ar face dobitocul,—
Pe măgarul cu pricina prefăcându-l om sub cer,
A trimis la el norocul
Şi'ntre oamenii de cinste, l'a pus mare Vistier!...

Ticăos fără pereche, Vistierul cel cu cântec,
Incepu să'şi ghiftuiască astădată al său pântec;
Incepu să'şi facă viaţa ne'ntrerupt ospăţ sub soare,
Cu fazani şi căprioare, —
Indesându'şi până'n umăr mâinile-i de baci-tâlhar
In tot aurul ce'n pază
Lui fusese dat să'i cază, —
Truda unui neam de oameni ce piereau în mult amar...

Dar, pe când în miez de noapte, Vistierul, din tezaur,
Vântura, ca să se'mbete, în iatacu-i, saci cu aur
Intre cari sta ca'ntre perne
Şi visa că el stă'n mreaja fricirilor eterne, —
Papagalul, pasă-mi-te tot acel de mai nainte,
Dintr'o albă colivie, — filozof la toate rece, —
Zise iar ca altădată înţeleptele cuvinte:
— Cum trec toate, — şi-asta trece!...

Vistierul n'a vrut însă, pe'nţelept să'l creadă iar
Şi-atunci Cerul, într'o clipă, l'a făcut din nou măgar...
. . . . . .
Dacă, subt adâncul cer,
E pre-un neam pe lumea asta,
Cărui datu-i-a, năpasta
Un asemeni Vistier,
Subt a cărui lăcomie stau puterile să'i sece, —
Sufletu-i să nu ofteze, fruntea lui să nu se plece,
Căci înţelepciunea zice: „Cum trec toate, — şi-asta trece!..."

VASILE MILITARU

Din câmpul cărţii

Literatură ideologică

Gaston Richard: Cultura românească şi statul român traducere de Al. I. Alexandrescu; Constantin Kiriţescu: Dezarmarea morală; I. G. Duca: Raporturile unui ministru tânăr cu Regele Carol I; C. Argetoianu: Conferinţă fără subiect; I. P. S. Miron: Datoria generaţiei de azi; Emil Ottulescu: Germania lui Hitler; Nelu Ionescu: Liturghia Sf. Ion Gură de aur de Sabin V. Drăgoi

Nevoia acută a unor astfel de cărţi-conferinţe o simte acel ce cunoaşte evoluţia spiritului public, la noi, psihoza vieţii moderne, atât de repezi, neegale şi inecanizate. Astfel fiind lucrurile ele apar mai mult ca indicatoare sociale în orientarea tineretului pe altă cale de cât aceea a nevrozei de care e stăpânit.

Dar să le luăm pe rând începând cu acea luminoasă sinteză asupra culturii şi statului român pe care o semnează, cu autoritatea-i cunoscută şi cu distincţia de suflet ce-l caracterizează marele sociolog şi hotărâtul prieten al ţării noastre, d. G. Richard, adversarul lui Durkheim care printr'o concepţie naturalistă şi materialistă, „a voit să înlocuiască teismul tradiţional prin o religie fără Dumnezeu" şi omul de ştiinţă care vede în sociologie „o ştiinţă specială, definită", având ca obiect limitat: „de a face cunoscute societatea, elementele ei, raporturile ei cu natura şi cu activitatea individuală şi cercetarea de faţă — fără să fie lipsită de obiectivitate—o pledoarie sinceră şi bazată pe dovezi în favoarea statului şi culturii române — ale cărei faze principale d. R. le urmăreşte cu dexteritate.

Iată concluzia d-sale:

„Inchegarea statului naţional român nu se explică... decât prin întreita istorie a unei limbi... scrise... şi vorbite, a unei literaturi în stare să poată fixa această limbă în monumente trainice şi în sfârşit a unui învăţământ care să le pună la adăpostul mişcărilor retrograde".

Partea privitoare la evoluţia scrisului românesc pregnantă şi justă. Traducerea corectă. E o sinteză care trebueşte cetită în special de acest tineret căruia d. Alexandrescu i-a oferit încă un dar preţios.

Şi câtă dreptate are d. Constantin Kiriţescu care — îndrăgostit al Societăţii naţiunilor — vede cum inseşi unele membre ale acestui for internaţional (cazul Ungariei de duplicitate stranie) îşi boicotează propriile idei! Groaza unui eventual război a dus popoarele la concluziunea unor măsuri care să asigure dezarmarea morală — prima condiţiune a celeilalte. Ce păcat că toate acestea numai acolo, la Geneva. Acasă — iată: „In toate ţările se urmăreşte educaţia egoismului naţional, se scormonesc urile atavice, se zgândăresc vechile rancune istorice, se exaltează amorul propriu naţional, se propagă ideea de revanşă, se cultivă forţa..., se obişnuesc spiritele că războiul e inevitabil.." Iată greutatea cea mare care, la noi, se adaogă pe lângă aceea a unor graniţe deschise prea lungi şi a unor vecinităţi în continuă vrăjmăşie. Pline de înţeles măsurile enumerate de d. Kiriţescu, dar, tocmai din cauza de mai sus, atât de greu aplicabile.

Scrisă în alt spirit, conferinţa d-lui I. G. Duca desvălue, cu discreţie şi măsură, încă o pagină din istoria de dinainte de războiu a neamului nostru, improspătând, cu obiectivitate, figura poate, uneori, prea rigidă a întemeietorului României de ieri. Sunt pagini care se citesc cu plăcere şi cu interes crescând -- atât din cauza conţinutului lor ridicat, cât şi din a priceperii cu care d. Duca ştie să coordoneze faptele, scoţându-le în evidenţă mai ales pe cele mai semnificative: aceea a reformelor democratice, a consiliului de coroană şi a morţii marelui rege, al cărui portret — aşa cum îl păstrează memoria acestui mare om politic — e într'adevăr evocator. In încheiere d. Duca distruge anumite legende, spălând amintirile Regelui Carol I de anumite invinuiri, datorite acelora care îi judecă domnia „numai după ultimele ei săptămâni", care, în ultimă analiză reprezintă „cinstita, nobila şi firească tragedie a unei conştiinţe omeneşti" în faţa căreia „se cuvine, şi ca Români şi ca oameni, să ne inclinăm cu emoţiune şi cu smerenie".

Conferinţa face parte din „colecţia analelor române", în al cărei No. 4 îşi exprimă nemulţumirea împotriva raţionalismului în politică fostul ministru de interne, d. C. Argetoianu, reprezentant al unor generaţii care, spre deosebirea de cea de azi, se uită mai mult la experienţă şi la timp, individualiste, având la bază declaraţia drepturilor omului. Spre a scoate în lumină neajunsurile raţionalismului, d-sa dă exemple din Rusia de dinainte de războiu care, numai din această cauză, a ajuns la catastrofa brutalităţilor de ordin revoluţionar. Şi aceiaşi eroare se ga...şte la socialişti — cari orientează spre dictatura „care întrece în oroare prin despotismul şi brutalitatea ei toate regimurile care s'au perindat în Europa de secole". Nu e acelaş lucru cu dictatura fascistă, născută „pe baze sentimentale şi de ordin sufletesc, din canalizarea avânturilor populare... acceptată în mod liber şi plămădită cu sufletul marii majorităţi a poporului italian". Şi o altă dovadă sunt: descentralizarea administrativă şi ofensiva culturală aşa cum au fost făcute la noi. Şi din acelaş domeniu face parte felul cum se rezolvă — tot la noi — problemele economice. Concluzia generală: „Omul, individ izolat, chiar când este o personalitate genială, nu e decât un adaptator şi un corector al evenimentelor".

Şi după aceste sfaturi judicioase — cuvântul Sanctităţii Sale Patriarhului Miron (Nr. 7) care, adresându-se tineretului îi vorbeşte despre societatea de azi lipsită aproape total de avânt şi de ideal — lucru care se vede atât de limpede în literatura ei, prin care se urmăreşte mai mult efectul comercial pesimistă, apatică, dizolvantă — cum şi în alte domenii. De-aici un fel de plictiseală ale cărei pricini trebuesc căutate în istovirea puterilor fizice, cum şi în lipsa unui ideal. De-aci acea criză morală care bântue şi la noi. Şi totuş această societate trebue să aibă ca ideal nou: „împărăţia lui Dumnezeu" adecă: „domnia virtuţii în toate actele vieţii noastre publice şi private" — întipărită, ca a 2-a natură în fiinţa noastră — căci „idealul moral este elementul de bază care dă trăinicie şi vitalitate unui organism social..."

Sunt tot atâtea gânduri luminoase care dau pe faţă grija de părinte spiritual a Capului bisericii noastre pentru sufletul necăjit al societăţii actuale.

Sub Nr. 8 se publică „Germania lui Hitler" conferinţa d-lui Emil Ottulescu care analizează organizaţia actuală a acestei ţări unde partidul naţional-socialist a urmărit: distrugerea comunismului şi restaurarea autorităţii statului, după modelul fascismului cu deosebire că hitlerismul s'a instalat prin voinţa poporului, pe când fascismul prin forţă. Noul guvern a înfăptuit unificarea politică a Germaniei. Alte deosebiri: fascismul e o mişcare naţională, nitlerismul o mişcare antisemită, de purificare a rasei. In continuare d. Emil Ottulescu analizează programul economic al noului guvern german şi încheie cu convingerea că „vor triumfa până la urmă virtuţile acestui popor", ajungând „la o înţelegere şi cooperare cu celelalte State".

Cea din urmă conferinţă care ne interesează e schiţa critică pe care d. Nelu Ionescu o face liturghiei Sf. Ioan Gură de aur a cunoscutului compozitor d. Sabin Drăgoi. E o chestiune pe care — fără a fi specialişti — dorim s'o credem obiectivă, cu atât mai mult cu cât e în joc numele unuia dintre cei mai reputaţi compozitori români. Fireşte că 'n asemenea condiţiuni, nu numai d. Sabin Drăgoi, căruia d. N. Ionescu îi recunoaşte „calităţi de compozitor", dar şi atâţia alţii, „printr'o muncă asiduă şi perseverentă... şi prin completarea lacunelor... ne vor da, desigur, lucrări superioare", căutând ca, în deosebi, în muzica bisericească să ne dovedească „măsura înţelegerii şi puterilor lor".

PAUL I. PAPADOPOL

Viaţa politică

Dar martorii lui Seletzki?

Tenacitatea cu care am urmărit clarificarea misterelor în care cei interesaţi au căutat să învălue dela început scandalul comenzilor de armament, dar mai ales rolul odios de conrupător exercitat de către Seletzki în cercurile militare şi civile influente, a început să-şi dea roadele.

Documentele date publicităţii până acum au făcut o spărtură adâncă în muşamaua cu care s'a încercat acoperirea crimei sau reducerea ei la o banală rupere de peceţi.

Sub ocrotirea acestei muşamale conspirative, s'au desfăşurat fazele procesului dela consiliul de război, când generali şi demnitari ai ţării — legaţi parcă de un consemn general — au acoperit cu numele şi situaţia lor acţiunea odiosului conrupător.

Justiţia militară însă nu s'a lăsat nici intimidată, nici amăgită. Dând faptelor calificarea penală prevăzută de legile ţării, a sfâşiat de pe fruntea acuzatului falsa cunună de martir, pe care martorii cu trese groase şi civilii cari i-au cunoscut generozitatea, s'au ostenit să i-o împletească în faţa forului judecătoresc.

Documentele apărute în timpul din urmă, fixează în chip zdrobitor oficiul nenorocit îndeplinit de Seletzki în România. Dar dacă acesta şi-a primit pedeapsa, cum rămâne acum obrazul militarilor cari, sub prestare de jurământ, i-au luat apărarea?

Ce măsuri înţelege oare să ia ministrul de război faţă de aceştia?

Aceasta este întrebarea pe care şi-o pune toată lumea onestă din această ţară, scandalizată nu atât de curajul traficanţilor şi corupătorilor ce răuşesc să încheie afaceri de miliarde şi să intre în secretele apărării noastre naţionale, cât de uşurătatea şi nemernicia românilor cari le acordă prietenia şi încrederea lor, iar după ce cad în capcană, nu ezită să le întindă mâna de ajutor.

Lumea aşteaptă drastica chemare la ordine a acestor vinovaţi. Altminteri, toată răspunderea cade asupra ministrului de război, chemat să vegheze la păstrarea neştirbită a demnităţii şi integrităţii morale în cadrele oştirii şi să facă imposibilă pe viitor repetarea unei astfel de ruşini.

Guvernul refuză plata titlurilor de rentă

a împrumuturilor de stabilizare ieşite la sorţi

Ni se aduce la cunoştinţă, din partea deţinătorilor români de titluri ale împrumutului de stabilizare că titlurile de rentă ieşite la sorţi înainte de convenţia din Decembrie 1932 pentru suspendarea tragerilor la sorţi a acestor titluri, deţinute de purtătorii români, li se refuză plata, fără nici un motiv plausibil.

Aceleaşi titluri însă în mâinile purtătorului străini, se plătesc de agenţii financiari din ţările respective, întrucât sumele necesare au fost depuse deguvern înainte de suspendarea tragerilor la sorţi a acestor titluri.

Interesându-ne la C. A. M. şi Banca de Credit ni s'a spus că nu pot achita aceste titluri, întrucât cu ocazia suspendării transferului, s'au oprit definitiv orice plăţi, afară de cupon.

Este cel puţin bizar din partea ministerului de finanţe că ignorează şi nesocoteşte în acest fel, drepturile deţinătorilor români de rentă, cari au avut încredere în solvabilitatea Statului şi au plasat economiile lor în rentele împrumuturilor de stabilizare şi de desvoltare.

Trebuie ca ministerul de finanţe să dea o dispoziţie pentru achitarea imediată a titlurilor de rentă a împrumutului de stabilizare, ieşite la sorţi.

Economiile lui Madgearu

— Povestea tristă a 160 funcţionari din cooperaţie —

In timp ce colecţia Monitorului Oficial stă mărturie de neînlăturat că în interval de 6 luni (1 Ian.—1 Iulie 1933) tezaurul statului a fost încărcat cu 7383 de numiri noi, sute de funcţionari de carieră sunt înlăturaţi, în schimb, din servicii, fără nicio îndreptăţire legală şi fără niciun pic de omenie pentru trecutul şi drepturile lor.

In această situaţie au fost puşi un număr de 160 funcţionari ai ministerului de domenii, oficiul cooperaţiei, prin simpla trecere a funcţiunilor lor în „statul 20" din bugetul acelui departament. Printr'o singură trăsătură de plaivaz, ministrul boroboaţelor naţionale, Virg. Madgearu, a ras dreptul la salariu acestor funcţionari încă din luna Iulie, declarându-i trecuţi în cadrul disponibil.

Chestiunea însă fusese foarte conştiincios studiată de organele competente ale ministerului de domenii, care, în unanimitate, conchideau, că în speţă nu e cazul a se aplica dispoziţiile legii cadrului disponibil.

Aşa, contenciosul ministerului de domenii, prin avizul din 3 Iunie 1933, constatând că în momentul alcătuirii bugetului pe 1933—34, nicio dispoziţie legală nu autoriza ministerul să alcătuiască un stat separat (intitulat nr. 20), că în orice caz formarea acestui stat nu poate fi socotită ca o reducere a structurii unui serviciu în sensul legii cadrului disponibil din 4 Mai a. c., pentrucă în primul rând această lege este posterioară alcătuirii bugetului, iar în al doilea rând nu se găseşte nimic în expunerea de motive a bugetului, că dacă la alcătuirea bugetului s'ar fi avut în vedere această lege, intenţia de a da statului nr. 20 caracterul unei măsuri pregătitoare în vederea unei anumite legi, care nu era nici măcar depusă în parlament în momentul votării bugetului, s'ar fi manifestat prin trecerea în el a salariilor pe jumătate, cum se prevede în legea de mai târziu, iar nu în întregime, — pe baza acestor consideraţii consiliul de avocaţi a conchis că înfiinţarea statului nr. 20 nu poate avea caracterul unei reduceri de structură a serviciilor în sensul legii cadrului disponibil şi că Statul s'ar expune să piardă în contencios şi să fie condamnat şi la daune în procesele intentate de funcţionari.

Comisiunea pentru propuneri de numiri şi înaintări îşi însuşeşte, prin procesul verbal dela 15 Iunie 1933, intru totul concluziile avizului consiliului de avocaţi, constatând că nici departamentul domeniilor, nici regiile şi serviciile de sub controlul lui n'au servicii desfiinţate la care să funcţioneze personal în condiţiile prevăzute de legea cadrului disponibil şi nici funcţiuni suprimate prin reducerea structurii serviciilor.

Zadarnică a fost intervenţia chiar a titularului ministerului de domenii — d. Voicu Niţescu — tocmai pe baza avizelor date de organele competente; ministrul Madgearu a rămas neclintit la hotărirea luată sub paravanul comisiei permanente pentru realizări de... economii, aceeaşi comisie care a închis ochii la numirea celor 7383 de noi bugetivori, reprezentând pentru stat o povară nouă de multe zeci de milioane, spre a deschide ochii numai ca să comită un mare abuz şi o revoltătoare nedreptate, prin oropsirea celor 160 funcţionari din cooperaţie, al căror salariu total reprezintă abia 980.000 lei lunar.

Graţie răutăţii şi încăpăţânării ministrului de finanţe, statul va fi silit mâine, judecătoreşte, să plătească şi mai mult şi în acelaş timp să repue în drepturile lor pe funcţionarii năpăstuiţi.

Dar ce-i pasă Magearului de punga statului şi de dreptatea oamenilor?!

—xox—

Crimă pentru o... gogoşă

Craiova, 22 Sep.

In piaţa Elca s'a săvârşit o crimă din cauză că un ucenic de cismărie a furat o gogoaşe dela un covrigar.

Iată cum s'au petrecut faptele.

Constantin F. Popescu, vânzător de covrigi şi gogoşi, a trecut prin piaţa Elca, purtând pe braţ coşul cu marfă.

Când a trecut prin faţa cismăriei lui Gh. Bărbulescu, un ucenic al acestuia a venit pe la spate şi a furat din coş o gogoaşe.

Covrigarul n'a observat, însă un trecător i-a atras atenţia.

Ducându-se în atelierul de cismărie să vadă ce i-a furat ucenicul, acesta i-a asvârlit gogoaşa înapoi.

La observaţiile făcute băiatului, stăpânul său a sărit asupra covrigarului, înjurându-l şi cu un cuţit l-a lovit în partea stângă a pieptului.

Rănit destul de grav, covrigarul a fost trimis la spitalul Filantropia.

Cismarul criminal a fost arestat.

S'a sesizat parchetul, care a ordonat anchetarea faptului.

—xox—

Un magistrat jefuit pe străzile Iaşului

22 Sept.

Magistratul Alex. Sesherman, din Solca (Bucovina), aflându-se în Iaşi, pe str. Ştefan cel Mare, a fost jefuit în plină stradă de un necunoscut, de suma de 10.000 lei.

Afacerea Violette Nozieres

- Spovedania mamei.- Ocomedie sinistră.- Există un complice efectiv? -

Am întrerupt reportajul nostru de eri la scena dramatică a confruntării dintre Violette Nozières şi mama sa. Scena aceasta a constituit unul din punctele culminante ale dureroasei afaceri. Sdrobită, d-na Nozières a fost scoasă pe targă din cabinetul judecătorului de instrucţie. Violette, vizibil emoţionată (şi o piatră ar fi plâns în asemenea clipe) a fost expediată la arestul preventiv.

Confruntarea a fost urmată de câteva zile consacrate cercetărilor mărunte: expertize, audieri de martori, consultări de dosare. Intre timp, d-na Nozières s'a retras în provincie, să-şi plângă soţul şi să-şi aline durerea între ai săi, între veritabilii „ai săi".

Trimişii marilor ziare franceze de informaţie i-au descoperit cuibul de jale. Sărmana femee n'a putut găsi liniştea până ce nu le-a făcut declaraţii asupra punctelor mai puţin cunoscute ale afacerii.

SPOVEDANIA MAMEI

— „E cu putinţă să credeţi ceeace spune Violette, — a început mama, — fata asta care ne-a mintit totdeauna? Ce credit se poate acorda acuzaţiilor acestei anormale care a încercat să ne omoare de trei ori?"

De trei ori? Ziariştii au rămas surprinşi. Instrucţia descoperise în sarcina destrăbălatei numai două încercări de otrăvire. I se atrage atenţia d-nei Nozières.

— „Au fost totuşi trei încercări de otrăvire. Inaintea acelela din Martie trecut pe care o cunoaşteţi de-acum, Violette mai făcuse o încercare de otrăvire în Iulie 1932.

Negrul PIERRE FRANÇOIS un „prieten" de ocazie

Intr'o bună zi, fiica mea, care nu se scula nici-odată înainte de 8 şi jumătate, a venit la 6 dimineaţa să ne aducă o cafea cu lapte. Soţul meu sosise acasă târziu, pe la 3 dimineaţa; a certat-o pe Violette că nu-l lasă să doarmă. Ea a început să plângă: „Sunt şi eu odată drăguţă cu voi şi tocmai atunci mă certaţi".

„Dar cafeaua cu lapte era amară, cu un gust pe care-l cunosc prea bine acum. N'am putut s'o bem. Sunt sigură că de-atunci Violette a vrut să ne otrăvească.

„Violette mintea dela o vreme cu o îndrăzneală ce mergea crescând. Incepuse să fure. Şterpeli într'o zi o carte dintr'o librărie. De câteva ori scotoci saltarele şi le deviliză. O dată a rupt uşile unui dulap şi a furat 400 franci din leafa tatălui ei. Altă dată a pus mâna pe 100 franci. Au urmat dese furtişaguri mărunte.

„Lipsea dela şcoală şi oprea la portar înştiinţările pe care le trimitea părinţilor direcţia şcoalei. N'am aflat lucrul acesta decât mai târziu, când a fost eliminată din liceu — continuă d-na Nozières. Intr'o zi, soţul meu a întâlnit-o cu un bărbat străin pe bulevardul Saint-Michel. Când a venit acasă s'a jurat că nu făcuse nimic rău şi că însoţitorul ei era un nevinovat prieten. Am fost sigură că ne minte. I-am interzis atunci să iasă din casă. Dar într'o după amiază din Decembrie reuşi să descue uşa şi să fugă.

Ne-a lăsat un bileţel: „Sunt nenorocită. Mă duc să mă sinucid. „Iertaţi-mă şi nu vă necăjiţi. — Violette". Iar, în postscriptum: „Vă jur că n'am avut niciodată relaţii cu cineva".

„Am alergat la soţul meu şi am pornit s'o căutăm prin cartierul Latin, arătându-i fotografia. Ni s'a spus că e foarte cunoscută pe acolo: în adevăr, am descoperit-o într'un grup de studenţi".

SINISTRA COMEDIE

Vorbind apoi despre seara crimei, d-na Nozières şi-aminteşte că Violette, spre a împiedica pe tatăl ei să depună la bancă banii pe care-i avea în cassă, l-a rugat să rămână acasă şi să joace cu ea o partidă de cărţi; l-a făcut astfel să întârzie peste ora 16, când se închid casieriile băncilor.

Seara, întinzând părinţilor paharul cu otravă (s'a descoperit apoi că otrava era somenal), a jucat, fără să tresară, cea mai infamă comedie. Fata aceasta, în clipa când întindea părinţilor ei băutura ucigaşă, avea curajul să le spună:

— *„Dece nu îndrăzniţi beţi? N'aveţi nici atâta cu... E doar pentru binele vos...*

După ce Baptiste Nozi... dat pe gât lichidul otrăv... ţia lui se codea încă. ... insistă: „Haide, mamă, ... aşa de curagioasă ca şi ... pentru binele tău!" Pa... fi avut timp atunci s... viaţa mamei. Căci ea a... la instrucţie că ţint... prime numai pe tat... tuos; cu mama n'a... Mai târziu, a revenit ... rat că dăduse mam... numai cu intenţia ...

voca dureri şi a o pune astfel în imposibilitate de a da ajutor tatălui.

Cinismul şi îndrăzneala cu care caută să-şi deschidă porţile de scăpare sunt surprinzătoare.

NEPOTRIVIRI CU URMARI GRAVE

Un fapt extrem de grav a fost reţinut de anchetatori. In clipa când au băut otrava, şi d-na Nozières şi soţul ei erau complet îmbrăcaţi. Căzând fără cunoştinţă lângă soţul ei, d-na Nozières şi-aminteşte că a primit câteva lovituri în cap. *Se ştie însă că şi Nozières şi soţia sa au fost găsiţi desbrăcaţi, în pat.*

Violette a avut un complice? Se prea poate. Deocamdată ea e de un mutism desăvârşit asupra acestui capitol şi neagă cu furie că a fost ajutată de cineva, un bărbat, de sigur.

Dar aceasta nu-i singura nepotrivire. Violette Nozières a plecat de-acasă cu trei mii de franci asupra ei. După trei zile, în clipa arestării, nu mai avea decât zece franci. A existat un complice care a împins-o să făptuiască îngrozitoarea crimă pentruca apoi s'o jumulească? Cheltuelile pentruca apoi s'o Cheltuelile făcute de otrăvitoare între timp nu depăşesc cinci sute de franci.

Evidenţa proclamă necesitatea existenţei unui complice— moral sau efectiv. A visat d-na Nozières că cineva a lovit-o în cap, a desbrăcat-o şi a transportat-o în pat?

Trebue să se afle de-asemeni cui a scris Violette, o scrisoare în grabă, într'o cafenea mică din Montmartre...

In sfârşit, era Violette sin gură în după amiaza care a precedat crima şi când a scris falsa reţetă a doctorului Doron care i-a îngăduit să cumpere la diferite farmacii 46 pastile de somenal? Ea sau altcineva s'a prezentat farmaciştilor cu această reţetă? E puţin probabil ca un farmacist să fi vândut somenal în cantităţi importante unei femei care avea ochii plânşi, ca Violette...

Toate acestea sunt fapte şi nepotriviri mărunte, dar care pot avea consecinţe de negândit. Magistraţii continuă să creadă că a existat un bărbat care a călăuzit-o şi a împins-o la crimă.

INSPIRATORII OTRAVITOAREI

Şi n'ar fi de mirare. Violette era extrem de uşor de convins — la rele, bine înţeles.

Instrucţia a aflat dela „prietenii" Violettei o scenă caracteristică.

Această scenă dovedeşte cât de uşor putea fi „duşă de nas" destrăbălata fată.

Algerianul FALLOUS unul din „prietenii direcţi" ai Violettei

Pe la mijlocul lunei Mai, Violette a aruncat în faţa prietenilor, fără să se gândească:

— „Mătuşa mea (lansase svonul că are o mătuşă bogată, cu un castel, etc.), îmi va da bani ca să-mi cumpăr un automobil".

— „Cât?".

— „Zece mii de franci!".

„Prietenul" Richard, dădu cu cotul „prietenului" Jean Dabin, Willy se bucura şi el.

O maşină? De minune. P... seră ei ochii pe una, o B... superbă, cu patru loc... vânzare cu 10 mii de f... Muntele de pietate p... tomobil...

Violette îi asigur... banii până la s... „Prietenii" îşi f... Se înşelau unu... şi Willy ştiau... costa decât ... pentru sum... scoasă în ... chard. Da... şi mai ad... rii: maşi... mii de ... deci, în ... te trei n...

Au u... cări de... lettei ... loc d... mii ... vea... zac... in... te...

GRATIS UN CEASORNIC

sau 20% rabat

la cărţile şcolare oferă

Librăria „ALCALAY"

Conform regulamentului şcolar elevii nu pot fi obligaţi să cumpere cărţile în şcoală şi nici nu pot fi îndrumaţi la o anumită librărie.

3511

Procesul căp. Jurcăreanu

— Ziua II-a —

Braşov, 22 Septemb.

La consiliul de război al corpului 3 armată, au continuat azi, desbaterile procesului extrem de interesant, al căp. Jurcăreanu, dela cercul de recrutare din Sf. Gheorghe. Acesta este dat în judecată, împreună cu sublt. Florescu, plut. Dinu Barbu, serg. Jinga şi caporalii Nicolae Vasile şi Miron Vasile.

Ofiţerul fusese arestat anul trecut sub învinuiri foarte grave. Intre altele, i se imputa chiar că a săvârşit acte de spionaj. Sublt. este socotit complice al acestuia; sergentul mai este acuzat şi de insulta superiorului, iar cei doi caporali apar de asemeni ca fiind complici ai căp. Jurcăreanu.

Cercetările au continuat mai multe luni, până când s'a putut stabili că cel bănuit de spionaj nu s'a făcut vinovat de cât de dosire de acte.

Procesul se desbate în faţa secţiei I-a a consiliului, prezidată de d. col. Muscalu şi compusă din d-nii maior Spiridoneanu, maior O. Cucu, căp. C. Sorescu şi căp. Anghel Constantin. Parchetul este reprezentat prin d. maior Aniţei, comisar regal; grefier Petrescu. Apărarea este susţinută prin avocaţii Radu Olteanu, Valter şi Vasilache V.

In şedinţa de azi dimineaţă, au fost ascultaţi o serie de martori, majoritate ofiţeri. Astfel, au apărut în faţa instanţei, d-nii lt.-col. Vătăşan, col. Benţia, lt.-col. Hotineanu, col. Albu, căp. Albu, căp. Georgescu, maior Ionescu.

Martorul lt.-col. Hotineanu, care l-a avut în subordine, în timpul războiului, pe acuzat, a arătat că acesta a fost un bun element care şi-a făcut datoria cu o purtare bună executând ordinele şefilor săi. Intre altele, a capturat două mitraliere dela inamic.

Şedinţa s'a suspendat până după amiază, când s'a dat cuvântul d-lui reprezentant al parchetului, maior Aniţei. D-sa, în desvoltarea rechizitoriului, a arătat că acuzatul principal s'a făcut vinovat de acte foarte grave, prevăzute şi sancţionate de art. 248 din codul justiţiei militare. Cellalţi acuzaţi au săvârşit acte prevăzute de articolele anexe. D-sa cere pedepsirea lor.

Apărarea constată, că învinuirile aduse lui Jurcăreanu nu întrunesc toate elementele cerute de lege spre a fi pedepsit. Acuzatul avea în serviciul său numeroase însărcinări conducând nu mai puţin de şase birouri. Actele găsite la el după arestare, n'aveau un caracter secret, ci era corespondenţa particulară a subalternilor săi. El era dator să cunoască anumite amănunte din viaţa acestora, spre a le da oarecari sfaturi.

D. Radu Olteanu a analizat acuzaţiile din punct de vedere de drept. D-sa a stăruit asupra situaţiei morale în care au fost puşi acuzaţii, mai ales atunci când au fost arătaţi opiniei publice ca spioni. A fost o situaţie impresionantă, pe care consiliul are datoria s'o repare aducând un verdict de achitare şi redând astfel societăţii pe aceşti nevinovaţi. După o lungă deliberare, consiliul aduce o sentinţă prin care achită, în unanimitate, pe toţi acuzaţii.

Cercetări etnografice în jud. Bihor

In comunele Bucium, Cotiglet, Drăgeşti, Stracoş şi Topeşti, plasa Ceica, jud. Bihor, fetele românce, în ajun de sărbătoare se spală pe cap şi se ung cu gaz spre „a le creşte" şi a luci părul. A doua zi ele se „chiaptănă", dau părul peste cap, îşi fac o coadă ce-o poartă pe spate, iar în vârful ei pun o **primă** (panglică) **exhină** (albastră deschis), roşie, verde sau „ocarcum" (cum vrea).

Poniorca (iia) este făcută din cinci coţi de **pămucă** (pânză din cânepă) ţesută la **miseriu** (război).

Gulerul este lat de un „jejet" (deget), cu diferite cusături şi are **stringhileaşă** zisă şi **fodră** (dantelă albă, lată de un „jejet" şi cu ochiuri (găurele), pusă peste guler. Poniorca se încheie pe umărul stâng cu doi bumbi (nasturi) coloraţi.

„Chieptarul dela poniorcă" are, cusută mai sus de „nijlocu chieptului", o **şerincă** (o bandă lată de două „jejete", la mijloc cu **forme** sau **cosele** (cusături din felurite motive în şapte „chipuri" (colori): portocaliu, **lila** (violet), verde, exhina (albastru deschis), roşie, rozăsină (roşu deschis) şi **mieră** (albastru închis). Pe m... „şerincei" are colţi (da... Intre guler şi aceast... miloc are o **pană** ... sau alte „cosele"...

Stana (pa... jos până ... şi la mi... doi c... lori...

are cinci bumbi.

Mânecile la umăr şi „pumnari" sunt puţin încreţite şi pe margini colţi albi. Pumnarii se încheie cu două copci de aţă de cânepă.

Gacii (pantalonii făcuţi din aceeaşi pămucă ca şi „cămieşa") sunt lungi până la glesne, unde au **roit** (tiv) lat de două degete. La ... un **tureac** (picior) intră trei laţi ... jumătate.

La „nijloc" se încing cu br... nar (cingătoare) de golum... ret) gros de un deget.

Peste „cămieşă" pu... (vestă) de postav n... care iarna poartă ... (mintean) negru ... sferturi" (până m... nunchi).

Pe cap pălăr... şi iarna cuşm... **feştită** (color...

In picio... In zile d... sărbătoa... păn".

Fici... deau... pan...

azi sărac CUMPARAND UN LOZ DELA NOROCOASELE COLECTURI mâine bogat
HERMES și FELIX GRUN
LIPSCANI 20, VICTORIEI 30 VICTORIEI 60
UNDE AU IEȘIT DE CURAND:
LOTUL CEL MARE DE 5.000.000, 1.000.000, 700.000, 800.000, 300.000...

Blănăria B. SPETNER
din Chișinău casa fondată în 1869
Anunță onorata clientelă că a deschis un
Magazin de Blănărie
în Strada Oituz No. 3
Cu un bogat asortiment de Blănuri fine
cu
Prețurile cele mai convenabile.

DIRECȚIUNEA SERVICIULUI PORTURILOR MARITIME CONSTANȚA

Publicațiune

La 29 Septembrie 1933, orele 10 a. m., se va ține licitație publică, în localul Direcțiunii Serviciului Porturilor Maritime, din Constanța-Port, pentru:

Lotul I. Conducte de fontă de presiune pt. alimentare cu apă și accesorii.

2058 m. conducte cu diam. între 80—150 mm.

174 buc. curbe, teuri, racorduri, reduceri, manșon, ștuțuri.

Lotul II. Vane normale din fontă cu cercurile de glisare și tija de bronz.

41 buc. cu diam. de 80-150 mm

Licitația se va ține pe baza caetelor de sarcini, cari pot fi văzute zilnic, dela 8-12 și 3-6, în localul acestei Direcțiuni.

DIRECȚIUNEA
No. 7136, din 6 Septembrie 1933
10133

EPITROPIA GENERALA A CASEI SPITALELOR ȘI OSPICIILOR SFANTULUI SPIRIDON

LICITAȚIE

Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 9 Octombrie a. c. se va ține în localul Epitropiei Generale a Casei Spitalelor și Ospiciilor Sft. Spiridon situat în Iași strada I. C. Brătianu No. 144, licitație publică pentru furnizarea păcurei necesară ca combustibil ...pitalului Central și Institutu... Grigore Ghica Vodă din ... cantitatea până la 120 va...

...ține în con... ...—110 inclu... ...tații Pu... ...

TURNEUL
Marelui Artist

ROMALD BULFINSKI
Societar de onoare al Teatrului Național cu actualul succes
SAMSON
Celebra piesă în 4 acte de
HENRY BERNSTEIN
In decoruri speciale

Celebra comediană
MARIA CIUCURESCU

ION MANU
Conducerea D-lui
LICA TEODORESCU
Tualetele D-nei Nely Cutava dela Paris
ITINERARIU

29	Sept.	Constanța	12	Oct.	Măgurele
30	„	Brăila	13	„	Slatina
1	Oct.	Galați	14	„	Vâlcea
2	„	Bârlad	15	„	Caracal
3	„	Bălți	16	„	Craiova
4	„	Iași	17	„	Tg. Jiu
5	„	Botoșani	18	„	Severin
6	„	Cernăuți	19	„	Lugoj
7	„	Roman	20	„	Timișoara
	„	Bacău	21	„	Oradea
		Focșani	22	„	
		Buzău	23	„	Cluj
		Ploești	24	„	Sibiu

...i italiani!

...oscenza che ... SETTEM... ...l CONTE ... Ministro ...lle Fi... ...ale

SCHIMBUL

pe ziua de 23 Septembrie

CURSURILE DEVIZELOR

	Oferite	Cerute	Incheiate
Paris	6.59	6.58½	—
Londra	540	530	—
New-York	118	108	—
Bruxelles	23,60	23,46	—
Roma	8.97	8,85	—
Zürich	32,93	32,60	—
Praga	—	—	—
Viena	—	—	—
Berlin	41,	40,	—
Budapesta	—	—	—
Amsterdam	69,35	67,85	—

PETROLIFERELE ROMANE LA PARIS

22 Septembrie

Astra Română 81,50

Steaua Română 61,—

Concordia 61,—

Petrol-Block necotat

Redevența necotată

Conform orariului de vară, bursa n'a lucrat eri, fiind Sâmbătă.

DEVIZE STRAINE (Deschiderea)

	Zürich	Paris	Londra
București	3,08	—	522,50
Berlin	123,15	—	12,98
Amsterd.	208,25	103,75	7,68 ½
New York	3.32	16.53	4,77,
Londra	15,92	79.05	—
Paris	20,20½	—	79,21
Milano	27,14	134,25	59.—
Budapesta	—	—	25,
Praga	15.80	—	104,37
Belgrad	7,07	—	223,75
Varșovia	57,70	—	—
Grecia	—	—	—
Viena	72,63	—	29,
Bruxelles	—	356,25	22,23
Zürich	—	495.	16,—
Spania	—	213,50	37,04

VALUTE EFECTIVE

Fran. francez	6,55—6,80
» elvețian	32,50—33
Lira sterlină	520—550
Lira italiană	8,90—9.40
Dolarul	110—130
Belgia	23.50—24
Florini olandezi	66—68
Cor. cehoslov.	4.95—5.00
Schiling austr.	20—22
Pengö	23—24
Reichsmark	38,50—40
Dinarul	2—2.50
Leva	1—1,10
Zlotul	18,50—19,10
Lira otomană	78—80
Drahme	1—51

Raționalizarea consumului electric la c. f. r.

Regia autonomă c. f. r. a înființat, pe lângă direcția întreținerii, un birou pentru raționalizarea producerii, procurării, distribuirii și decontării energiei electrice, consumată în diversele instalații de forță și lumină ale administrației drumului de fer.

Acest nou organ de control se va ocupa în special de:

a) Chestiunea tarifelor pentru energia electrică, procurată de uzinele streine;

b) raționalizarea exploatării uzinelor c. f. r.;

c) repartizarea pe servicii a consumului de energie electrică;

d) simplificarea sistemelor de decontare și plată a energiei electrice, consumată de diferite servicii.

Conducătorul acestui serviciu de control, d. ing. Crăciun, va aparține de noul birou tehnic al raționalizării consumului electric la c. f. r.

Controlul aplicării timbrului de aviație

Pentru aplicarea timbrului de aviație, cu atribuțiuni de inspecție și control, se numește și se împuternicește personalul mai jos notat:

La Roman

D. I. Manoliu, directorul prefecturii.

La Timișoara

Cadariu Emil, administrator financiar; Grigore Ioan, secretarul Camerei de comerț.

La Turda

Doctor Tarta Aurel, administrator financiar.

La Oravița

O. Roșca, subadministrator financiar; căpitan Motoc Gh. C. R. Caraș.

La Bălți

Maior Antonescu Const., secretar; Vlădoianu Nic., administrator financiar.

La Focșani

Dinică Ionescu, administrator financiar.

La Soroca

Aurel Cormănescu, administrator financiar.

La Orhei

... Dumitru, administra...ar.

...Caliacra

...administrator fi...

...tor fi... ...ior...

tor financiar; căpitan Garofeanu Alexandru.

La Chișinău

Pătrașcu Vasile, director la Banca Națională.

La Târnava Mică (Diciosânmartin)

Scherer, administrator financiar.

La Slatina

C. Mărculescu, directorul prefecturii; Vasile Micu, director la Banca Națională.

*

Se desărcinează personalul de control din București, notat mai jos:

Int. lt.col. Caracaș Șt., int. maiar Cărăbunescu Gr., int. maior Popescu Marin, intendent căpitan Georgian C-tin, int. căpitan Rizescu N., adm.-căpitan Alexiu Gr., comandor Fotescu C-tin, comandor Capșa Ion, comandor, Pleniceanu Sever, căpitan comandor Măicănescu Gh., căpitan comandor Enescu Ramiro, căpitan comandor Lambru Șerban, locot.comandor Jienescu Gh., locot.-comandor Drăgănescu Victor, căpitan Grigoriu Octavian, căpitan Ivașcu Radu, căpitan Ică Nicolae, căpitan Drăgan Ioan, lt. Stratulativ, inginer Ionescu Constantin.

Județul Botoșani

Comuna Fântânele, în loc de Tudora, publicată vacantă anterior.

Județul Constanța

Comuna Basarab.

Județul Maramureș

...omuna Rozavlea.

Județul Sălaj

... Crasna, a doua conce...

...dețul Soroca

...gurița, a doua con...

...Tighina

...iacheu, Bulbo... ...rtița, Copanca.

...ITENCIARE

...a mișcare ...rie: ..., directo... ... e deta... ...enciarul ...i Emil ...torul ... de... ...cia... ...fan ...

Știri școlare

✱ Clasele de fete ale liceului C. F. R. „Aurel Vlaicu", din București, se consideră de drept clase paralele ale liceului de băieți sus menționat și vor funcționa sub conducerea directorului liceului de băeți.

Pentru supravegherea directă a educației elevelor claselor de fete, directorul liceului va fi ajutat de o profesoară, după recomandarea directorului.

Liceul SF. GHEORGHE
BUCUREȘTI III, Cal. Victoriei 216
Școală STATIZATĂ având curs liceal complet și curs primar cu l. franceză și germană obligatorie. Internat, Semi-internat și Externat. Taxele mult reduse. înscrieri zilnic. Se fac înscrieri p. cl. I paralelă.

✱ D. Nicolae Iordache a fost delegat director al gimnaziului de băieți din Găești, în locul pr. St. Popescu.

Elevele nereușite la examenul de admitere în clasa V pot fi pregătite pentru acest examen și clasa V la Institutul „Sfânta Elena" din Strada Romană No. 12 București. 5

✱ In învățământul agricol sunt vacante trei catedre de horticultură, o catedră de oenologie și o catedră de științele agricole.

Doritorii de a ocupa aceste posturi, vor înainta cererile ministerului de agricultură și domenii, împreună cu dovezile că sunt specializați în materia respectivă.

✱ La școala comercială superioară de băeți din Piatra-Neamț se mai primesc înscrieri în cl. I-a, III-a și IV, curs superior.

Taxele sunt extrem de reduse, iar elevii străini pot găsi internat la internatul liceului.

✱ La școala de cântăreți bisericești de pe lângă Patriarhie, unde se predau și cursuri de contabilitate, înscrierile la examenul de admitere s'au prelungit până la 30 Septembrie a. c. și se fac zilnic între orele 10—1, 4—6 la cancelaria școalei.

Examenul va începe la 1 Octombrie.

———xxx✱xxx———

PIAȚA CEREALELOR

BRĂILA

23 Sept.

Situația internă a cerealelor se prezintă slabă și lipsită de afaceri, din cauza știrilor nefavorabile din străinătate.

Pe linie, în port și docuri, au sosit azi numai 20 vagoane cu diverse cereale.

S'a vândut în mici cantități orz de 58—59 kg. cu 5 la sută corpuri străine cu 14.150 bordo, orz de 58—59 kg. cu 6 la sută cu 12.750 linie, orz ștuțuit de 66—67 kg. cu 1 la sută cu 15500 bordo, muștar galben cu 15000 predat din șeip.

Pentru porumb dinte de cal se oferă până la 17800 la stație duplicat pentru consumul intern, pentru fasole de rând de Dunăre 18500 din șlep, pentru fasole de rând de Moldova 20.000 linie port, pentru mazăre furajeră 24000—25000 linie port după calitate, pentru ovăz de 43.44 kg. cu 3 la sută corpuri străine 14150 predat din șlep. Grâul nu s'a tratat până la amiază, dar prețul lui se menține neschimbat cu tendința fermă. Celelalte articole sunt neglijate.

*

In obor, au sosit și s'au vândut: 220 care orz cu 125—136, 10 porumb cu 172—175, 9 grâu cu 333, 4 ovăz cu 160—165 și unul mei cu 145 lei suta kg.

În străinătate

22 Septembrie

CHICAGO (Inchiderea)

Grâu: Tendință ușoară. Sept. 85,75-85,75. Dec. 89,37-89,62. Mai 93.37-93.75.

Porumb: Tendința susținută. Sept. 46.12. Dec. 50.75. Mai 57.

Ovăz: Tendința fermă. Sept. 36. Dec. 39.50. Mai 42.87.

Secară: Tendința ușoară. Sept. 64.75. Dec. 70. Mai 76.50.

WINNIPEG (Inchiderea)

Grâu: Tendința slabă. Oct. 66. Dec. 67.25. Mai 72.12.

Orz: Oct. 37.75. Dec. 39.62. Mai 43—25.

———x✱x———

Cota apelor Dunării

PORTURILE	22 Sept.	23 Sept.
Bazias	36	—
Drencova	48	50
Orșova	122	128
T.-Severin	91	98
Cetatea	77	77
Calafat	90	88
Bechet	89	83
Corabia	74	70
T.-Măgurele	79	74
Zimnicea	100	95
Giurgiu	108	103
...Oltenița	97	88
...ălărași	85	78
...navodă	92	86
...ova	129	124
...a	144	142
...i	144	137
[illegible]	87	83
[illegible]	89	87
...Nouă	52	50

———xxx✱xxx———

...Biblioteca agricolă ...rului Universul"

INFORMAȚII

✱ In comuna Polana (Sibiu) a luat ființă o secție a societății de turism și sport „România pitorească", sub conducerea d-lui Const. Munteanu, licențiat în litere.

Filiala numără intelectuali și fruntași ai comunii și-și propune să ridice cabane și să marcheze drumurile din munții Parângului, Sebeșului, Lotrului și Cibinului.

Adeziuni și informațiuni la d. Virgil Georgescu, secretarul secțiunii, învățător, Polana (Sibiu).

✱ D-nii N. G. Eremia, agricultor și Vaisle Goraș, profesor din Brăila, au luat inițiativa înființării unei fundații pentru acordarea de burse rambursabile studenților meritoși și lipsiți de mijloace, fii de săteni din jud. Brăila.

Pentru înfăptuirea acestei idei au convocat o adunare generală pe ziua de 30 Septembrie, la 6 seara, în str. Polonă 24 (Brăila). La această adresă se pot trimite d-lui N. Gr. Eremia adeziuni prin scris.

CAȘTIGUL CEL MARE DE
LEI 5.000.000 A EȘIT ASTAZI CU No. 39.312
(CINCI MILIOANE)
LA MAREA COLECTURA RRINCIPALA
BANCA ROMÂNA DE COMERȚ S. A.
Calea VICTORIEI 34 — BUCUREȘTI — SMARDAN 2
care a plătit la 31 August a. c. și marele câștig de 2.000.000 cu No. 16.762.-Deci, la aceeași tragere, din 4 câștiguri mari în valoare de Lei 11.000.000, Colectura noastră a plătit DOUA în valoare de LEI 7.000.000
Subcolecturi la toate agențiile Wagons-Lits Cook din țară.

✱ „Asociația crescătorilor de păsări și animale din Cernăuți" aduce la cunoștință că expoziția de păsări, animale mici, etc., s'a amânat pentru zilele de 7—15 Octombrie când se va ține în mod irevocabil, în grădina „Paradisul Copiilor" din Cernăuți, str. Ștefan cel Mare 44.

Direcția c. f. r. a aprobat reducerea de 50% pe toate liniile din cuprinsul inspecției 8 M. Cernăuți, la întoarcere.

✱ In urma intervenției asoc. generale a învățătorilor, ministerul instrucțiunii a dispus ca fiii și fiicele membrilor corpului didactic primar, cari urmează cursurile diferitelor școale secundare, să fie scutiți sau să li se acorde o reducere cât mai însemnată a taxelor școlare de frecvență, construcții, etc., spre a nu fi nevoiți să întrerupă studiile din lipsă de mijloace materiale.

LOTUL CEL MARE
îl veți încasa încercând norocul la
CAMPUS, BASSA București, Calea Victoriei 14

✱ D. Vrânceanu Brașov, președintele „Societății subofițerilor pensionari" centrala București, și d. Gheorghe Clonda, președintele filialei Arad, au fost primiți eri în audiență de d. ministru al comunicațiilor și de d. director general al C. F. R. Mercuță cu care ocazie au obținut aprobarea reducerei de 75% pe C. F. R. pentru subofițerii pensionari și familiile lor.

In acest sens s'a și dat circulară tuturor stațiilor din țară, astfel că președinții de filiale cari vin la congres în zilele de 24, 25 și 26 Septembrie, pot scoate bilete cu reducere de 75%.

Institutul de băeți „Schewitz-Thierrin"
fondat în 1847 București, strada Nic. Filipescu 33. Curs primar și liceal (I—VI inclusiv), etatizate. Internat, Extern, Semiinternat. Prețuri reduse.
Se mai primesc înscrieri.

Căminul „STUDENTELOR" „ALEXANDRINA CANTACUZINO"
din Str. Săgeții No. 1, București, deschis 15 Septembrie cu prețuri convenabile 935

✱ S'a aprobat clasa I-a extrabugetară la liceul de fete din Turnu-Severin. Cursurile se deschid la 25 Septembrie. Inscrieri zilnice.

Boiangeria „P. FALK"
anunță onor. clientelă că lucrul continuă în fabrică în mod normal și că informațiunile date de unele ziare că s'ar fi declarat grevă sunt eronate. 12

Casa Agnès
15 JULES MICHELET
Intoarsă dela Paris, am deschis salon

✱ Regulamentul pentru executarea lucrărilor de geodezie s'a aprobat și a apărut în *Monitorul Oficial* de Sâmbătă 23 Septembrie (n-rul 219).

Sanatoriul EXCELSIOR
PENTRU BOLI DE PIEPT
Timișul de Sus
sub conducerea permanentă a d-lui DR. G. ALEXIU și sub directivele d-lui dr. S. IRIMESCU. Instalație medicală completă. 3

A apărut N-rul 51 al revistei literare
CRISANTEMA
La toți chioșcarii de ziare
LEI 4

— A apărut „Presa Sanitară", anul 19, numărul 201, organ al sănătății publice și al ocrotirilor sociale, de sub direcțiunea d-lui dr. M. Rottmann.

Printre altele, notăm articolul „**Medicul de plasă, simplu funcționar blazat până la indiferență**", semnat de d. dr. Petre Cosac, medicul circ. Movila Miresii din jud. Brăila, prin care se descrie lamentabila situație a corpului medical rural și se face un apel la d. D. R. Ioanițescu, ministrul sănătății, ca să găsească o grabnică soluție de îndreptare, înainte ca medicii să fie nevoiți a-și căuta aiurea asigurarea unei modeste existențe pentru ei și familiile lor.

Redacția și administrația revistei: str. Câmpineanu nr. 10, București I, telefon 3,33,81.

✱ Sfatul negustoresc din gara Țăndărei (Ialomița) ne trimite o întâmpinare în care ni se plânge că d. N. Jantu, președintele comisiei interimare, a încasat dela comercianți cu ocazia bâlciului anual dela 14 Sept. câte 100—200 lei de fiecare metru liniar pentru locurile ocupate de comercianți, pe când în toți anii nu se percepea decât 50 de lei de metru. Dela unii negustori a luat pe lângă 50 lei și mărfuri.

Dr. M. Popescu-Buzeu
docent de urologie și-a reluat consultațiunile. 14, Pușu cu Plopi.

Dr. Belciugățeanu
BOLI INTERNE TUBERCULOZA RAZE X PNEUMOTORAX, B-dul Carol 23. Tel. 236-90. 947

✱ D. Jean Th. Florescu, fost ministru, președintele partidului liberal-democrat, s'a întors eri dela Karlsbad.

PROFESOR DOCTOR
N. ZAHARESCU-KARAMAN
și-a reluat consultațiile
Str. Dionisie No. 47

DOCTOR BUZAGIU de la Spitalul Colțea a reînceput consultațiile în căi urinare și boli de femei 5-7 p. m. Str. Viitorului 36.

✱ Eri dimineață a fost primită în audiență, de d. D. R. Ioanițescu, ministrul muncii, o delegație reprezentând Asociația funcționarilor din industrii, petrol și întreprinderi anexe (AFIPIA).

Delegația a depus un memoriu prin care se cere reglementarea orariului și pe timpul iernii, pentru întreprinderile și firmele industriale și comerciale, întrucât până acum orariul în industrii era reglementat numai pe timpul verii.

D. ministru D. R. Ioanițescu a spus că justa cerere a funcționarilor pentru reglementarea orariului va fi satisfăcută.

MASCARICI de N. PORA
Puternică împletire de peripeții din viața de oraș și cea de sat. Din lumea actorilor în aceea a societății bune, din sborul dragostei în iadul jalei întinse de răscoale. Romanul acesta te pasionează, cuprinzând atâtea note variate din gama vieții complecte, ceeace explică marele succes de librărie obținut, a doua ediție fiind pe sfârșite.
„Cartea Românească", Lei 75.
1161

✱ D-na Claudia Millian-Minulescu a fost numită în consiliul de administrație al Teatrului Național din Cernăuți, în calitate de reprezentantă a Societății autorilor dramatici, în locul vacant.

✱ D. Vasile Cloaje, consilier ales, a fost confirmat ca primar, iar d. N. Borbei, consilier ales, a fost numit ca ajutor de primar la Zalău.

UNIVERSITARE

✱ Consiliul profesoral al facultății de farmacie din București face cunoscut că înscrierea la examenul de validarea stagiului de practică în farmacie, se face dela 1—5 Octombrie, iar examenul va începe în ziua de 10 Octombrie a. c.

Consiliul facultății a fixat numărul locurilor disponibile în laboratoare la 125.

✱ Inscrierile la Căminul de studente al Casei Corpului Didactic se fac până la 5 Octombrie. Taxele: 10 și 15 mii lei anual.

Afacerea Seletzki se complică

— Guvernul e dator să dea numele celor mituiţi —

Ziarul „Dreptatea" pomeneşte de scrisoarea de comision semnată de Seletzky, din 1926(?), prin care reprezentantul Skodei se angaja să plătească un comision de patru la sută defunctului colonel Paul Străjescu şi la o „terţă persoană" asupra preţului unei comenzi de ţevi de tun, ca şi de cealaltă scrisoare de comision a lui Seletzky, din 7 August 1931, sub guvernul Iorga, adresată colonelului pensionar Georgescu, prin care el fixa acestuia un comision de 22.500.000 coroane cehe, în legătură cu încheerea contractului privitor la comanda de armamente.

Oficiosul guvernului spune, că opinia publică va trage concluziile, deoarece, nici în 1926, nici în 1931, n'a fost la putere partidul naţional-ţărănist.

Pentru ce însă ziarul „Dreptatea" n'a pomenit şi de documentele reproduse de noi în facsimile, şi anume scrisorile de afaceri adresate de Rehner lui Romulus Boilă şi de Rehner, generalului austriac, Artur Reutter, din 12 şi 16 Martie 1929, relative la o comandă de armament?

Din acele scrisori reese destul de limpede rolul de samsar ce l-a avut Romulus Boilă în acea afacere.

In 1929, guvernul naţional-ţărănist, prezidat de d. Maniu, a fost acela care a angajat tratativele suspecte cu generalul Reutter, „omul de încredere al guvernelor austriac şi ungar, în materie de armamente", prin Rehner şi Romulus Boilă. Apoi, tot sub guvernul naţional-ţărănist s'a încheiat contractul Skoda şi s'au plătit comisioane şi şperţuri în valoare de câteva zeci de milioane.

Dacă în 1931, după cum reese din scrisorile de comision adresate de Seletzky colonelului pensionar Georgescu, s'a condiţionat plata comisionului de încheerea contractului şi a caetului de sarcini, se înţelege dela sine, că sub guvernul următor, naţional-ţărănist, încheindu-se contractul cu Skoda, în condiţiile cunoscute, s'au plătit şi comisioanele, şperţurile etc.

O chestiune trebue apoi lămurită: motivele care au determinat guvernul din 1931 (Iorga), ca să refuze încheerea contractului Skoda. Câteva din aceste motive le-a indicat ziarul „Neamul Românesc", în două numere consecutive, după publicarea scrisorilor de comision comunicate de Seletzky, colonelului pensionar Georgescu.

Iată ce a scris „Neamul Românesc":

„Guvernul Iorga, având anumite informaţii că acest contract nu a trecut prin toate comisiunile şi organele legale ale ministerului armatei şi că toate caetele de sarcini erau rău întocmite, a refuzat să dea curs contractului şi el a rămas în cartoanele direcţiunii armamentului".

Acelaş ziar, în numărul de eri, spune că „guvernul Iorga n'a perfectat deci cu Skoda niciun contract de armament — şi a împiedecat realizarea odiosului angajament de 15 miliarde lei, încheeat în condiţiile criminale care se cunosc", iar în urma intervenţiei făcută pe lângă guvernul cehoslovac de ministerul nostru al apărării naţionale, se înlăturase intermediarii.

Cine însă face aceste declaraţiuni?

Cum numele d-lui general Ştefănescu-Amza,—ministrul apărării naţionale de atunci — este pus în discuţie, în legătură cu scrisorile de comision Seletzky-Georgescu, credem că explicaţiile şi comunicările făcute în ziare, sub anonimat, nu pot risipi diversiunile ce se încearcă a se creia şi nici învinuirile directe, sau insinuaţiile calomnioase. D. general Amza trebue să intervină spre a pune la punct chestiunile în legătură cu afacerea Skoda, aşa cum s'au petrecut sub ministeriatul său.

Deci, d. general Amza are cuvântul!

Presupunând acum că sub guvernul Iorga, intermediarii au fost înlăturaţi, sub guvernul următor, naţional-ţărănist, el au reapărut; iar condiţiile puse de Skoda şi de oamenii săi din Bucureşti au fost găsite avantagioase şi contractul s'a încheiat!

Se va putea obiecta: Skoda a modificat condiţiile sale. Dar, atunci, ce rost au avut intermediarii, operaţiunile de corupţie patronate de Seletzky, danţul milioanelor dela reprezentanţa Skodei din Bucureşti, în jurul comenzii de armament?

D. Mirto, ministrul comunicaţiilor, a declarat că, pe baza cifrului ce i-a fost pus la dispoziţie, la Praga, de direcţiunea uzinelor Skoda, cunoaşte numele tuturor persoanelor mituite de Seletzky. D. Mirto a adăugat, că aceste persoane fac parte din toate partidele, — deci şi din partidul naţional-ţărănist.

Cu toate că d-sa cunoştea numele acelor persoane în timpul procesului Seletzky, totuşi n'a găsit de cuviinţă să pună la dispoziţia justiţiei preţioasele sale informaţiuni, care ar fi contribuit la precizarea misiunii ce a avut-o în Bucureşti acuzatul şi la operaţiunile ce le-a făcut acesta în calitate de reprezentant al casei Skoda. Reamintim, că prezidentul consiliului de război a căutat să obţină precizările de care avea nevoe, în legătură cu sumele considerabile plătite lui „Palaelibus", „Caucluc" etc. El a pus o serie de întrebări acuzatului şi martorilor, dar n'a putut obţine lămuririle necesare. Guvernul însă se afla atunci în posesiunea cifrului, deoarece d. Mirto, — după propria sa mărturisire — a comunicat consiliului de miniştri rezultatul misiunii sale dela Praga şi numele celor mituiţi.

Cum se explică atunci atitudinea guvernului, care a păstrat tăcerea în această gravă afacere, când datoria sa era să ajute justiţia să facă lumină deplină? Nu numai atât. D. Mirto care a declarat că guvernul cunoaşte numele tuturor celor mituiţi de Skoda, păstrează mutismul.

Noi cerem să se publice numele tuturor celor implicaţi în această urâtă afacere, indiferent de partidele din care ar face parte.

Tăcerea d-lui Mirto nu poate să fie impusă decât de consideraţiuni strâns legate de interese de partid şi de persoane, de anumite manevre şi calcule, cari frizează şantajul.

Guvernul este grav compromis în afacerea Seletzky, dacă continuă să păstreze această suspectă atitudine, în opoziţie cu interesele statului şi cu comandamentele justiţiei şi ale moralei.

Cât câştigă Malaxa

— Cifrele inexacte ale ministrului comunicaţiilor confirmă arătările noastre —

Am arătat ieri, că după calculul intenţionat eronat al d-lui Mirto, s'ar fi asigurat uzinelor Malaxa numai 8.778.260 km. tren anual pe când în realitate îi sunt garantate, printr'o obligaţie categorică a C.F.R., peste 20 de milioane km.

Dar, pentru a invedera cât de leonin este contractul obţinut de Malaxa, vom admite în ipoteză, că cifrele d-lui Mirto sunt exacte şi că într'adevăr vagoanele motorizate nu vor efectua decât 8.778.260 km. tren anual. Care va fi în acest caz beneficiu uzinelor Malaxa?

Iată ce spune d. Mirto:

„Cu alte cuvinte uzinele constructoare au posibilitatea de a încasa la traficul actual, socotind în medie că motorizează vagoane de 20 tone, (deci 15 lei de km. automotor) circa 130.000.000 lei anual, ceeace reprezintă în patru ani cât este durata contractului, circa 520 milioane lei.

„Cum se poate realiza — continuă d. Mirto — dintr'o încasare brută şi treptată în interval de patru ani, de 520 milioane, un beneficiu de miliarde, beneficiu care a fost menţionat prin gazete, desigur că duşmanii lui Pitagora, cari au inspirat acele critici, ne pot arăta".

PITAGORA ŞI D. MIRTO

In primul rând, o mică rectificare. D. Mirto care este atât de bine cu Pitagora, întrebuinţează cu prea mare largeţă pe acel *circa*, când e vorba ca el să fie în favoarea uzinelor Malaxa. Intr'adevăr 8.778.260 km. tren anual nu fac, circa 130 milioane, dar exact 131.673.900 lei, adică, dacă e vorba de *circa*, se poate spune mai curând circa 132 milioane lei decât 130 milioane.. Şi în 4 ani face exact 526.695.600 lei, adică mai curând circa 527 milioane decât 520 cum spune d. Mirto. O mică diferenţă deci de vre-o 7 milioane lei, tot în avantajul lui Malaxa şi care pentru căile noastre ferate deficitare este o sumă importantă.

Şi d. Mirto, continuă:

„După calculele făcute, motorizarea cu toate amenajările aduse vagonului costă între un milion lei şi un milion şi jumătate, iar suma pe care o primesc uzinele în rate în termen de patru ani, din beneficiu, reprezintă circa trei milioane lei".

Să ne oprim. Câte afirmaţiuni atâtea inexactităţi. Am dovedit ieri că nu e vorba de vre-o plată din beneficiu, *ori cât ar încerca ministrul comunicaţiilor ca prin repetarea aceleaşi afirmaţiuni eronate ea să treacă drept un adevăr.*

Nu mai insistăm nici asupra acestui nou circa trei milioane, *care de fapt este* circa trei milioane trei sute de mii lei. *Asemenea bagatele de câteva sute de mii de lei nu contează.*

CAT IL COSTA MOTORIZAREA PE MALAXA

Să venim la preţul de cost al fiecărui vagon motorizat. Ministrul comunicaţiilor susţine că „motorizarea cu TOATE AMENAJARILE aduse vagonului costă între un milion lei şi un milion şi jumătate".

Pe cine? Pe Malaxa? Să citească d. Mirto contractul. In primul rând nu este exact CA TOATE AMENAJARILE VAGONULUI cad în sarcina lui Malaxa. Din potrivă, în mare parte cad în sarcina C. F. R. Am arătat că art. 2 la al. 3 şi următoarele, prevede categoric acest lucru, iar în ce priveşte confortul interior al vagonului, art. 3, paragraful 13 al. ultim spune clar:

„In ceeace priveşte confortul interior al vagonului, C. F. R. nu poate cere lui Malaxa alt confort afară de acela pe care îl are vagonul şi aşa după cum s'a constatat la primirea vagonului din fabrică".

Vasăzică, orice instalaţiuni, orice piese „lipsesc sau sunt necesare", orice lucrări „cari nu intră în lucrările de motorizare propriu zisă" şi în general orice lucrări de confort — cad în sarcina C. F. R. nu în sarcina lui Malaxa şi atunci e cel puţin curios că d. Mirto socoteşte în cost pentru Malaxa „TOATE AMENAJARILE ADUSE VAGONULUI". Eroare deci, eroare gravă din partea ministrului care a semnat contractul.

Sistemul Malaxa fiind necunoscut, nu putem spune la cât se vor urca aceste „TOATE AMENAJARI ALE VAGONULUI" — aşa că nu putem şti cât trebue scăzut din milionul jumătate al d-lui Mirto. Desigur însă că suma va fi destul de importantă. Dar nici ce rămâne nu reprezintă în mod exact cheltuelile lui Malaxa. Intr'adevăr, conform contractului, Malaxa şi-a rezervat dreptul de a furniza mai ales motoare cu benzină şi noi am arătat în articolele precedente, că făcând astfel, Malaxa a urmărit interesul său, deoarece exploataţiunea căzând în sarcina C. F. R., nu îl interesa combustibilul întrebuinţat şi costul de exploatare, dar îl interesa eftinătatea motorului.

Or, întrebăm pe d. Mirto, care trebue să ştie, cât costă un motor cu benzină şi cât costă un motor Diesel? Diferenţa, după ştiinţa tuturor, este foarte mare. Persoane în curent cu sistemul Malaxa, şi persoane care au văzut, cu ocazia faimoasei experienţe făcute, în ce constă motorizarea vagonului cu tot echipamentul de lumină, încălzire, frânare şi semnalizare, calculează motorizarea unui vagon cu motoarele Diesel, la maximum 800.000 lei şi la maximum 500.000 lei de vagon cu motoare cu benzină. Şi atunci aceste cifre trebue scăzute din 3.300.000 lei, cât încasează Malaxa, după d. Mirto: 3.300.000 minus 500.000 lei=2.800.000 lei beneficiu la motorizarea cu motor cu benzină şi 3.300.000 minus 800.000 = 2.500.000 lei beneficiu la motorizare cu motoare Diesel.

D. MIRTO MARTURISEŞTE JUMATATE MILIARD BENEFICIU

La 160 vagoane motorizate înseamnă 448 milioane lei beneficiu în primul caz ŞI INCA ODATA MALAXA PRIN CONTRACT ŞI-A ASIGURAT DREPTUL DE A PUNE MAI ALES MOTOARE CU BENZINA — şi 400 milioane lei beneficiu în cazul puţin probabil al motorizării cu motoare Diesel.

Iată deci — chiar în ipoteza că cifrele d-lui Mirto ar fi exacte — şi nu sunt — că beneficiul lui Malaxa se urcă în 4 ani de zile la circa o jumătate miliard de lei, plus toate beneficiile ce şi le-a asigurat cu diferite furnituri, plus beneficiile la amenajarea vagonului.

Şi aceasta fără să ţinem socoteală, după cum am spus mai sus, de obligaţia Căilor ferate de a asigura lui Malaxa o circulaţie de peste 20 milioane km., ceeace îi va majora cu foarte mult beneficiile. D. Mirto, care e atât de bine cu Pitagora, să facă singur socoteala.

Deci un beneficiu de jumătate miliard lei socotit pe baza cifrelor inexacte date de d. Mirto. Adevărul e însă cel arătat de noi — adică cel bazat pe prescripţiunile categorice ale contractului.

Şi când ministrul comunicaţiilor vrea să scuze acest scandalos beneficiu, spunând că în el se cuprinde „brevetul de invenţiune, riscul reuşitei sistemului şi dobânda la capitalul investit şi,

„Mai ales să nu se uite riscul capitalului investit, asupra căruia C.F.R. nu-şi iau nici o răspundere, având dreptul în caz de nereuşită să repună în circulaţie trenurile cu aburi sau orice alt sistem vor crede de cuvinţă".

Noi răspundem la aceasta, că este inexact, absolut inexact, fiindcă dacă sistemul nu reuşeşte, contractul nu dă C. F. R. decât dreptul de a-l rezilia, „DUPA CE INSA C. F. R. VOR TRIMITE LUI MALAXA IN PREALABIL O SOMAŢIUNE — spune art. 19 — IN CARE PUNANDU-L IN INTARZIERE II VA ARATA CAUZELE NEMULŢUMIRILOR SALE ŞI DACA IN TERMEN DE O LUNA DELA PRIMIREA SOMAŢIEI MALAXA NU VA FI INCEPUT LUCRARILE NECESARE REMEDIEREI LUCRARII, CARI NU VA PUTEA DEPAŞI DURATA NORMALA A EXECUTARII LOR".

Cu alte cuvinte şi acest drept de reziliere este îngrădit cu atâtea condiţiuni cari asigură lui Malaxa tot felul de eşiri şi de impunităţi. Iar în ce priveşte afirmaţia d-lui Mirto că se vor putea introduce de C. F. R. alte sisteme, am arătat ieri că acest lucru e interzis formal prin contract. Şi atunci, unde e riscul capitalului investit? Şi de altfel ne întrebăm şi de ce capital poate fi vorba.

In ce priveşte preţul brevetului de invenţiune pe care-l calculează d. Mirto în beneficiu, art. 7 spune că „sistemul, licenţele şi brevetul de fabricaţie, rămân mai departe fabricaţiunei Malaxa, după 4 ani dela predarea vagonului motor", *iar C. F. R.* „nu au dreptul de a construi şi transforma alte vagoane ale sale în automotoare după sistemul, desemnele, proectul, brevetul, şi licenţele lui Malaxa".

Mărturisim, că ne repugnă să insistăm prea mult. Este atât de trist ca un ministru pentru apărarea unei cauze pe care o ştie pierdută de mai înainte să afirme şi să întrebuinţeze atâtea inexactităţi — încât opinia publică se va întreba cu drept cuvânt: care a fost motivul apărării luată de d. Mirto unui contract atât de scandalos.

Şi nu ştim dacă d. Mirto va fi la largul său să răspundă.

Dar vom arăta în numărul viitor ce alte grave erori a făcut ministrul comunicaţiilor în auto-interviewul său.

Programul serbărilor semicentenarului castelului Peleş

ZIUA I

Luni, 25 Septembrie

DIMINEAŢA: Ţinuta militari: ceremonie, decoraţii, cordon, colan.

Civili: frac, decoraţii, cordon.

Ora 10,30: Serviciul religios la mânăstire. Vizitarea sălii de amintiri.

Ora 11,30: Parada militară (b-dul Ghica).

Ora 12,30: Desvelirea plăcii comemorative dela intrarea în castelului Peleş; cetirea unei poezii ocazionale de către d. Octavian Goga; cetirea pergamentului pentru sărbătorirea semicentenarului.

Ora 13.30: Dejun de gală.

DUPA AMIAZA: Ţinuta militari: a zilei, albastră.

Civili: jachetă.

Ora 17: Concert Enescu, ceai.

Ora 19: Retragerea cu torţe.

ZIUA II

Marţi, 26 Septembrie

DIMINEAŢA: Ţinuta militari: de serviciu.

Civili: jachetă.

Ora 11,30: Desvelirea monumentului Regelui Carol I şi al Reginei Elisabeta.

Ora 13: La Stâna Regală: Dejunul.

SEARA: Ţinuta militari: de seară.

Civili: frac, decoraţii, cordon, colan mic.

Ora 21: Orga, concertul orchestrei Filarmonica sub conducerea maestrului George Georgescu.

Ora 22.30: Recepţie.

Ora 23: Luminaţii şi artificii.

*

Pentru serbările semicentenarului, ofiţerii şi şefii ierarhici ai unităţilor sunt cazaţi la hotelul militar (fost hotelul băilor).

Procesul căpitanului Renoiu

Apărarea

D. Virgil Mora analizează punct cu punct memoriul de 40 pagini pe care căpitanul Renoiu l-a depus statului major în ziua de 8 Ianuarie 1933 când şi-au denunţat întreaga activitate şi susţine că ofiţerul, fără să fi fost urmărit, nici măcar bănuit, a desvăluit tot adevărul. Arată propunerile ce făcea ca activitatea sa pe tărâmul pe care activase să fie dusă mai departe, cu asentimentul organelor respective, în interesul naţional.

In memoriul depus căp. Renoiu descrie în cele mai mici amănunte modul cum a operat, mijloacele de care s'a servit, corespondenţa ce a primit şi expediat — reconstituită după după memorie, colaborarea ce a avut din partea complicilor achitaţi, de consiliul din Timişoara, sumele ce a încasat, materialul primit din Budapesta, cu un cuvânt o dare de seamă amănunţită a întregei sale activităţi.

Or, spune d. Mora, articolul 13 din legea spionajului prevede absolvirea de pedeapsă a acelora cari vor fi denunţat, înaintea urmăririi (în speţă acţiunea publică a fost deschisă după 3 săptămâni) precum şi a acelor ce vor înlesni arestarea celor implicaţi în chestiuni de spionaj, condiţiuni pe care acuzatul de satisface, astfel că urmează să fie absolvit.

Apărarea citează marele proces de spionaj judecat în toamna anului 1931 la consiliul de război din Cluj, în care fusese daţi judecăţei vre-o 70 persoane, când consiliul a declarat culpabili pe autorul principal Fejeruavy, dar prin aceeaşi sentinţă l-a absolvit căci el denunţase siguranţei întreaga afacere. Ii în cazul de faţă, conchide apărarea, urmează ca consiliul să procedeze la fel, pronunţând absolvirea căpit. Renoiu.

Modificarea legii pensiilor

— Şedinţa de constituire a comisiei —

Vineri d. a. s'a ţinut, la Inalta Curte de conturi, prima şedinţă de constituire a comisiunei numită de ministerul de finanţe spre a întocmi anteproiectul de modificare al legii generale de pensiuni.

După cum se ştie, încă din seziunea trecută a parlamentului, ministerul de finanţe a schiţat un prim ante proiect de lege în care a fixat numai principiile pe baza cărora ministerul înţelege să se alcătuiască viitorul proiect menit să modifice aproape radical actualul regim al pensiilor. Comisiunea chemată să îndeplinească această misiune este compusă din aproape 50 membri, fiind reprezentate toate ministerele precum şi toate organizaţiile de funcţionari şi pensionari.

Şedinţa a fost deschisă în prezenţa ministrului finanţelor şi a fost prezidată de d. Gh. Alleseanu, primul preşedinte al Inaltei Curţi de conturi.

Au luat parte d-nii: M. Seteanu, preşedinte la Inalta Curte de conturi, Cristu Grecescu, fost preşedinte la Curtea de conturi, St. Praporgescu, directorul general al Casei generale de pensiuni, D. S. Ionescu, fost director general al Casei pensiilor, O. Onicescu, preşedintele consiliului de administraţie al Casei generale a pensiilor, N. C. Schina, Eftimie Antonescu, consilier de curte, generalii: I. Popovici, Dragu, Alex. Anastasiu, precum şi d-nii: Stancu Brădişteanu, Bulciiu, Cezar Hârjescu, Ispasiu, av. col. Rădulescu, Tacu, Moroianu şi alţii.

Ministrul de finanţe deschizând şedinţa, în linii generale a spus că viitorul proiect de lege al pensiilor trebueşte să adapteze situaţiunea materială a pensionarilor şi funcţionarilor la actuala situaţiune economică a ţării. In împrejurările de astăzi, statul nu mai poate să vină cu noui sarcini pentru contribuabili şi va trebui ca în limita disponibilităţilor sale să facă o lege de pensii prin care să armonizeze cuantumul pensiilor la diferitele categorii de pensionari.

Comisiunea va trebui să ţină seama că indicele de scumpete de astăzi a scăzut şi că este o diferenţă de cel puţin 6 la sută între indicele de astăzi şi pensii şi salarii.

In vederea sistematizării lucrărilor, ministrul de finanţe a cerut ca diferitele organizaţiuni de funcţionari şi pensionari, reprezentate în comisie, să strângă pe membrii lor şi să formuleze propunerile ce au de făcut. Toate aceste propuneri vor fi concentrate la o subcomisiune de coordonare a lucrărilor ce va fi prezidată de d. O. Onicescu. Pe lângă aceste propuneri, subcomisiunea în lucrările ei va căuta să utilizeze şi avizele referenţilor oficiilor de studii ale autorităţilor publice. Lucrările subcomisiunei de coordonare vor fi aduse apoi în plenul comisiunei care va da forma definitivă a proiectului de lege.

D. general *Ion Dragu* a cerut ca viitorul regim al pensiilor să fie inspirat de principiul că asigurarea bătrâneţelor unui pensionar va contribui în cea mai largă măsură la ridicarea moralului funcţionarilor publici. Numai în ziua când slujitorii statului vor avea o bătrâneţe asigurată şi un trai demn de situaţiunea lor, statul român va avea clasa de funcţionari pe care o doreşte.

D. consilier *Eftimie Antonescu* a cerut să se coordoneze dispoziţiile din diferitele legi de pensii, cari sunt astăzi de foarte multe ori contradictorii, imprecise.

D. general *Anastasiu* a întrebat dacă va fi o singură lege generală de pensiuni sau se vor menţine şi legile speciale.

D. ministru a răspuns că tendinţa trebue să fie ca legea generală de pensiuni să cuprindă aproape integralitatea stujbaşilor statului. Nu se poate contesta însă că sunt unele servicii — cum este aviaţia, calea ferată şi altele — cari reclamă un regim special.

D. *Cezar Hârjescu*, preşedintele societăţii generale a funcţionarilor publici a spus că în ce priveşte societatea ce reprezintă, îşi va da silinţa să facă propunerile cerute de interesul funcţionarilor şi al statului.

Şedinţa s'a ridicat la orele 8.

„Sacrificiul" pavării Capitalei

— Comisia pentru verificarea preţurilor din devizul pavajelor nu şi-a spus cuvântul —

Vineri la 4 jum. d. a., s'au întrunit, la primăria centrală, în continuare, membrii comisiei pentru verificarea preţurilor licitaţiei dela 9 August. în chestia pavării.

D. AL. D. MATAK a întrebat dacă membrii comisiei au studiat preţurile, ca să se poată discuta.

D. CHIRIŢA VASILESCU: la prima vedere, preţurile par cam exagerate. Să nu vă mire că eu vorbesc câteodată şi greşit, când, bine'nţeles nu mă 'ntemeez pe dovezi sigure. Azi am înaintea mea dovezi. Vorbesc după'ce am studiat devizul cu preţurile licitaţiei de care e vorba....

D. ing. TEODORU: Din deviz reese că preţul nu e acela pe care l-aţi pus în discuţie.

In deviz se vede că preţul mp. de asfalt e de 563 lei. In discuţie se arată altul. Care e adevărul?

D. CHIRIŢA VASILESCU: Nu mai înţeleg nimic. Din cele ce am auzit până acum, ştiam că în deviz, preţul e de 420 lei mp. şi găsiam că e avantajos.

Dar văd că acum ne serviţi alt preţ. Care e adevăratul preţ cu care licitaţia dela 9 August a angajat lucrările la municipiu, fiindcă văd că comisia discută comparaţii de preţuri, fără să cunoască adevăratul preţ din deviz.

D. ENACEANU, şeful serviciului comunicaţiilor, a dat explicaţii.

CE-A SPUS REPREZENTANTUL FIRMELOR DE PAVAJ

D. J. VALTER: Principiul în pavaj nu e numai să se aprobe oferta cea mai avantajoasă, ci oferta întreprinderii care e cunoscută ca firmă serioasă. Cel puţin asta e norma după care se lucrează în străinătate.

D. MATAK: Nu e chiar aşa. Nu numai firma cea mai serioasă se caută, ci şi oferta cea mai avantajoasă, fiindcă, legile comptabilităţii publice sunt pretutindeni aceleaşi.

D. J. VALTER a făcut apoi un lung expozeu asupra lucrărilor societăţii în sectorul III (Albastru),

D. CHIRIŢA VASILESCU: Cu cât aţi lucrat anul acesta pentru sectorul III (Albastru)?

D-nii MANOLE CONSTANTINESCU şi ing. TEODORU: cu 360 lei mp. de asfalt...

D. VALTER: Sunt lucrări între lucrări. La sectorul III (Albastru), am lucrat acum câţiva ani şi cu peste 800 lei mp. de asfalt.

D. BOGDAN ALEXANDRESCU: Din cauză că în lucrările de pavare a Capitalei, nu s'au adus elemente de granometrie, nu s'au putut realiza pavaje bune.

D. EM. DAN: Soc. „Via" a lucrat pavaje cu 360 lei mp. suprafeţe mici. Dar acum când e vorba de lucrări de 500 milioane, dece lucrează mai scump?

Ar fi drept, ca în lucrări de suprafeţe mult mai întinse să lucreze mult mai redus. Or, preţul din devizul licitaţiei dela 9 Aug. e de 551 lei mp...

„SACRIFICIUL"...

A venit în discuţie faptul că la o licitaţie ce s'a ţinut la primăria sectorului III (Albastru), oferta „Viei" a fost respinsă ca fiind neserioasă, fiindcă oferea lucrări de pavaje cu un preţ prea... avantajos.

D. VALTER: A trebuit să facem o ambiţie. In acele lucrări, societatea noastră pierdea... făcea sacrificii, pentrucă aşa îi dictau interesele.....

DEVIZUL....

D. ing. TEODORU vrând să dea lămuriri în ceeace priveşte devizul a fost împiedicat să vorbească.

O ALTA ŞEDINŢA

D. AL. R. PROTOPOPESCU, preşedintele comisiei, a cerut să se răspundă clar la întrebările puse de primarul general.

D. MATAK a propus şi d-nii ingineri specialişti şi ceilalţi membri au fost de părere, ca să se formeze o subcomisie, care să studieze felul cum au fost întocmite preţurile în devizul licitaţiei dela 9 August.

Şedinţa s'a ridicat la ora 8. In continuare Marţi.

N. R. — *Ca membrii comisiei să nu aibă prilejul să-şi facă vreo imputare, că de data asta au lăsat să ia parte la discuţii pe reprezentanţii presei, am căutat să redăm cât mai fidel discuţiile, — deşi aceste discuţii n'au dus la niciun rezultat.*

Pentrucă — să nu se supere — nu s'a discutat sistematic şi nimeni n'a scos în evidenţă ceeace interesa, ca să se aducă lumina trebuitoare într'o chestie, în care — drepte sau nedrepte — sunt multe şi deosebite păreri.

A vorbit fiecare, s'a vorbit mult, pentruca tocmai la urmă, d-nii ingineri specialişti să observe, că, în chestia „devizului şi preţurilor nu pot să'şi dea cuvântul, pentrucă n'au studiat nici proectul, nici devizul".

Când au văzut câtă încurcătură prezintă felul cum a fost întocmit devizul, când au băgat de seamă ce confuză e fixarea preţurilor: dobândă... scăzută pe fiecare an, odată cu eşalonarea plăţilor, cheltueli ş. a., au înţeles abia că chestia implică mai mult studiu şi mai adâncă cunoaştere.

Pentrucă dacă este o tehnică a bitumului românesc, despre care unul din membrii de seamă ai comisiei a spus că ziariştii l-au descris defavorabil — (fiindcă nefiind lăsaţi în şedinţă, au trebuit să culeagă din auzite) este şi o tehnică a întocmirii preţurilor şi devizului: tehnica bunei credinţe şi a milei de banul contribuabilului....

Au lipsit aceste două însuşiri când s'a făurit devizul licitaţiei dela 9 August.

Fireşte.... nu soc. „Via" e vinovată de aceste lipsuri...

Dar e vorba, că totul cade în sarcina comunii.

Deaceea, credem că bine a făcut d. Matak, când a spus că ţine răspunzători de semnarea contractului pe inginerii specialişti chemaţi să hotărască temeinic şi pe capul autorităţii comunale care a proectat un angajament nu aşa de uşor acestei sărace Capitale.

n. g.

Minunea olandeză

Este o adevărată minune, victoria repurtată de olandezi asupra eternului lor duşman, Oceanul, prin secarea în mai puţin de 10 ani a faimosului Zuiderzee, care redă uscatului o suprafaţă de 460.000 hectare, adică exact a zecea parte din întinderea teritoriului naţional. O nouă provincie răpită valurilor se incorporează ţărei, capabilă să hrănească de astăzi înainte încă o jumătate de milion de olandezi. Dacă veacuri de arândul această ţară a trebuit să cheltuiască pe lângă ştiinţă şi un capital de îndărătnic eroism spre a se apăra de năvala lacomă a apei, începând din veacul trecut ştiinţa hidraulică olandeză nu numai că va fi capabilă să ţină pe loc orice înaintare a elementului lichid, dar va reuşi să-i cucerească prin construirea de diguri monumentale, prin mijloacele mecanice încă primitive până la războiu peste 100.000 de hectare, încoronându-şi această măreaţă operă în perioada de după război, prin secarea lui Zuiderzee. Intre Zuiderzee şi marea Nordului, oamenii aceştia tăcuţi şi hotărîţi au fost capabili ca în mai puţin de 10 ani, să ridice un dig de 32 de kilometri, a cărui bază e de aproape 100 metri lungime. de o înălţime de aproape 8 metri şi care suportă pe planul său superior o şosea carosabilă şi o cale ferată.

Lucrarea aceasta monumentală care schimbă faţa globului pământesc într'un anumit punct, creând uscat din fundul mării, constitue o mare victorie a spiritului şi ştiinţei omului, care înalţă şi înobilează speţa noastră însăşi. E o mare şi fecundă lecţiune de energie, de tenacitate şi de spiritualitate pe care unul din cele mai mici popoare ale lumii o serveşte celorlalte naţiuni.

Victoria asupra naturei, izbândă asupra materiei iată drumul plin de înţeles pe care-l deschide victoria olandeză oamenilor veacului nostru, încleştaţi în ură oarbă şi vrăjmăşia crudă şi sterilă a unora contra altora. Că lecţia aceasta de eroism paşnic şi cu adevărat creator ne este servită tuturor de urmaşii lui Wilhelm de Orange nu-i de mirare, dacă ne amintim faimoasa sa deviză „că nui- absolută nevoie să speri pentru a întreprinde şi nici să reuşeşti pentru a persevera".

—xox—

Inundaţii la Veneţia

Milano, 22 (Ullstein). — Din cauza vântului „Siroco" de pe urma căruia s'a produs un puternic flux şi a unei ploi torenţiale, apele mării au inundat cartierele joase ale Veneţiei şi numeroase pieţe, între care şi piaţa San Marco.

Studenţii polonezi la mormântul „Eroului necunoscut"

In dorinţa cunoaşterei reciproce, a unei colaborări cât mai întinse cu Polonia, Asociaţie interuniversitară româno-polonă, de sub conducerea d-lui asistent dr. Jean Th. Nicolau, a organizat, — după cum se ştie — un schimb de studenţi pe timpul verei, între România şi Polonia.

Studenţii polonezi, cari se găsesc în Capitală, au depus Vineri, la 11 dimineaţa, o frumoasă coroană de flori în culorile poloneze alb şi roşu la mormântul eroului necunoscut.

Au luat parte la această solemnitate d-nii: dr. Jean Th. Nicolau, Kornatowski, primul secretar al legaţiei, Gruzewski, ataşatul de presă; consul St. N. Kovzeniowski. W. Witkiewicz, reprezentantul „Ligii pentru Uniunea internaţională".

După depunerea coroanei, d. Marian Frakiewiz, preşedintele Asoc. polonă română din Varşovia, a rostit următoarele:

Prin solemnitatea de azi, studenţii polonezi aflători la practică în ţara românească, înţeleg să aducă un omagiu de pietate faţă de vitejia şi sentimentele de abnegaţie şi de dragoste neţărmurită pentru patrie a naţiunei române.

Ne plecăm cu respect la mormântul soldatului necunoscut, care sintetizează calităţile incontestabile ale geniului român.

Cuvintele şi sentimentele de care suntem însufleţiţi, venind la acest loc sacru, au o semnificaţie mult mai mare decât ori unde, căci nicăeri ca la locul de odihnă al eroului anonim, nu se simte mai intens necesitatea de pace şi de înţelegere internaţională.

Noi, tineretul ţărilor vecine şi amice, avem sarcina sublimă de a desvolta şi a continua opera de colaborare, de armonie, între popoare, pe toate tărâmurile.

Venind în România, cunoscând frumoasa ţară, apreciind primirea călduroasă de care ne-am bucurat pretutindeni, lucrând alături de studenţimea română, noi am înţeles ce mari posibilităţi de apropiere există între România şi Polonia.

In numele Asoc. universitare polonă - română din Varşovia, ca reprezentantă a amiciţiei româno-polone, noi vom depune toate străduinţele pentru cimentarea solidarităţii dintre scumpele noastre ţări şi a păcii.

D. dr. J. Th. Nicolau, a spus: Eroul necunoscut este simbolul eroismului, al jertfei fără limite a generaţiei trecute şi în acelaş timp, al ideiei imanente de pace, clădită pe fundamentul imperativelor etice.

Pentru idealul de justiţie, înăscut în sufletul omenesc, milioane de fiinţe au dat supremul tribut al vieţei lor, creind o ordine nouă, reclamând dela urmaşi înţelegere reciprocă, colaborare paşnică.

Mormântul soldatului fără nume devine un monument al păcii, un isvor minunat de ameliorare şi amplificare a relaţiilor internaţionale.

Gestul frumos, impresionant al studenţilor polonezi, nu este numai expresia sentimentelor de respect şi recunoştinţă faţă de poporul român, ci constitue o promisiune formală, un legământ categoric că ei vor lucra cu toată rigoarea la armonia între România şi Polonia.

Prin acţiunea româno-polonă, dorim să punem o pietricică la realizarea acelor cuvinte biblice: „pe pământ pace şi între oameni bună învoire".

D. Ştefănescu-Drăgăneşti, în numele Uniunii Naţionale a luptătorilor români, relevă legăturile de prietenie între România şi Polonia.

—xox—

Moartea fostului inspector Rallet

S'a stins Vineri din viaţă o cunoscută figură bucureşteană, fostul inspector de poliţie I. C. Rallet.

Urmaş al unei vechi familii boiereşti, Rallet a slujit 40 de ani în poliţie dintre cari 11 ani ca şef de cabinet al fostului prefect de poliţie general Eracle Nicoleanu.

Rallet moare în etate de 64 de ani;

—xXOXx—

Preţurile ţiţeiului pe vagonul de 10 mii kg.

Ploeşti, 22 Sept.

Buştenari uşor lei 8600.
Buştenari mediu, lei 8400.
Buştenari greu, lei 8100.
Buştenari parafinos, lei 7700.
Băicoi uşor, lei 8600.
Moreni dacian uşor, lei 7100—7800.
Moreni parafinos, lei 6100.
Gura Ocniţei parafinos, lei 6700.
Gura Ocniţei dacian, lei 7600.
Ochiuri, lei 6100—6500.
Ţintea, lei 6100.

Domnii abonaţi sunt rugaţi, ca la orice reclamaţie sau schimbare de adresă, să binevoiască a ne trimete eticheta cu care primesc ziarul.

Citiţi în ILUSTRATIUNEA ROMÂNĂ

PROFESIUNEA DOAMNEI SAMARIE

— „Inspirata" care lămureşte cele mai misterioase afaceri... —

IMPARATUL NEINCORONAT AL TUTUROR RUŞILOR

— Omul care trăeşte în iluzia că domneşte —

Continuarea marelui reportaj „REGELE BALŢILOR" de Ion Tic

20% RABAT la toate cărţile de curs primar şi secundar

oferă părinţilor direct

LIBRĂRIA SOCEC & Co. S. A.

BUCUREŞTI — CALEA VICTORIEI No. 13

Conform regulamentului şcolar elevii nu pot fi obligaţi să cumpere cărţile în şcoală şi nici nu pot fi îndrumaţi la o anumită librărie.

Comisiunile de bacalaureat

— Sesiunea de toamnă —

Ministerul instrucţiunii a numit următoarele comisii pentru examenele de bacalaureat, sesiune Septembrie :

SERVICIUL DE INVAŢAMANT BUCUREŞTI

Comisia 1 Bucureşti, localul lic. băeţi „Lazăr". Dau examen candidaţii absolvenţi ai liceelor „Lazăr", „Sf. Gheorghe", „Libros" din Bucureşti şi lic. băeţi Călăraşi. Inscrişi prin inspectorat.

Preşedinte : V. Vâlcovici, prof. univ. Bucureşti ; membrii : I. Creţu rom. „Lazăr" Bucureşti, Voiculescu L., franc. lic. b. Cluj; D. Papadopol, fil. dr. lic. b. T.-Severin; C. Suciu, istorie lic. băeţi Blaj ; Tib. Chiril, geografie lic. Călăraşi; V. Vâlcovici, mat. şt. fiz. chim.; Ef. Metaxa, şt. nat. „Lazăr" Buc.

Comisia 2 Bucureşti, localul lic. „Sf. Sava" dau examen absolvenţi ai lic. „Sf. Sava", „Pr. Carol" Bucureşti, lic. b. Giurgiu. Inscrişi prin inspectorat.

Preşedinte : I. Petrovici, prof. univ. Iaşi ; membrii : M. Naum, rom. lic. b. Piteşti . V. Glonţ, franceza lic. băeţi Giurgiu; I. Petrovici, filos. drept; P. Georgian, ist. geogr. „Sf. Sava" Bucureşti ; D. Breazu, mat. „Lazăr" Bucureşti; N. Pandele, fiz. chim. sc. com. Buc.; D. Dimo, şt. nat. lic. băeţi Constanţa.

Comisia 3 Bucureşti, localul lic. băeţi „M. Basarab" dau examen candidaţii absolvenţi ai lic. „M. Basarab", „Cantemir", „M. Eminescu", „Gh. Şincai", evanghelic din Bucureşti şi „Sf. Iosif", lic. b. Silistra. Inscrişi prin inspectorat.

Preşedinte : C. Kiriţescu, prof. univ. Bucureşti ; membrii: A. Teodor, rom. „M. V. Mihai" Buc.; Al. Marinescu, franc. C.-Lung; En. Ionescu, fil. dr. „M. Basarab" Bucureşti; S. Ţeposu, istorie lic. b. Sibiu; Mesrobeanu, geogr. norm. Iaşi; G. V. Constantinescu, fiz. chim. Buc.; C. Kiriţescu, şt. naturale.

Comisia 4 Bucureşti, localul lic. băeţi „Sp. Haret" dau examen candidaţii absolvenţi ai lic. „Sp. Haret", „M. Viteazul", „Titu Maiorescu" din Buc., lic. băeţi Olteniţa. Inscrişi prin inspectorat.

Preşedinte : Al. Lapedatu, prof. univ. Cluj; membrii : D. Popovici, rom. liceul băeţi Iaşi; N. Condeescu, franc. „M. Vit." Buc.; I. Nisipeanu, fil. dr. „Cant." Buc.; M. Gheorghiu, geogr. S. ped. Buc. ; Em. Stoenescu, mat. „M. Bas." Buc.; St. Zottu, şt. nat. „Sp. Haret" Buc.

Comisia 5 Bucureşti, localul lic. „M. Voev. Mihai" dau examen candid. absolvenţi ai lic. „M. Voevod Mihai", „A. Vlaicu". Inscrişi prin inspectorat.

Preşedinte : I. Simionescu, prof. univ. Bucureşti; membrii : Aurelia Simian, rom. „A. Vlaicu" Buc. ; D. Murăraşu, franc. băeţi „A. Vlaicu" Buc. ; I. F. Buricescu, fil. dr. „Lazăr" Buc.; Gh. Iorgulescu, ist. „M. V. M." Buc.; Ilie Constantinescu, geogr. Caracal; I. Roibănescu, mat. fiz. chim. n. Buc.

Comisia 6 Bucureşti, localul lic. fete „M. Brâncoveanu" dau examen candidate absolv. ale lic. „M. Brâncoveanu", „R. Maria", Inst. Ortodox, Inst. Moteanu, lic. fete Giurgiu. Inscrise prin inspectorat.

Preşedinte : Pr. N. Popescu, profesor univ. Buc.; membrii : M. Hertza, rom. lic. R. Vâlcea; Crisanta Steflea, franc. Buc.; Anina Pogoneanu, fil. dr. Buc.; Cleopatra Mironescu, geogr. l. f. Tecuci; St. Mărăcineanu, mat. şt. fiz. chimia Buc.; Agl. Hagiescu, şt. nat. „R. Maria" Bucureşti.

Comisia 7 Bucureşti, localul lic. fete „Carmen Sylva" dau examen candid. absolv. ale lic. „Carmen Sylva", „D. Ileana", „Iulia Haşdeu", inst. Pompilian, „Choisy Mângâru", lic. fete Călăraşi, „R. Maria" Giurgiu, lic. fete Silistra. Inscrise prin inspectorat.

Preşed. : M. Ralea, prof. univ. Iaşi ; membrii : Ana Saxu, „C. Sylva" Buc.; M. Vulcănescu, franceza Buc.; Ar. Marinescu, ist. Bucureşti; Elena Lăzărescu Scarlat, geografia Bucureşti; Olga R. S. Popovici, mat. fiz. chim. Buc. ; T. Naneş, şt. naturale Bucureşti.

Comisia 8 Buzău, localul liceului băeţi dau examen candid. absolv. ai lic. băeţi şi fete Buzău, inst. „Modestia" ort., lic băeţi Mizil. Inscrişi prin inspectorat.

Preşed. : Ruxanda Răşcanu, univ. Bucureşti; membrii : St. Popescu, rom. lic. băeţi Galaţi ; Zoe Donescu, franc. lic. fete Braşov; I. Patraulea, fil. dr. norm. C.-Lung; C. Secreţeanu, ist. lic.. b. Buzău; I. Conea, geogr. univ. Bucureşti; Marc. Nandreş, şt. naturale Buzău.

Comisia 9 Ploeşti, localul lic. băeţi dau examen candid. absolvenţi ai lic. băeţi şi fete Ploeşti, inst. „Regina Elisabeta", liceul b. şi fete Câmpina. Inscrişi prin inspectorat.

Preşed. : M. Cartojan, prof. univ. Bucureşti; membrii : Carmen Dumitrescu, franceza fete Ploeşti; V. Heroiu, fil. dr. „D. Ileana" Bucureşti; N. Baboie, ist. „Şaguna" Braşov; Popescu Spineni, geografia „M V. M." Bucureşti; N. Gaiu, mat. fiz. chim. lic. băeţi Bârlad ; M. Nazarie, şt. nat. Buzău.

Comisia 10 Brăila, localul lic. băeţi dau examen candid. absolv. ai lic. băeţi şi fete Brăila, lic. b. şi fete R.-Sărat, lic. băeţi şi fete Focşani. Inscrişi prin inspectorat.

Preşed. : N. Zane, prof. univ. Iaşi; membrii: Luc. Protopopescu, rom. R.-Sărat; N. Stănescu, franc. liceul Cluj; El. Degan, istoria R.-Sărat ; N. Al. Rădulescu, geogr. băeţi Focşani ; T. Dumitru mat. şi fiz. chim. Brăila; N. Ştefan, şt. naturale liceul băeţi Dorohoi.

Comisia 11 Galaţi, localul lic. fete dau examen candid. absolv. ai liceului băeţi şi fete Galaţi, inst. ort. lic. comunităţii israelite, lic. băeţi şi fete Tulcea. Inscrişi prin inspectorat.

Preşed. : C. Giurescu, prof. universitar Bucureşti; membrii : A. Nestor, rom. Câmpina: M. Grigorescu, franceza fete Tulcea; Popescu Gruia, fil. dr. Ploeşti; Gh. Avrămescu, geografia băeţi Galaţi; I. V. Negru, mat. fiz. chim. băeţi Iaşi; M. Prişcu, şt. naturale norm. Cluj.

Comisia 12 Târgovişte, localul lic. băeţi dau examen candid. absolvenţi ai lic. băeţi şi fete Târgovişte, băeţi Găeşti. Inscrişi prin inspectorat.

Preşed. : I. Andrieşescu, prof. univ. Bucureşti; membrii : V. V. Haneş, „Sp. Haret" Bucureşti română; C. Constantinescu, franc. Târgovişte; Maria Angelescu, fil. dr. norm. fete Târgovişte; Al. Vasilescu, geografia băeţi Târgovişte ; D. Rădescu, mat. fiz. chim. f. Târgovişte; M. Badea, şt. naturale lic. f. Sf. Gheorghe.

Comisia 13 T.-Măgurele, localul lic. băeţi dau examen candid. absolv. ai liceului băeţi şi fete T.-Măgurele, lic. băeţi Alexandria. Inscrişi prin inspectorat.

Preşed. : P. P. Panaitescu, prof. univ. Bucureşti; membrii : V. Odobeşteanu, rom. Bucureşti; Iulian Stănescu, franc. T.-Măgurele; V. Băncilă, fil. dr. Bucureşti ; El. Cegăneanu, geografia T.-Măgurele ; St. Comănescu, mat. fiz. chim. T.-Măgurele; Fevronie Eftimovici, şt. naturale Alexandria.

Comisia 14 Piteşti, localul lic. băeţi dau examen candid. absolv. ai lic. băeţi şi fete Piteşti, lic. b. şi fete C.-Lung-Muscel, lic. băeţi R. de Vede. Inscrişi prin inspectorat.

Preşed. : D. Caracostea, prof. univ. Bucureşti; membrii : Vict. Popa, franc. sc. n. fete Bucureşti; Filipidescu, fil. dr. Măgurele-Ilfov; Sp. Ciuceanu, istoria Craiova; Polix. Degeanu, geografia fete C.-Lung; D. Georgescu, mat. lic. b. Piteşti; V. Pop, şt. naturale lic. b. Bistriţa.

Comisia 15 Constanţa, localul liceului băeţi dau examen candidaţii absolv. ai lic. băeţi şi fete Constanţa, lic. băeţi şi fete Bazargic. Inscrişi prin inspectorat.

Preşed. : C. Brătescu, profesor univ. Iaşi ; membrii : N. Dinulescu, rom. Lazăr Bucureşti; d-na Nicolau, franc. lic. fete Constanţa; Al. Bogdan, fil. dr. Bucureşti; L. Patachi, istoria lic. băeţi Sighet; N. Negulescu, mat. fiz. chim. băeţi Constanţa: I. Raiculescu, şt. nat. lic. fete Bazargic.

SERVICIUL DE INVAŢAMANT LOCAL CERNAUŢI

Comisia 16 Cernăuţi, localul liceului „A. Pumnul" Cernăuţi. dau examen elevii lic. băeţi „A. Pumnul", lic. băeţi nr. 2, nr. 3, nr. 4, lic. ortodox, lic. de stat Siret, lic. part. „Grigorovitza" şi inscrişi prin inspectorat.

Preşed. : R. Cândea, istoria, univ. Cernăuţi ; membrii : I. U. Soricu, româna, şc. normală Bucureşti; C. Miron, franceza Iaşi; Toma Petre, filosofie-dr. „A. P." Cernăuţi ; Spătaru Traian, geogr. lic. 4 Cernăuţi; Tarnavaschi C., mat. fiz. chim. l ort. Cernăuţi ; Emil Săbleanu, şt. naturale, „M. V. Mih." Bucureşti.

Comisia 17 Cernăuţi, localul lic. fete ortod. nr. 1 Cernăuţi, dau examen lic fete ort. nr. 1, lic. f. nr. 2, lic. partic., sem. ped. univ. Cernăuţi, lic. militar, lic. băeţi Cosmeni, lic. băeţi Storojineţ şi lic. particular Storojineţ.

Preşed. : S. Reli, filos. drept, univ. Cernăuţi; membrii : Rotaru Ilie, româna, liceul băeţi Storojineţ; Silvia Topa, fete nr. 1, Cernăuţi, fr.; I. Popa, istoria, liceul băeţi Cluj; N. Dragomir, geogr. lic. băeţi Cluj ; D. Rusu, mat. fiz. chim. lic. băeţi Cosmeni; Artenie Măru şt. naturale, lic. ort. Cernăuţi.

Comisia 18 Suceava, localul lic. băeţi Suceava, dau examen elevii lic. băeţi Suceava, lic. fete Suceava, lic. băeţi C.-Lung, lic. b. Gura Humorului, lic. băeţi Rădăuţi, lic. fete Rădăuţi, lic. fete Dorohoi, lic. băeţi Dorohoi, lic. băeţi Fălticeni, lic. băeţi Pomârla.

Preşed. : Gh. Vrânceanu, mat. univ. Cernăuţi; membrii: I. Dan, româna, lic. băeţi Rădăuţi; Ioachim Botez, franceza, lic. Mizil ; Virgil Dobrescu, fil-drept, norm. P.-Neamţ; E. Giuglea, istoria, Bucureşti: H. Băleşan, geografia, liceul băeţi Fălticeni; Avram Elisab., şt. naturale lic. fete Hotin.

SERVICIUL DE INVAŢAMANT LOCAL CHIŞINAU

Comisia 19 Chişinău, localul liceului „Haşdeu"-Chişinău, dau examen lic. băeţi „Haşdeu", „Donici", „Russo", „G-ral Berthelot", lic. militar Chişinău, lic. fete „Dadiani" Chişinău şi lic. băeţi Orhei.

Preşed. : S. Stoilov, mat. fiz. chim. univ. Cernăuţi; membrii : C. Apostol, româna, şc. mes. Focşani; T. Malenda, franceza, lic. „Donici" Chişinău: Gh. Burdin, fil. drept, lic. băeţi Brăila; Paul Arventiev, istoria, „Al. Russo" Chişinău; N. Orghidan, geografia lic. „M. Vit." Bucureşti; N. Eustraţiev, şt. naturale, lic. băeţi Cet. Albă.

Comisia 20 Chişinău, loc. lic. f. „Regina Maria" Chişinău, dau examen lic. fete „Regina Maria", „Eparhial", „Jeanne d'Arc" „G-ral Berthelot" Chişinău, lic. băeţi „M. Eminescu" Chiţînău şi lic. fete Orhei.

Preşed. : Onis. Ghibu, fil. drept, univ. Cluj ; membrii : T. Stănescu, româna, „Regina Maria" Chişinău; Al Gheorghiade, franc. lic. „Eparhial" Chişinău ; A. Oatu, istoria, liceul „M. Eminescu", Chişinău; Ilie Bâcu, geografia, seminarul Roman: I. Parno, mat. fizica chimia Chişinău; M. Scodihor, şt. naturale Chişinău.

Comisia 21 Tighina, local lic. b. Tighina, dau examen elev. lic. b. şi fete Tighina, băeţi Comrat, b. şi fete Cetatea Albă, lic. băeţi Tarutino.

Preşed. : Paul Nicorescu, istoria, univ. Iaşi ; membrii : I. Costea, româna, lic. băeţi Oradea: Nina Prundeanu, franceza, lic. fete Cetatea Albă; V. Teodosiu, fil. drept, şc. normală Bucureşti; Maria Dumitrescu, geografia, lic. fete Tighina; I. Drăgan, mat. fiz. chim. lic. băeţi Storojineţ; C. Oescu, şt. naturale, Iaşi.

Comisia 22 Ismail, localul lic. băeţi Ismail, dau examen elevii lic. băeţi şi fete Ismail, băeţi şi f. Bolgrad, băeţi şi fete Cahul.

Preşed. : Iorgu Iordan, româna, univ. Chişinău; membrii : Ec. Janet, lic. fete Tg.-Mureş ; L. Constantinov, filos. drept norm. Brăila; Eugenia Crişan, lic. fete Oradea, istoria; N. Bejenaru, geogr. Iaşi; I. Ivanov, matem. fiz. chim. liceul băeţi Ismail ; Ath. Melnicov, şt. naturale, lic. băeţi Bolgrad.

Comisia 23 Bălţi, localul lic. b. Bălţi, dau examen lic. băeţi şi fete Bălţi, lic. băeţi Soroca, lic. techn. agricol Soroca, lic. fete Soroca, liceul băeţi şi fete Hotin.

Preşed. : I. Athanasiu, şt. nat., univ. Iaşi; membrii : N. S. Ionescu, româna, lic. fete Tg.-Mureş ; Ammedée Drouhin, franc. băeţi Chişinău; T. Megieşeanu, fil. dr. normală Blaj; P. Vătăman, istoria, băeţi Soroca; Cart. Irodeanu, geografia, lic. fete Bălţi ; P. Jolontcovschi, mat. fiz, chim. băeţi Hotin.

SERVICIUL LOCAL DE INVAŢAMANT CLUJ

Comisia 24 Satu-Mare, localul lic. băeţi Satu-Mare, dau examen elevii lic. băeţi şi fete Sighet, b. şi fete Satu-Mare, rom. cat. Satu-Mare, lic. băeţi Carei, lic. băeţi Baia-Mare şi lic. băeţi Simleu.

Preşed. : N. Bănescu, prof. universitar Cluj, istoria ; membrii : I. Chinezu, română, lic. băeţi Cluj; V. Neaga, franceză, lic. b. Chişinău; L. Sirca, lic. băeţi Deva, filosof. drept.; St. Barbu, lic. b. Satu-Mare, geografia; Maxim, matematici, lic. băeţi Cluj; V. Stefanopol, şt. naturale lic. fete Sighet.

Comisia 25 Cluj, localul lic. Gh. Bariţiu Cluj, dau examen elevii lic. Gh. Bariţiu, sem. ped. univ. Cluj, lic fete Regina Maria Cluj, lic. fete Pr. Ileana Cluj, lic. băeţi Năsăud, lic. băeţi Dej, lic. băeţi Bistriţa, lic. băeţi Gherla, lic. b. şi fete Tg.-Mureş şi lic. militar Tg.-Mureş.

Preşed. : N Drăgan, română, prof. univ. Cluj; membrii : Zoe Alexandru, franceză, lic. fete R. Sărat; C. Demetrescu, fil. şi dr. lic. băeţi Cluj; P. St. Popescu, istorie, lic. băeţi Bucureşti; Em. Popa Ursu, geogr. lic. R. Maria Cluj; Isac. Mocanu, lic. b. Gherla, matematici; Gh. Velciu, şt. naturale lic. băeţi Blaj.

Comisia 26 Cluj, localul lic. fete Regina Maria Cluj, dau examen elevii lic. băeţi şi fete rom. cat. Cluj, lic. b. şi f. reform. Cluj, lic. unitarian Cluj, liceul evang. băeţi Bistriţa, lic. rom. cat. băeţi Tg.-Mureş, lic. reformat băeţi Tg.-Mureş, lic. reformat băeţi Zălău şi lic. băeţi Turda.

Preşed. : Tr. Bratu, fil. şi drept prof. univ. Iaşi ; membrii : I. Bozdog, română, lic. băeţi Tg.-Mureş; Ilie Rădulescu, franc. lic. băeţi Slatina; A. Decu, istoria, lic. băeţi T.-Severin; St. Mănciulescu, geografia lic. băeţi Blaj; I. Marinca, liceul băeţi Turda, matematici; I. Bozac, liceul băeţi Sibiu, şt. naturale.

Comisia 27 Blaj, localul lic. b. Blaj, dau examen lic. băeţi şi fete Gr. cat. Blaj, lic. băeţi Dumbrăveni, lic. fete Turda, lic. băeţi Aiud, lic. reformat Aiud, lic. b. Sighişoara, lic. ev. C. A. Sighişoara, lic. băeţi şi fete Alba-Iulia, lic. rom. cat. Alba Iulia.

Preşed. : Al. Borza, şt. naturale prof. univ. Cluj; membrii : I. Purcaru, rom. şc. normală R.-Vâlcea; Ant. Drăgulescu, franc. lic. băeţi Arad; C. Hulea, fil. şi dr. lic. băeţi Blaj ; Puia Laurian, ist. lic. băeţi Blaj ; Em. Hopârtean, geogr. lic. fete Blaj ; L. Sarvaş, matem. lic. băeţi Alba Iulia.

Comisia 28 Sibiu, localul lic. b. dau examen elevii lic. băeţi Gh. Lazăr Sibiu, lic. Pr. Ileana Sibiu, lic. ev. C. A. băeţi Sibiu, lic. băeţi Deva, lic. băeţi Brad, lic. băeţi Petroşani ,lic. băeţi Orăştie, lic. ev. C. A. Mediaş, lic. băeţi Făgăraş, lic. băeţi şi fete ev. C. A. Sibiu.

Preşed. : V. Ghidionescu, fil. dr. prof. univ. Cluj; membrii : Eliza Capriel, rom. lic. C. Sylva Buc. ; Zoe Apostolescu, franc. lic. fete Sibiu; Bâcu Ion, ist. lic. băeţi Cernăuţi; R. Ursu, geografia lic. băeţi Făgăraş ; T. Cucuianu, matem. lic. băeţi Sibiu; Al. Mumuianu, şt. naturale lic. Sava Buc.

Comisia 29 Braşov, localul lic. Şaguna Braşov, dau examen elevii lic. Şaguna Braşov, Meşotă Braşov, lic. fete Braşov, lic. fete rom. cat. Miercurea Ciuc, liceul Unitarian Cristur, lic. b. Gheorghieni, lic. reformat Sft. Gheorghe ,lic. băeţi Odorhei, lic. rom. cat. Odorhei, lic. rom cat. băeţi Braşov, lic. ev. C. A. Braşov.

Preşed. : Gh. Bogdan Duică, rom. prof. univ. Cluj; membrii : P. Teodorescu, franc. lic. băeţi Braşov; A. Petcov, fil. dr. lic. C. Sylva, Buc.; M. Pavlov, istoria, lic. fete Silistra; F. Sânjoan, geografia, Şaguna Braşov; Elena Gădea, matem. şc. normală fete Buc.; August Fritea, şt. nat. şc. normală Oradia

SERVICIUL LOCAL DE INVAŢAMANT CRAIOVA

Comisia 30, Craiova, localul lic. Carol I Craiova, dau examen elevii lic. Carol I Craiova, lic. b. Corabia, lic. b. Calafat, lic. b. R.-Vâlcea şi inscrişi prin inspectorat.

Preşed. : Chr. Musceleanu, fiz. mat. prof. univ. Bucureşti; membri: T. Măruţa, română, lic. Carol Craiova; I. Şerbănescu, franceză, lic. b. R. Vâlcea; I. Zamfirescu, fil. dr. lic. b. Sibiu; N. Iliescu, istoria, lic. b. Timişoara; N. Baciu, geogr. lic. b. C. Lung; M. Dumitrescu, şt. nat. lic. Carol Craiova.

Comisia 31 Craiova localul lic. b. Fr. Buzeşti Craiova, dau examen elevii lic. b. Fr. Buzeşti Craiova, lic. militar Craiova, lic. b. Slatina şi lic. b. Caracal.

Preşed.: I. Marinescu, fil. dr. pr. univ. Iaşi; membri: V. Predeteanu, rom. lic. Sincai, Buc.; Marcel Fontaine franc. lic. b. T.-Sev.; I. Ionaşcu, ist. lic. b. Slatina; I. Mardan, geogr. şc. norm. Cernăuţi; P. Andreescu, matem. lic. b. Sibiu; M. Iacob, şt. nat. lic. „M. Viteazul" Bucureşti.

Comisia 32 Craiova, localul lic. f. El. Cuza Craiova, dau examen elevele lic. f. El. Cuza Craiova, lic. Reg. Elisab. Craiova, lic. Urziceanu Craiova, lic. f. ort. Craiova, lic. f. Caracal, lic. f. Slatina, lic. f. R.-Vâlcea şi lic. f. Tg.-Jiu.

Preşed.: Cosmovici, şt. nat. prof. univ. Iaşi; membri: Olga Pârvulescu, rom. lic. f. Tg Jiu; Zoe Claudian, franc. lic. f. Iaşi; Marg. Codreanu, fil. dr. lic. f. Ploeşti; Maria Ioanovici, ist. lic. f. Craiova; A. Constantinescu, geogr. lic. f. Dorohoi; M. Mehtupciu, matem. lic. f. Brăila.

Comisia 33, Turnu-Severin, localul lic. b. T.-Severin, dau examen elevii lic. b. T.-Severin, lic. b. Tg. Jiu, lic. f. T.-Severin.

Preşed.: Rădulescu-Motru, fil. dr. prof. univ. Bucureşti; membri: D. Dicu, româna, lic. b. T.-Severin; Gh. Tănăsoiu, franc. şc. norm. R.-Vâlcea; C. Nucaliuc, istoria, lic. b. Iaşi; Maria Teodorescu, geogr. lic. f. T.-Severin; N. Catana, matem. lic. Tg. Jiu; G. Botezatu, şt. nat. lic. b. Bacău.

SERVICIUL LOCAL DE INVAŢAMANT IAŞI

Comisia 34 Iaşi, localul lic. b. internat Iaşi, dau examen elevii lic. b. internat Iaş, lic. militar Iaşi, liceul Cogălniceanu Iaşi, lic. b. Huşi, lic. b. Botoşani, lic. d. Botoşani, lic. f. particular Botoşani şi inscrişi prin inspectorat.

Preşed.: O. Onicescu, matem. prof. univ. Buc.; membri: M. Jacota, rom. lic. internat Iaşi; V. Gorgos, franc. lic. f. Buc.; Zoe Teohari, lic. f. Bacău; fil. dr. M. Gociu, istoria, lic. b. Huşi; I. Nistorescu, geogr. lic. b. R.-Sărat; Camelia Nădejde şt. nat. lic. f. Iaşi.

Comisia 35 Iaşi, localul lic. b. Naţional Iaşi, dau examen elevii lic. Naţional Iaşi, sem. ped. univ. Iaşi, lic. Cogălniceanu Iaşi, lic. Oltea Doamna Iaşi, lic. f. ortodox Iaşi, lic. Notre Dame Iaşi, lic. b. Vaslui, lic. f. ort. Vaslui, lic. f. Huşi şi inscrişi prin insp.

Preşed.: A. Cardaş, fiz. chim. prof. univ. Iaşi; membri: D. Gafiţeanu, lic. naţ. Iaşi, rom.; I. Popa, franc. lic. Internat Iaşi; Natalia Valeriu, fil. dr. Buc.; T. Tomida, istorie, lic. b. Vaslui; I. Rick, geogr. Iaşi; Maria Stoenescu, matem. Buc.

Comisia 36 Bârlad, localul lic. b. Bârlad, dau examen elevii lic. b. şi f. Bârlad, lic. b. şi f. Tecuci şi inscrişi prin inspectorat.

Preşed.: C. Bedreag, matem. prof. univ. Cern.; membri: V. Grecu, rom. lic. b. Bârlad; Matilda Botez, franc. lic. f. Iaşi; P. Todicescu, fil. dr. şc. norm. Bârlad; A. Sacerdoţeanu, ist. lic. b. Buc.; I. Ursoiu, geogr. lic. b. Bârlad; Al. Alexinschi, şt. nat. lic. b. Tecuci.

Comisia 37 Bacău, localul lic. b. Bacău, dau examen elevii lic. b. şi f. Bacău, lic. b. şi f. P. Neamţ, lic. b. şi fete Roman şi inscrişi prin inspectorat.

Preşed.: Tr. Ionaşcu, fil. dr. prof. univ. Iaşi; membri: Aug. Cosma, română; Ilie Ion, franc. şc. rom. Craiova; Rotundu, istoria, lic. b. P. Neamţ; N. Contz, geogr. lic. b. Galaţi; I. Istrati, matem. lic. b. Roman; S. Ciumaşu, şt. nat. lic. b. Orăştie.

SERVICIUL DE INVAŢAMANT LOCAL TIMIŞOARA

Com. 38 Timişoara, local. lic. b. „D. Loga" Timişoara, dau examen elec. lic. „D. Loga", lic. fete Timişoara, lic. german băeţi, israelit, piarist, lic. germ. rom. cat., lic. f. „Notre Dame" Timişoara, lic. b. Lugoj, lic. b. Caransebeş, lic. b. Oraviţa şi inscrişi prin inspectorat.

Preşed.: V. Meruţiu, geogr., univ. Cluj; membri: C. Solomon, rom. lic. b. Tecuci; Victoria Popa, franc. norm. fete Buc.; C. Cioflec, filos. drept. băeţi Timişoara; I. Buzea, ist. lic. b. Oraviţa; I. N. Longinescu, mat. fiz. chim. lic. „Cantemir" Buc.; C. Teodorescu, şt. nat. lic. b. Arad.

Com. 39 Oradea, localul lic. „Em. Godju". Oradea, dau examen lic. b. şi fete Beiuş, „Em. Gojdu" şi lic. fete Oradea, israelit Oradea, lic. b. Arad, lic. fete Arad, lic. rom. cat. Arad şi inscrişi prin inspectorat.

Preşed.: pr. V. Man, fil. drept. univ. Cluj; membri: A Constantinescu, rom. lic. b. Arad; Gh. Lefteriu, franc. „Lazăr" Buc.; M. Papastopol, istorie, lic. b. P. Neamţ; Florea Th. geografia, lic. b. Oradea; Em. Mărcuş mat. fiz. chim. lic. b. Năsăud; D. Dimo, şt. nat. lic. b Brăila.

SECRETARII COMISIILOR DE BACALAUREAT

Comisia I: Gheorghe Focşa. Comisia II: Sandru Dumitru. Comisia III: Berna Ernest. Comisia IV: Bodin Dumitru. Comisia V: Bogza Vasile. Comisia VI: Cristescu Ştefania. Comisia VIII: Rădulescu A. Maria. Comisia IX: Turdeanu Emil Comisia X: Răgădunescu Gheorghe. Comisia XII: Fântânelu Constantin. Comisia XIII: Coadă Alexandrina. Comisia XIV: Petra Gh. Comisia XV: Gârleanu Rodica. Comisia XVI: Bâcu Radu. Comisia XVII: Bacinschi Cristina. Comisia XVIII: Vrabie Toma. Comisia XIX: Rădăuţeanu Ion. Comisia XX: Maura Prigor. Comisia XXI: Cosminschi Emilia. Comisia XXII: Mărculescu Alexandru. Comisia XXIII: Petricu Ion. Comisia XXIV: Vasilescu Snagoveanu. Comisia XXV: Timotin Iulia. Comisia XXVI: Măgăeanu Margareta. Comisia XXVII: Valeria Maior. Comisia XXVIII: Marinescu I. Gh. Comisia XXIX: Elisabeta Constant. Comisia XXX: Iovipale Lucreţia. Comisia XXXI: Cotigă Marioara. Comisia XXXII: Popescu Trifu Ştefania. Comisia XXXIII: Dumitrescu I. Nicolae. Comisia XXXIV: Buzatov Maria. Comisia XXXV: Halek Melania. Comisia XXXVI: Vâlcu Constantin. Com. XXXVII: Neagu Aurelia. Comisia XXXVIII: Costescu C-tin. Comisia XXXIX: Sârman I. Ioan.

Examenul începe Luni 25 c.

Procesul dezordinilor din Iaşi

Iaşi, 22 Sept.

Consiliul de război al corp. IV armată a început azi judecarea procesului grupului de naţionalişti, printre cari se găsesc mai mulţi studenţi acuzaţi de recentele dezordini dela sediul L.A.N.C.-ului din str. V. Conta.

La desbateri asistă foarte multă lume iar printre avocaţi reprezentanţii apărării figurează d-nii Gh. Cuza, Lascar Tărăbuţă, Vasiliu-Cluj, etc.

La interogatoriile luate inculpaţii contestă orice vinovăţie.

La un moment dat era vorba ca procesul să fie amânat. Cum însă un mare număr de martori s'a prezentat în instanţă, a continuat judecarea procesului.

Până acum au fost ascultaţi 35 martori.

Acei ai acuzării au depus defavorabil inculpaţilor. Martorii apărării au negat veracitatea punctelor de acuzare.

Pentru menţinerea ordinei, patrule de jandarmi au stat până târziu noaptea în centrul oraşului.

Intâmplări din Capitală

Accidente la construcţii

La o construcţie din str. Aviator Muntenescu 50, s'a prăbuşit eri un balcon în care lucrau doi muncitori.

Unul din ei, salahorul Ion Pintea, s'a ales cu contuziuni interne şi a fost dus cu Salvarea la spitalul casei patronale din Floreasca, iar celălalt, maestrul Vasile Tolan, rănit la cap şi la piept, a fost transportat cu un automobil particular la spitalul Filantropia.

•

Zidarul Constantin Radu, din str. Cătuneanu 2, lucrând pe o schelă la construcţia din str. Inginer Giulini 2, a căzut dela 3 metri, iar peste el o targă cu var.

Având contuziuni grave în regiunea şalelor, zidarul a fost internat de Salvare la spitalul Filantropia.

Incercare de sinucidere

Eftimia Ionescu femee de servici la policlinica Dr. Antoniu din calea Griviţei 28, nefiind admisă la şcoala de moaşe, a luat 2 pastile de sublimat dizolvate în fenol.

Ambulanţa Salvării a transportat-o la spitalul Colţea.

S'a răsturnat o stivă de lemne

Pe când acarul Sandu Ţincu, de fel din com. Gălbinaşi (Ilfov), manevra nişte vagoane în gara Obor. s'a răsturnat o stivă de lemne din apropierea liniilor, prinzându-l la mijloc.

Având contuziuni forte pe coloana vertebrală, ambulanţa Salvării l-a internat pe acar la spitalul c. f. r. din str. Viting.

Accident de căruţă

Elena Moldoveanu, din calea Văcăreşti 468, a fost călcată, în apropierea casei, de o căruţă goală şi s'a ales cu contuziuni interne.

Ambulanţa Salvării a dus-o la spitalul Brâncovenesc.

A căzut din pom

Flăcăul Gheorghe Ştefan, om de serviciu la facultatea de medicină din bul. Regele Carol 8, a căzut dintr'un pom, dela inălţime de câţiva metri, rănindu-se grav.

Salvarea l-a transportat la spitalul Colentina, în observaţie pentru fractură de bază.

Disperarea unei divorţate

Getta Schefild, din str. Arcului 23, amărâtă că soţul ei a dat divorţ şi nu mai vrea să se împace, a luat vreo 15 pastile de alonal.

Un intern dela Salvare i-a dat ingrijiri.

Hoţ arestat

D. comisar Şt. Popescu a arestat, eri, pe Alexandru Vlădescu, zis Ţiganu, cunoscut hoţ, care in ultimul timp a făcut 11 furturi.

La domiciliul său din str. Caragea Vodă 44, s'a găsit un întreg depozit de obiecte furate.

Hoţul a fost inaintat parchetului.

A certat-o mama...

Fata Elena Ionescu, din str. Viorele 36, a băut aseară conţinutul a 8 fiole de morfină (0,02 gr.) din cauză că mama sa i-a făcut observaţii că n'o ascultă.

Salvarea i-a dat ingrijiri.

De ciudă c'a mâncat bătae...

Tânăra Maria Botgros, din str. Logofătul Tăutu 29, fiind bătută de o vară şi o vecină, a luat, de necaz, sticlă pisată amestecată cu gaz.

Ambulanţa Salvării a dus-o la spitalul Brâncovenesc.

Construirea şi refacerea drumurilor şi-a podurilor distruse de inundaţii

Repartiţia lucrărilor din creditul de 5 milioane lei

In urma ploilor torenţiale şi a inundaţiilor care s'au produs in numeroase regiuni ale ţării, poduri, drumuri şi alte lucrări de artă au avut mult de suferit.

Intrucât ministerul nu putea face faţă cererilor de ajutorare ale prefecturilor, a intervenit pe lângă ministerul de finanţe, care a deschis în acest scop un credit de 5.000.000 lei, pe seama direcţiunii tehnice a acestui departament

Din creditul aprobat, ministerul a dispus efectuarea următoarelor lucrări :

Jud. Teleorman: Construirea podului de lemn peste râul Călmăţui, situat între comuna gara Salcia şi Viorica, în valoare de 87.000 lei; construirea podului de lemn peste râul Călmăţui între comuna Băneasa şi Băduleasa, în valoare de 85.000 lei.

Jud. Muscel: Reconstruirea podului de lemn peste valea Mânăstirei, între Racoviţa şi Livezeni, în valoare de 36.000 lei.

Jud. Ismail: Construirea unui pod provizor de lemn peste râpa Ehirchiu (comuna Cuza-Vodă), in valoare de 11.500 lei; facerea de şanţuri pietruite pe drumul Ismail-Fântâna Zânelor, în valoare de 22.000 lei, a unui casiu pe drumul Cuza Vodă-Etulia, în valoare de 22.500 lei şi a unuia din piatră brută in comuna Cuza Vodă in valoare de 26.000 lei; construirea podului de lemn pe drumul Ismail — Fântâna Zânelor, in valoare de 30.000 lei; complectarea rambleului pe drumul Cuza Vodă-Cişmichioiu în valoare de 40.000 lei; construirea a câte un pod de lemn: pe drumul Bolgrad-Calceva, lei 50.000, pe drumul Chilia Nouă-Tătăreşti, lei 50.000, in comuna Imputita pe drumul Bulboaca-Imputita-Bolgrad, lei 58.000.

Jud. Dâmboviţa: Construirea podului de lemn peste râul Cricov între Mărceşti-Păstrănac-Cocorăşti in valoare de 280.000 lei.

Jud. Vâlcea : Reconstruirea podului de lemn la punctul valea Guguianca de pe drumul dintre Ioneşti şi Scundu, lei 57.000.

Jud. Gorj: Construirea unui dig longitudinal pentru apărarea malului râului Jiu in oraşul Tg.-Jiu, in valoare de 495 mii lei.

Jud. Olt: Construirea unui pod mixt peste apa Cungrişoara între Cucueşti-Oteşti-Vultureşti in valoare de 130.000 lei.

Jud. Muscel : Reconstruirea podurilor de pe drumul Petroşani—Bădeşti în valoare de 863.280 lei.

Jud. Gorj: Reconstruirea podului de lemn peste apa Valea Rea dintre Poiana Roşia-Ioneşti, lei 170.000.

Jud. Teleorman: Construirea podurilor de lemn cu grinzi metalice peste râul Vedea între Bragadiru-Zimnicea in valoare de lei 1.289.028, construirea şcoalei primare din satul Podişorul (comuna Mozăceni) lei 157.388.

Jud. Dâmboviţa: Impietruirea drumului Dragomireşti-Butoiu-Crângeni în valoare de 173.260 lei.

Jud. Gorj: Reconstruirea tableului de lemn la podul mixt de peste apa Negreaga din drumul Cărbuneşti-Horezani-Dolj, lei 32.000.

Jud. Sibiu: Alimentarea cu apă a comunei Alţina, lei 50 mii.

Jud. Maramureş: Apărarea şi refacerea drumului Lordina-Copilaş in valoare de 40.000 lei.

Ca să le schimbaţi cât mai rar

cereţi numai

PALMA

TOCURI DE CAUCIUC

IMPORTANT!

Cel mai sănătos şi sigur plasament de bani este a cumpăra un loc ohavnic la Bucureşti-Noui, oraşiu de mare viitor, înzestrat cu tramvai electric, fabrici diverse, etc.

A se adresa la biroul de vânzare: Profesor Nicolae Basilescu, Hotel CAPŞA — şi la Bucureşti-Noui, la FABRICA da ŞAMPANIE.

Casa Corpului Didactic

acordă credite învăţătorilor pentru procurare de cărţi şcolare

Se aduce la cunoştinţa tuturor învăţătorilor că, în dorinţa de a înlesni procurarea de cărţi elevilor de curs primar şi în urma convenţiei încheiată de Casa Corpului Didactic cu Asociaţia Editorilor Români, — şi anume : „Cartea Românească", „Socec & Co.", „Scrisul Românesc", „Naţionala - Ciornei", „Cultura Românească", „Universala-Alcalay & Co.", „Cugetarea", „Tipografiile Române Unite" se deschide pe seama fiecărui învăţător, un credit de lei 4000 (patru mii), pentru cumpărarea cărţilor şi rechizitelor şcolare necesare.

Orice învăţător doritor să obţină acest împrumut se va adresa Subrevizoratului respectiv, care va întocmi lista ce se va înainta Casei Corpului Didactic. Invăţătorul va primi direct, un bon cu care va putea face cumpărăturile necesare, dela orice librărie dând acest bon drept plată, semnând de primirea mărfei şi de valoarea ei. 14

EXPOZIŢIA de STOFE La POSTAVARIA CHICAGO

Strada Lipscani 19 bis este cea mai bogată şi cea mai eftină.—Vizitaţi spre convingere

MINISTERUL FINANŢELOR
Regimentul 1 Grăniceri

Publicaţiune

In ziua de 3 Octombrie 1933 ora 10 se ţine a treia licitaţie publică pentru procurarea a următoarelor materiale de construcţie :

Var, asfalt, cue, olane pentru coşuri, cărămidă, bulandruci tufan, geamuri, cretă, lemnărie de cofrage, necesare la construirea cazărmei „Regele Carol 2-lea".

Licitaţia va avea loc în tabăra Cotroceni la sediul Regimentului.

Se respectă L.C.P. şi J.C.M. No. 581/1931.

Caetul de sarcini se poate vedea în ori ce zi dela orele 8-12 şi 15-19 la Comenduirea Pieţei Bucureşti.

Comandantul Regimentului I Grăniceri, colonel *Negulescu*
No. 21782/22/IX/933.

Domnii abonaţi sunt rugaţi, pentru a fi prompt servit la reînoirea abonamentului, a lipi pe cuponul mandatului poştal eticheta abonamentului expirat.

Delegaţii oraşelor vâlcene la d. prim-ministru

Călimăneşti, 22 Sept.

Astăzi, la ora 6 d. a., d. prim ministru Vaida-Voevod, care se află în localitate a primit în audienţă mai multe delegaţiuni.

Delegaţia oraşului Călimăneşti, compusă din d-nii : Const. Popescu, inspector şcolar ; I. Grozea, primar şi Vasile Nicolaescu, secretarul comunei, a expus şi dat în scris doleanţele comunei, privind canalizarea oraşului, asfaltarea şoselei şi trotuarelor, renovarea podului de peste Olt şi împroprietărirea locuitorilor.

Delegaţia oraşului R.-Vâlcea, compusă din d-nii : D. Berlescu, primar ; N. Şteflea, ajutor de primar ; C. Sorescu şi Preda Antonescu, directorul liceului de băeţi, cari au expus doleanţele oraşului lor.

De asemenea a fost primţi şi d. D. Neciu, prmarul oraşului Drăgăşani.

D. prim ministru a ascultat cu multă bună voinţă doleanţele delegaţilor, promiţând satisfacerea în limita posibilităţilor.

xxx✱xxx

Un dezertor lituan se predă autorităţilor din Bazargic

Bazargic, 21 Sept.

Ianis Petrodels, de 22 ani, dezertor dintr'un regiment din Riga, după ce a hoinărit câteva luni prin Turcia şi Bulgaria, a trecut ieri fraudulos frontiera la noi în ţară, predându-se autorităţilor poliţieneşti din Bazargic.

Dezertorul a declarat d. F. Nicolau directorul poliţiei că vrea să fie trimis la Riga să-şi primească pedeapsa şi să-şi facă amata.

xox

Dela ministerul muncii

D. D. R. Ioaniţescu, ministrul muncii, a primit eri o numeroasă delegaţie de lucrători specialişti în textile, rugându-l să facă intervenţiile necesare pentru primirea lucrătorilor şomeri de această categorie, la fabricile de textile din Transilvania, unde sunt foarte mulţi specialişti supuşi străini. D. ministru Ioaniţescu a dispus facerea intervenţiei prin inspectoratele respective.

— Subcomisiunea pentru redactarea definitivă a anteproectului de lege pentru protecţia mamei şi copilului, a lucrat eri după amiază sub preşedinţia d-lui dr. C. Deculescu, secretarul general al ministerului sănătăţii, asistat de d. C. Stănescu, director general al ocrotirilor.

— Membrii comisiei de stupefiante au lucrat aseară sub preşedinţia d-lui dr. C. Deculescu, secretarul general al ministerului sănătăţii.

oxxXOXxxo

Telegrame din străinătate

Controlul armamentelor e iluzoriu

Londra, 22 (Rador).— „Times" publică în numărul de astăzi o interesantă scrisoare, semnată de profesorul de drept constituţional dela universitatea din Londra, I. H. Morgan, cu privire la supravegherea armanentului.

Profesorul Morgan a fost general în timpul războiului, iar după război a fost, timp de 7 ani, reprezentantul Marei Britanii în comisia interaliată de control în Germania.

El arată că tehniceşte controlarea armamentului devine aproape iluzorie. Pentru a exercita un asemenea control, trebuie să se recurgă la descinderi în stabilimentele militare sau la spionaj.

D. Morgan aminteşte cum, graţie stabilirii unui control parlamentar în Germania, comisiunea interaliată a putut descoperi formidabilul plan al lui von Seekct pentru crearea unor rezerve militare camuflate. El demonstrează că într'un stat cu regim dictatorial nu se mai poate afla nimic cu privire la înarmări, deoarece în bugetele statelor cu astfel de regim nu se mai trece niciun fel de sumă reprezentând cheltuielile militare.

Reforma constituţională în Austria

Viena, 22 (Radio Central). — Noul guvern va proceda cu cea mai mare energie la reforma constituţiei. Se spune că noua adunare corporativă provizorie va fi constituită în cursul săptămânii viitoare. Guvernul şi-a rezervat să facă numirile membrilor acestei adunări. Misiunea specială a acestui consiliu va fi aprobarea măsurilor legislative ale guvernului.

Se vor crea două Camere: Adunarea naţională şi adunarea corporativă, cari vor fi controlate de un aşa zis consiliu de stat, compus din vre-o 20 membri numiţi de preşedintele republicii.

Adunarea naţională va avea 60—75 membri, aşa dar cu mult mai puţini ca până acum. Ea se va ocupa cu chestiunile politice, iar adunarea corporativă cu cele economice.

Pentru chestiunile de graniţă politico-economice, se va forma un consiliu special din membri ai celor două adunări.

*

Viena, 22 (Ullstein). — Modul cum vor fi aleşi membrii adunării naţionale n'a fost încă rezolvat. Se vorbeşte de un vot plural, conform căruia lucrătorii cari au funcţionat 10—15 ani la aceeaş instituţie, precum şi aceia cu familii numeroase să mai aibă un vot peste votul obişnuit.

Adunarea corporativă va fi formată din reprezentanţi ai diferitelor ramuri de activitate.

*

După instalarea sa definitivă, guvernul vrea să rezolve şi chestia primăriei Vienei, precum şi soarta partidului social-democrat. Guvernul vrea să rezolve aceste chestiuni înainte de a proceda la reforma constituţiei.

—xox—

Conversaţiile dela Paris

Paris, 22 (Rador). — Sir John Simon şi d-nii Eden şi Cadogan au soist azi dimineaţă la ora 11, cu avionul la Le Bourget. De acolo ei au plecat cu automobilul la ambasada britanică, unde a fost un dejun în cinstea d-lor Daladier şi Boncour.

După dejun au fost reluate, la ora 14 şi 30 conversaţiile franco-britanice.

Din partea Franţei participă d-nii Daladier, Paul Boncour şi Massigli, iar din partea Angliei sir John Simon, d. Eden, lordul Tyrell şi d. Cadogan. Asistă la întrevedere şi d. Baldwin, fără a participa însă oficial la conversaţii.

Conversaţiunile s'au terminat la ora 17.

D. Massigli, eşind primul de la conferinţă pentru a merge la Quay d'Orsay să primească pe d. Norman Davis, a fost urmat peste câteva minute de ceilalţi membri ai conferinţei.

Din partea Americei, pe lângă d. Norman Davis, asistă la conferinţă d-nii Marriner, însărcinatul cu afaceri al Statelor Unite la Paris; Wilson, ministrul Statelor Unite la Berna şi Allan Dulles, consilier juridic.

După conferinţa de la Quay d'Orsay s'a dat presei un comunicat în care se arată că întrevederile au avut rezultatul de a face să progreseze armonizarea punctelor de vedere respective ale celor trei guverne, în scopul de a facilita desbaterile conferinţei de dezarmare.

Progresele realizate sunt substanţiale.

Intrevederea Henderson-Neurath

Geneva 22 (Radio Central).— Preşedintele conferinţei dezarmării dela Geneva, Henderson, a avut azi d. a. prima întrevedere cu ministrul de externe german, von Neurath, cu care a discutat toate problemele care au format obiectul tratativelor dela Paris.

Se spune că d. Neurath s'a ţinut strict de teza susţinută până acum de Germania, care condiţionează introducerea controlului dezarmărilor de introducerea unei dezarmări efective a tuturor statelor şi realizarea cererii de egală îndreptăţire.

Discuţia în şedinţele plenare ale conferinţei va lua probabil din prima zi o turnură destul de periculoasă.

*

Geneva, 22 (Rador). — D. von Neurath, ministrul de externe al Reichului, a avut astăseară o întrevedere de două ore cu baronul Aloisi, şeful delegaţiei italiene la Geneva.

Un discurs al lui Lloyd George

Londra, 22 Sept. (Rador). — D. Lloyd George a ţinut un discurs la Barmouth, declarând că toate relele de cari suferă Europa se datoresc faptului că învingătorii au violat toate promisiunile făcute în tratatul din Versailles. Oratorul a deplâns faptul că nimic nu a fost făcut din 1919 pentru desarmarea mondială.

D. Lloyd George a făcut apel la guvernul britanic să se ferească de vre-o nouă afacere „Denikin" sau „Wrangel".

D-sa a încheiat arătând că Anglia are un prilej unic de a juca un rol nobil în politica internaţională, în calitatea ei de campion al metodei de „fair play".

Nimeni n'ar trebui, a adăogat d. Lloyd George, să se amestece în afecerile Germaniei. Dacă puterile vor reuşi să răstoarne naţional-socialismul în Germania, va urma năvala comunismului. Văd că astăzi o altă naţiune europeană a instaurat dictatura cu încurajarea şi cu sprijinul larg al aceloraşi naţiuni care au condamnat dictatura din Germania.

Vizita A. S. R. Principelui Nicolae la arsenalul aeronautic din Kralievo

Belgrad, 22 (Rador).—Azi dimineaţă la ora 8.30 A. S. R. Principele Nicolae a plecat să viziteze arsenalul aeronautic dela Kralievo cum şi institutul de aviaţie de acolo.

Călătoria s'a efectuat în două avioane tri-motoare de bombardament, în unul din ele luând loc Alteţa Sa Regală împreună cu generalul Nedici, comandantul aviaţiei militare iugoslave şi lt.-colonel Creţulescu, ataşatul militar al României; iar în al doilea avion a luat loc restul suitei.

Autorităţile aviatice au pus la dispoziţia presei pentru această călătorie un avion de pasageri.

La arsenalul aeronautic, A. S. R. Principele Nicolae a fost primit de generalul comandant al instituţiei, care împreună cu inginerul ce dirijează activitatea fabricei, a dat lămuriri asupra activităţii instituţiei vizitate.

După aceasta, Alteţa Sa Regală a vizitat centrul de aviaţie din localitate, iar la ora 11, s'a îmbarcat pentru Belgrad. La înapoiere, unul din avioane a fost pilotat de Alteţa Sa, iar celalt de căpitanul Opriş.

DEJUNUL DELA LEGAŢIA ROMÂNA DIN BELGRAD

La ora 13, s'a dat un dejun la legaţia României din Belgrad.

In afară de A. S. R. Principele Nicolae, au luat parte la dejun d-nii: Srşkici, preşedintele consiliului; Ievtici, ministrul afacerilor străine; Antici, ministrul palatului; general Tomici, comandantul militar al Belgradului; general Iurişici, inspector de armată, reprezentând ministerul armatei; general Kosici, prim ajutor al şefului marelui stat major; general Nedici, comandantul aviaţiei militare; Purici, ministru plenipotenţiar şi director politic în ministerul afacerilor străine; lt.-colonel Savici, aghiotant regal şi lt.-colonel Krvencianin, ambii ataşaţi pe lângă persoana Alteţei Sale Regale; lt.-colonel Tomici, comandantul regimentului 6 aviaţie; colonel adjutant Stoicescu, căpitan aviator Opriş, căpitan aviator Nicolau, ministrul României şi doamna Gurănescu, consilier de legaţie Papiniu, lt.-colonel Creţulescu, ataşat militar şi Raul Anastasiu, ataşat de presă.

LA CENTRUL DE AVIAŢIE DELA NOVISAD

La ora 15 A. S. R. Principele Nicolae şi suita au plecat la Novisad, unde se află cel mai mare centru de aviaţie al Iugoslaviei.

Călătoria s'a făcut în avioane tri-motoare de bombardament, dintre care unul a fost pilotat, atât la ducere cât şi la înapoiere de Alteţa Sa Regală.

La aterizarea pe câmpul centrului de aviaţie, A. S. R. Principele Nicolae a fost întâmpinat de generalul Nedici, comandantul aviaţiei militare iugoslave, şi de comandantul garnizoanei, în timp ce muzica militară intona imnul regal român. O companie de onoare a prezentat armele.

După ce a fost salutat de ofiţeri superiori ai garnizoanei, Alteţa Sa a trecut în revistă compania de onoare, şi apoi a vizitat cu deamănuntul centrul de aviaţie.

Vizita a durat până la ora 17, când Alteţa Sa Regală s'a înapoiat la Belgrad.

Seara a fost un dineu intim la palatul regal dela Dedigne.

Rezultatul tratativelor turco-bulgare

— Bulgaria a respins un tratat cu Turcia —

Sofia, 22 (Ullstein). — **Discuţiile începute cu ocazia vizitei primului ministru turc Izmet Paşa şi a ministrului de externe Tewfic Rushdi Bey s'au terminat azi.**

Comunicatul oficial despre aceste discuţiuni va fi dat în cursul nopţii, dar se ştie de pe acum că rezultatul lor a fost puţin palpabil.

Convenţia de neutralitate şi arbitraj dintre cele două state, care expiră deabea în Martie 1934, a fost prelungită de pe acum, fără nicio modificare, pe alţi 5 ani, iar tratatul de pace a fost din nou întărit.

Miniştrii turci avusese intenţia să convingă Bulgaria să adere la pactul încheiat de curând la Ankara între Grecia şi Turcia. La refuzul acesteia, au propus încheerea unui pact numai între Bulgaria şi Turcia după modelul celui încheiat la Ankara. Dar nici această propunere n'a fost admisă de Bulgaria şi spre a nu se spune că tratativele n'au dus la nici un rezultat, s'a căzut de acord să se prelungească fără nici o modificare convenţiile existente.

Complot contra guvernului manciurian

Londra, 23 (Ullestein).— Agenţia telegrafică oficială manciuriană anunţă că poliţia manciuriană a reuşit să descopere o organizaţie secretă care pusese la cale un complot împotriva guvernului manciurian.

Au fost arestaţi numeroşi complotişti, între cari 11 foşti generali chinezi, 23 coloneli şi peste 100 civili.

Poliţia posedă documente din care reese că acest complot a fost subvenţionat de primul comisar al guvernului chinez în Manciuria, anume Kunfin.

—xox—

Ziarist ceh urmărit

pentru partizare cu inamicii statului

Praga, 23 (Radio Central). — Parchetul a dat ordonanţă de urmărire pentru pactizare cu partide străine inamice statului cehoslovac împotriva primului redactor al ziarului german „Bohemia", Wesselky, şi împotriva altor redactori ai acestui ziar.

Al doilea redactor al ziarului, Kanda, a comunicat directorului editurii care scoate ziarul „Bohemia", că Wasselsky vrea să plece în Germania, spre a interveni cu ajutorul amicilor săi politici în favoarea ziarului. I s'a comuncat din Germania, că „Bohemia" va fi tolerată acolo dacă va avea o atitudine favorabilă Germaniei.

Scrisoarea aceasta a fost publicată într'un ziar din Praga, şi imediat după apariţia ei, poliţia a făcut o descindere în redacţie şi în locuinţele redactorilor de unde a confiscat numeros material compromiţător.

—xox—

Escadrila franceză se înapoiază în Franţa

ATERISAREA LA PRAGA

Praga, 22 (Rador). — Două din avioanele franceze care se înapoiază din Rusia, au aterisat aci. Unul din avioane este cel pilotat de aviatorul Doret şi în care se află şi d. Cot, ministrul aviaţiei franceze.

D. COT A SOSIT LA PARIS

Le Bourget, 22 (Rador). — D. Pierre Cot, ministrul aerului, a aterisat aici azi la ora 18, înapoindu-se din misiunea aeriană îndeplinită în Rusia sovietică.

D. Pierre Cot a fost primit foarte călduros, la aterisarea pe aerodromul Le Bourget, de către numeroase personalităţi aeronautice civile şi militare.

Imediat după aterisare, d. Pierre Cot a plecat cu automobilul la Paris.

GALERIILE VICTORIEI
CALEA VICTORIEI, 11
(vis-a-vis de Poştă fost localul Mag. „Universel")

PENTRU SEZONUL DE TOAMNA!!!

INCALŢAMINTE		TRICOTAJE		CONFECŢIUNI		PALARII	
Pantofi dame CARMEN	Lei 320	Veste de LÂNĂ pentru Dame	Lei 120	Pardesiu pentru Doamne	Lei 875	Pălării fetru bărbăteşti	Lei 195
Pantofi bărbăteşti CARMEN	„ 425	Bluze modele originale culori moderne	„ 130	Haine p. Doamne cu guler de blană	2000	Pălării fetru păros	„ 275
Pantofi copii CARMEN dela	„ 165	Pull-ower bărbăteşti lână pură	„ 250	Robes de Chambre	„ 675	Pălării tari (mellon)	„ 350
Ghete copii CARMEN dela	„ 275	Jackete de LÂNĂ ptr. Doamne	„ 290	Mantouri de blană	3500	Pălării fetru copii	„ 75

Statele-Unite reiau relaţiile cu Sovietele

— Se va acorda un mare imprumut Rusiei —

Londra, 22 (Rador). — **Ziarele află din Washington, că guvernul american este hotărît să păşească la recunoaşterea guvernului sovietic şi la reluarea relaţiilor diplomatice cu Moscova. Actul de recunoaştere s'ar produce la începutul lunii Noembrie.**

In programul de refacere industrială a Americei, se prevede stimularea unora dintre industriile americane prin furnizare de mărfuri pentru Rusia sovietică. Planul prevede deasemenea acordarea unor însemnate împrumuturi Sovietelor, pentru ca acestea să poată face comenzi mari în America.

După informaţiile primite aici, corporaţia reconstrucţiei financiare a şi hotărît să acorde Sovietelor un împrumut de 15 milioane lire sterline.

Agricultorii unguri resping oferta germană in privinţa oleagenoaselor

Budapesta, 22 (Rador). — **Propunerea făcută de d. von Papen de a orienta producţia ungară spre cultivarea grânelor oleaginoase întâmpină o vie opoziţie în cercurile agricultorilor.**

Acestea subliniază, că dacă Ungaria ar urma calea preconizată de d. von Papen, ea ar fi la bunul plac al Germaniei pentru desfacerea acestor produse. Nu poate deci fi vorba de realizarea unui asemenea plan, decât în cazul când Germania ar garanta cumpărarea anumitor cantităţi fixate dinainte şi la un preţ superior preţurilor mondiale.

Printr'o asemenea politică agrară, Ungaria ar pierde libertatea ei fără să se rezolve problema centrală a producţiei agricole ,deoarece cele 15.000 de hectare cari ar putea fi destinate culturii de oleaginoase, nu ar reprezenta decât un procent foarte mic din totalul suprafeţei de cultură a Ungariei.

PROCESUL INCENDIERII REICHSTAGULUI

Lipsca, 22 (Rador). — In cursul şedinţei de azi a procesului împotriva incendiatorilor Reichstagului, van der Lubbe a continuat a păstra o atitudine de completă imobilitate, deşi astăzi nu avea cătuşe la mână.

La începutul şedinţei, preşedintele a dat cetire unei telerame primită din partea d-lui Heines, prefect de poliţie la Breslau, prin care acesta cerea să fie apărat împotriva invinuirii ce i s'a adus prin „Cartea brună", şi diferite ziare din străinătate, că el ar fi autorul incendierii Reichstagului. Prefectul de poliţie din Breslau afirmă că numeroşi martori pot confirma că dela 26 Februarie la 1 Martie 1933, el a fost la Gheiweitz.

Procurorul şi-a rezervat să se ocupe la momentul oportun de această chestiune.

Preşedintele ca şi reprezentantul ministerului public au arătat apoi că mai mulţi martori au confirmat din nou că individul care, pretinzând că este naţional-socialist, a cerut în noaptea de 2 Iunie 1932 să fie găzduit la Dresda, nu a fost van der Lubbe.

RAPORTUL EXPERTULUI MEDICAL

A fost audiat apoi medicul Bonnhoeffer, expert, care a văzut pe van der Lubbe în repetate rânduri între 20 şi 25 Martie. El a declarat că van der Lubbe era pe vremea aceia un om puternic, care nu s'a plâns de vre-o boală. In afară de rănile recente el nu s'a plâns de nici o suferinţă.

Spre deosebire de atitudinea din prima zi a procesului, nu a fost greu a stabili atunci contactul cu el. Van der Lubbe zâmbea şi râdea atunci când o situaţie i se părea comică, Acuzatul a mărturisit în acea vreme că a fost determinat la incendierea Reichstagului de ideile sale comuniste, urmărind să dea altora un exemplu pentru ca ei să procedeze în acelaş fel.

Nimic nu indica vreo turburare psihică la van der Lubbe. Dacă acuzatul arată rău acum, este posibil ca aceasta să fie urmarea îndelungatei sale deţineri preventive.

Preşedintele cere apoi expertului medical o explicaţie pentru atitudinea incoherentă a lui van der Lubbe, care isbucneşte din când în când în râs, în momente in cari situaţia nu are nimic ridicol. Expertul a declarat că nu-şi poate explica această atitudine decât printr'o stare de oboseală. Procurorul general a confirmat că van der Lubbe mănâncă foarte puţin în ultimul timp.

AUDIEREA UNOR INFORMATORI

Comisarul de poliţie Heisig a fost audiat apoi, făcând declaraţie asupra vizitei sale in Olanda, unde a avut întrevederi cu mai mulţi prieteni comunişti ai lui van der Lubbe.

La întrebarea preşedintelui, dacă martorul a întâlnit pe cineva care să se îndoiască de faptul că van der Lubbe este comunist, martorul a declarat că toţi cei cu care a vorbit i-au confirmat că van der Lubbe este comunist.

A fost audiat apoi un comisar de poliţie, care a procedat la primul interogator luat lui van der Lubbe după arestare. Acesta a declarat că acuzatul s'a dovedit în acea vreme foarte comunicativ şi vorbăreţ.

VAN DER LUBBE ŞI APARATORII SAI

In cursul suspendării şedinţei, van der Lubbe a avut o întrevedere cu avocatul olandez Stomps. In cursul conversaţiei cu acesta van der Lubbe l-a întors brusc spatele, refuzând a mai vorbi cu el.

La reluarea şedinţei, s'a dat cetire mai multor scrisori primite din Olanda prin care se cerea Curţii să accepte ca avocaţi olandezi să ia apărarea lui van der Lubbe.

Avocatul olandez al lui van der Lubbe a arătat apoi că întrevederea sa cu acuzatul nu a dus la nici un rezultat, deoarece nu a puttu afla nimic de la el.

După o nouă suspendare a şedinţei, avocatul lui Torgler a pus diferite întrebări lui van der Lubbe, tinzând a obţine mărturisirea acestuia că a săvârşit actele sale fără vre-un indemn din partea partidului comunist. Nu s'a putut obţine însă nici un răspuns precis din partea lui van der Lubbe.

Procurorul general a dat apoi cetire unei scrisori a locotenentului Schulz, prin care acesta răspunde la afirmaţiile revistei „Weltbuehne", care afirmă că el ar fi participat la incendierea palatului Reichstagului. Schulz afirmă că în momentul incendiului se afla în localitatea Tutzing din Bavaria. Fiind atunci sub ingrijirea medicală el nu participa la nici un fel de activitate politică.

Preşedintele arătând apoi că este necesar să se elucideze chestiunea dacă van der Lubbe este comunist, procurorul general a dat cetire mai multor scrisori trimise din Olanda lui van der Lubbe, în timp ce acesta era arestat, şi prin care i se exprimă simpatia proletariatului internaţional.

D. Sack, apărătorul lui Torgler, a declarat apoi că a aflat că anumite ziare din America de sud califică procesul împotriva incendiatorilor Reichstagului drept „farsă şi teatru" şi a cerut ca să fie luate măsuri împotriva corespondenţilor acelor ziare. Procurorul a cerut d-lui Sack să-i indice acele ziare pentru a lua măsuri împotriva lor.

A urmat citirea unei broşuri, redactată de fraţii lui van der Lubbe şi care a fost trimisă şi acestuia. Broşura desminte afirmaţiile că van der Lubbe ar fi un agent fascist.

Şedinţa a fost ridicată la ora 14 şi 30, urmând a continua mâine de dimineaţă.

ZIARIŞTI RUŞI ARESTAŢI

Lipsca, 22 (Radio Central). — *Doi ziarişti ruşi şi anume corespondenta „Isvestiei" la Berlin, d-na Keith şi reprezentantul agenţiei telegrafice ruse „Tas", Bespalov, au fost arestaţi eri la hotelul în care locuiau de poliţia politică din Lipsca.*

După ce au fost reţinuţi 7 ore în arest ,au fost puşi în libertate în urma intervenţiei ambasadei ruse din Berlin.

Arestarea celor doi ziarişti va avea probabil ca urmare o intervenţie diplomatică, deoarece ambasadorul sovietic la Berlin nu s'a declarat mulţumit cu scuzele prefectului de poliţie din Lipsca şi va înainta un protest oficial ministerului de externe german.

Ambii ziarişti obţinuse dela ministerul propagandei cărţi de intrare la procesul incendiatorilor Reichstagului, dar n'au fost totuşi lăsaţi să intre în sala de judecată.

—xxoxx—

Muncitorii din portul Brest

refuză să descarce un vapor german

Paris, 23 (tel. part.). — Cu ocazia sosirii în portul Brest a vaporului german „Hermia", muncitorii din port au refuzat să descarce marfa de pe bordul lui până nu va coborî drapelul cu svastică de pe catarg. Căpitanul refuzând să satisfacă cererea lucrătorilor, vaporul a rămas nedescărcat în port.

Poliţia a luat măsuri de siguranţă, spre a preveni eventuale turburări.

CURSURI de CROIT

bărb. şi de dame se predau zilnic şi individual după Methodele Şcoalei din Paris. Reuşita se garantează, iar durata este minimă, dându-se şi cursuri rapide şi parţiale pentru cei profesionişti. Adresaţi-vă cu încredere la Reprez. Şcoalei din Paris, Dionisie Neagoe Calea Şerban Vodă 31 Bucureşti. Sau cereţi lămuriri. 4

DE TOATE!

Local de prim rang,
Cum nu mai poate fi,
La TIC-TAC, celebru
De toate veţi găsi. 3

O veste bună!

Iată că distinsul şi elegantul local atât de cunoscut publicului select al Capitalei, TIC-TAC şi-a redeschis porţile spre bucuria tuturora. Complect renovat cu instalaţii noui, moderne, bucătărie care întrece toate aşteptările, consumaţiuni fine, patiserii, plăcintă delicioasă, vinuri, bere, serviciu organizat, formează punctul de atracţie al localului. TIC-TAC pentru sezonul ce vine, va fi în urma sacrificiilor d-lui *Toma Dimchievici* proprietarul, unicul local de reconfortare în Capitală. Nu ne îndoim de marele succes pe care îl merită acest local.

PREZICATOAREA MONDIALA
ELIDA!

Eleva D-nei DETERBIS din Paris, „Ocultistă": înalte studii, experienţe practicate
CHIROMANCIA

Posed Antetul Casei Regale 10 Malu 1922. Stabilirea sănătăţii A. S. Regale Domniţa Elisabeta a Greciei! — 25 Octomb. 1929, publicat în Ziarul „Universul" Nr. 247. Venirea M. S. Regelui Carol II în ţară, se va înapoia din „Surghiun", se va urca pe Tron!

Autorizată: Ghiceşte fenomenal, Destinul: Trecutul! Prezentul! Viitorul!

„Steaua" Naşterii: Anii. Lunile, Zilele, Orele cifre norocoase.

Orele de consultaţii: 7 dim. până la 12 şi dela 1 până la 8 seara.

Corespondenţă întreaga ţară. Trimiteţi data naşterii (mandat poştal) 200 lei. Bulevardul Dinicu Golescu No. 25 Bucureşti (Dosul Gării de Nord).

In interesul dv., Onor. cititori, feriţi-vă de toate şi toţi acei care nu posed nici un act doveditor cu date oficiale.

Păstraţi acest anunţ ce vă este de mare folos. 3

Alianţa Franceză

101, Bulevardul Raspail, Paris (VI)

Şcoala practică de limba franceză oferă în Octombrie:

1. Un curs care se ţine peste zi şi ce cuprinde: 15 ore săptămânal de studiu practic al limbii franceze.

50 de conferinţe.

10 conferinţe — preumblări la Paris şi în împrejurimi.

Preţul: 180 fr. lunar.

2. Curs seral care se ţine în fiecare seară a săptămânii, afară de Sâmbăta şi Duminica.

Clasa de Miercuri e deobicei consacrată studiului francezei comerciale.

Preţul 100 fr. pentru o lună. 350 fr. pe cinci luni.

Pentru orice deslusiri a se adresa directorului, Robert Dupouey, 101, Bd. Raspail Paris (VI). 1290

Către cei surmenaţi

Insomnia, depresiunea, surmenajul intelectual şi fizic, bătrâneţea prematură, dureri de cap, toate acestea provin din cauza unei activităţi prea intensive şi a vieţei neregulate, pe care o duce omul de astăzi. S'a dovedit, totuşi, în mod ştiinţific, că extractul din glandele vitale ale animalelor tinere şi sănătoase, cum este „KALEFLUID", readuce la normal activitatea glandelor, întăreşte organismul şi regulează sistemul nervos, redând forţele şi sănătatea celor suferinzi, făcându-i din nou capabili de muncă.

Broşura detailată cu numeroase păreri medicale se trimite gratis la cerere de M. Tatarsky, Bucureşti VI. Str. Isvor No. 43. 2754

Antinevralgic
Dr. NANU MUSCEL

SINGURUL REMEDIU CONTRA GRIPEI, MIGRENEI, NEVRALGII, ETC.

Se vinde numai în cutii originale, conţinând 2 buline şi cu semnătura doctorului.

Depozit Farmacia N. Popovici, Bucureşti, Calea Rahovei 237. (190

De indată ce stomacul Dv este deranjat...

luaţi în timpul mesei pilule Dehaut cari se înghit uşor şi nu provoacă desgust. Eficacitatea lor atât ca laxativ cât şi ca depurativ este absolut sigură.

Doza: Purgativă, 2-3 pilule.
Laxativă: 1 pilulă.

PILULE DEHAUT
147 RUE DU FAUB. St DENIS PARIS

IMPORTANT pentru GOSPODINE!

IARNA se APROPIE

Lucraţi-vă singure,
cu maşina de cusut SINGER,
Rochii moderne,
Imbrăcăminte pentru copii
Jachete de lână,
COVOARE,
Perdele, etc. etc.
şi tot felul de broderii!

Instrucţiuni şi lecţiuni GRATUITE la magazinele Soc. pentru Comerţul cu maşini de cusut SINGER

BOURNE & Co., Bucureşti,

Bd. I. C. Brătianu Nr. 21
Strada Carol Nr. 9
Calea Moşilor Nr. 283
" Griviţei Nr. 259
" Rahovei Nr. 152

şi la toate oraşele principale din ţară.

Elevele cursurilor noastre vor participa la
CONCURS de PREMII 6

CONSTRUCTORI, ARCHITECŢI

„FAVORIT" Fabrica de Ardesie Artificială Oşorhei, jud. Bihor fost Fabrica Meteor, şi-a început activitatea producând ardesie pentru acoperit. Cereţi oferte.

Acoperişul durează veşnic, bun, frumos şi eftin. 11

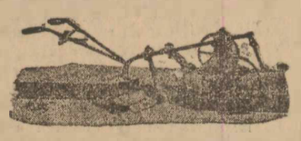

Maşinile şi uneltele
RUD. SACK
precum:
Pluguri pentru vite şi tractoare
Pluguri pentru vie
Raţiţe, Prăşitoare,
Cultivatoare
Grape flexibile
Grape de burueni
Maşini de semănat în rânduri
pentru vite şi tractoare
furnizează
Uzinele Rud. Sack s. a.
Bucureşti Str. Dimitrie Sturdza 13 (colţ Bul. Take Ionescu) Tel. 209/25

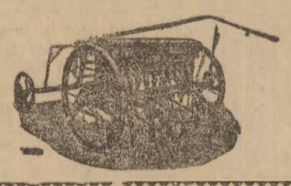

PARCHETE de STEJAR

Calitate superioară, perfect uscate vinde prompt din depozit cu cele mai reduse preţuri.

FABRICA GH. BARBULESCU
Ploeşti

Execută orice comenzi de cherestea tâmplărie, mobilă etc. etc.

Publicaţiune

Concursul fixat pentru ziua de 15 Septembrie 1933 pentru ocuparea unui loc de inginer mecanic practicant se amână pentru ziua de 7 Octombrie 1933, ora 9 dim.

De asemenea se va ţine concurs în aceeaşi zi şi pentru ocuparea a 2 locuri de contabili.

Actele se vor înainta la Bucureşti II, Str. Gh. Gr. Cantacuzino No. 31 (fostă Frumoasă).

Societatea Naţională de Gaz Metan 953

CONTRA BĂTĂTURILOR
PEDOL

REZERVOR

cilindric orizontal în bună stare SE CAUTA cu diametru de 1.30-1.50m., grosimea 8-12 mm., capacitate 15.000 litri Oferte cu indicaţia locului se vor adresa: Administraţiei Succesiunei Principelui G. Ştirbey, Bucureşti, calea Griviţei 3, sau Distileria de Lemn „Dărămăneşti" gara Valea Uzului, jud. Bacău. 959

Blănăria Wilhelm Steinhart

Calea Moşilor 188
Asortată cu Ultimele Noutăţi
Atelier propriu 893

CAI ofiţereşti

pur sânge englez arabi şi anglo-arabi produse din Armăsarii Statului Rădăuţi. Preturi modeste. SE GASESC la KARL REIF, Rădăuţi, Bucovina. 940

Citiţi „VESELIA"

BISCUITI BRIOSI GAGEL FRANZELE PAINE

PAGINA ARDEALULUI

Cu ocazia serbărilor jubiliare dela Sinaia

Amintirile P. S. S. Episcopului Roman Ciorogariu al Oradiei

— Ce-a văzut înaltul ierarh la Curtea regală, la Sinaia. — Un dar preţios al Regelui Carol I —

Oradea, 22 Sept.

Zilele acestea vor fi la Sinaia marile serbări jubiliare la castelul Peleş.

Intâlnind pe P. S. Sa Episcopul Roman Ciorogariu al Oradiei, una din cele mai luminoase figuri ale neamului românesc, ne-a împărtăşit unele din amintirile P. S. Sale cu privire la castelul Peleş.

— Inalt prea sfinte, veţi merge la serbările jubiliare de la Sinaia?

— Eu nu pot moerg din pricina sănătăţii mele, care nu-mi îngădue o călătorie grea.

Simt durerea că nu pot merge, fiindcă pe mine mă leagă de Sinaia o amintire a tinereţilor mele.

ACUM O JUMATATE VEAC

Pe când se clădea castelul Peleş am trecut pentru prima oară graniţele româneşti la Predeal şi am stat câteva zile la Sinaia la un prieten al meu din Arad, Petre Suciu, inginer la C. F. R.

Pe vremea aceea Curtea Regală sta la Sinaia în camerele mânăstirii, unde până astăzi a rămas o cameră cu desemnurile reginei Elisabeta. Lucrările erau conduse atunci de un inginer englez. Primul hotel de atunci era hotelul nou „Sinaia", unde locuia şi piretenul meu.

Totul era învăluit în atmosfera poetică a reginei Elisabeta, care scria acolo minunatele poveşti ale Peleşului şi în atmosfera conturelor marelui rege Carol I după botezul sângelui României libere şi independente învingătoare la Plevna. In semnul acesta al poeziei şi eroismului ţării româneşti, am văzut eu pentru prima oară România, şi de atunci, aproape în fiecare an, am trecut graniţele în vacanţele mele şcolare, încheind legături prieteneşti cu oamenii de stat.

Am văzut venirea M. S. Reginei Maria, am văzut umplându-se curtea regală de prinţi frumoşi: pe regele Carol purtându-şi nepotul iubit pe M. S. Regele Carol de astăzi şi tot ce a avut România frumos şi bun.

Când a venit în Oradea eliberată, marele patriot Ion I. Brătianu mi-a spus cu duioşie: „Acum, sunt 25 de ani de când ne cunoaştem. Aduceţi-vă aminte".

Fac această mărturisire asupra ridicării Peleşului de aici din depărtare pentru liniştirea sufletului meu. De aci, mă rog lui Dumnezeu să trimită asupra Peleşului, castelul ridicat ca din poveşti, binecuvântarea sa.

DARUL REGELUI CAROL I

— Aveţi încă amintiri dela regele Carol I?

— *Da, — uite acest splendid ceasornic de aur, împodobit cu monograma şi coroana regală. Şi acesta îşi are povestea sa, de care se leagă începutul aşezărilor gospodăreşti pe domeniile Coroanei după metodele apusene. Omul regelui care făcea isprava, era Kalinderu. „Da de ce umblă prin Anglia şi Olanda, spusei eu, când la noi în judeţele Arad şi Cenad se găsesc aclimatizate aceleaşi rase de animale şi întocmirile adaptate împrejurărilor noastre? O să piară animalele importate din altă zonă climaterică".*

A doua zi, şi obţine Kalinderu aprobarea să vină în regiunea Aradului. L-am purtat pe la domeniul Mezoehegyes şi la domeniile particulare, prin gospodăriile ţărăneşti de pe câmpie şi podgoriile Aradului. De atunci, venea Nenea Iancu aproape an de an, însoţit de funcţionarii dela domeniile coroanei. şi a făcut din domeniul Segarcea un Mezoehegyes românesc, pe care a adus an de an animale dela noi mai ales din Pecica, Nadlac, Cenad şi Vinţeleri din podgoria Aradului, lăsând bani mulţi în pungile ţăranilor noştri, dela cari cumpărau foarte eftin.

Incântat de isprava ce i-am făcut, regele m'a cinstit cu acest preţios obiect de amintire.

La percheziţia ce mi-au făcut comuniştii, sub revoluţie, mi-au dus tot aurul şi argintul ce le aveam în casa de bani, în care era şi cutia cu ceasornicul regal. Orbiţi de aurul şi argintul găsit, n'au observat şi cutia cu ceasornicul, mai dosit pusă. Şi aşa, eu am rămas cu bucuria ceasornicului, iar ei cu bucuria aurului monetar; — l'am mai uitat odată în cabina unei băi dar spre minune l'am aflat. După această păţanie, l-am mai perdut odată la sfinţirea pietrii fundamentale a catedralei din Cluj, dar l-a văzut d. ministru Banu, care venea după mine. De atunci, nu-l mai port cu mine ci îl păstrez în trezor, ca o preţioasă relicvă dela întemeietorul regatului României şi înaintemergătorul României Mari.

Şi multe amintiri frumoase mi-a povestit înaltul ierarh. Timpul fiind înaintat m'am retras cu multă părere de rău că nu mai pot asculta cuvintele pline de înţelepciune ale P. S. S. Episcop Roman Ciorogariu.

A. Sorescu

Două procese de presă ale unor ziarişti maghiari din Cluj

— O nouă metodă ungurească de a defaima ţara românească —

Cluj, 22 Sept.

Vineri dimineaţa s'a judecat în faţa secţiunei I a tribunalului din Cluj procesul ziaristului maghiar Ştefan Vanyalos dela ziarul „Friss Hirek", care acum câteva luni a scris mai multe articole în legătură cu revizuirea tratatelor de pace. Sub pretextul că diferite publicaţiuni din străinătate ar fi luat atitudine pentru revizuire, ziaristul maghiar a scris o serie de aprecieri duşmănoase statului român.

Tot acest ziar a scris, după cum am anunţat la timp, un articol care a stârnit mare indignare în populaţia românească din Cluj, gazeta maghiară pretânzând că România ar fi dispusă să vândă Ardealul pentru suma de 50 miliarde lei Ungariei, fapt pentru care de asemenea i s'a intentat proces.

Acuzatul a susţinut în faţa tribunalului că aprecierile cu privire la revizuirea hotarelor le-a scris în urma celor publicate de un ziar francez şi că astfel el nu poate fi condamnat. In schimb reprezentantul parchetului a arătat că ziarele ungureşti de un timp oarecare publică articole calamnioase la adresa României, pretinzând că nu fac decât să reproducă ceiace scriu gazetele străine. Faptul acesta este condamnabil din două motive. Mai întâiu pentru că afirmaţia lor de a reproduce articolele din presa străină, este falsă, cum este cazul de faţă; apoi chiar dacă în presa străină ar apărea article injurioase la adresa ţării noastre, reproducerea lor nu este îngăduită.

Tot astăzi s'a judecat alt proces de aceiaş natură, intentat ziariştilor Andrei Szasz şi Ştefan Zagoni dela ziarul „Kelety Ujsag". Cei doi ziarişti sunt acuzaţi de a fi scris în legătură cu o plângere a săcuilor la Liga Naţiunilor următoarele:

„Conform constatării ziarului „Corriere della serra" problematicele declaraţii ale învăţătorilor şi profesorilor maghiari, cu privire la autonomia culturală a ungurilor din Ardeal (prezentate Ligii Naţiunilor de guvernul român N. R.) sunt întemeiate pe un fals".

După cum se vede şi în acest caz ziariştii maghiari aducând injurii statului român caută a se pune la adăpost referindu-se la ziare străine.

Reprezentantul parchetului, d. prim procuror Birăescu a relevat aci că în ziarul italian a apărut în adevăr o corespondenţă dela Budapesta cu acest conţinut, dar că ea a apărut numai după cele publicate de „Keleti Ujsag", ceiace dovedeşte că informaţia injurioasă a ziarului italian a fost furnizată tocmai de ziariştii maghiari din Ardeal. Ziariştii maghiari au susţinut că informaţia ziarului italian le-ar fi parvenit prin telefon dela corespondentul lor din Budapesta, prin urmare acesta ar fi răspunzător în faţa justiţiei. Ei au lăsat să se întrevadă cu multă îndrăzneală că autorităţile româneşti nu pot urmări pe ziaristul maghiar de la Budapesta. Ei au uitat însă că tocmai legea presei ungureşti în vigoare încă în Ardeal prevede că în asemenea cazuri răspunderea o poartă redactorul responsabil al ziarului.

D. preşedinte Decuseară a amânat pronunţarea sentinţei pe ziua de 29 Septembrie.

—xox—

Funcţionarii unguri dela primăria Borsec aplică şi acum legile maghiare

Topliţa Română, 23 Sept.

In timp ce funcţionarii români şomează şi n'au nici „pâinea de toate zilele" la instituţiile de stat din Ardeal, mai ales în administraţiile comunale, sunt primiţi în majoritate notari şi funcţionari unguri, cari aplică nestingheriţi legile lor.

La Borsec, unde vin în majoritate vizitatori români, notarul şi funcţionarii unguri nu ştiu româneşte şi a produs o adevărată indignare vizitatorilor.

S'au făcut intervenţii să se aducă funcţionari români ca să se naţionalizeze Borsecul, dar protecţia politică învinge interesele naţionale.

La primăria Borsec se aplică şi acuma legile maghiare. Un locuitor român a pierdut nişte vite ce s'au găsit pe un loc viran al unui ungur. Primăria le-a sechestrat şi le ţine aproape de o săptămână spre a despăgubi pagubele ce n'au existat.

Alt caz de sfidare a funcţionarilor acestei primării a fost cu ocazia marei manifestaţii antirevizioniste organizată de ziarul „Universul", când populaţia a fost chemată să se înarmeze că „Românii vin din Corbu la Borsec să-i măcelărească"!

Scrisori dela sate

— Pentru valorificarea produselor ţărăneşti.- Acţiunea unui comitet de propagandă agricolă, neoficial!- Membrii lui vizitează, pe sătean, acasă la el.- Exemple edificatoare pentru transformarea gospodăriei ţărăneşti. — Cum vom ajunge la adevărata valorificare a cerealelor? —

In timp ce presa şi oamenii guvernului bat toba unei reclame nemeritate, grozăvindu-se ce isprăvi mari au făcut cu valorificarea recoltei de cereale din acest an, ţăranii se întorc amărâţi, cu carele încărcate dela târg, unde nu găsesc cumpărători la preţurile oficiale fixate de faimosul comisariat al valorificării.

Cerealiştii din oboarele oraşelor se abţin dela cumpărări, iar agenţii statului nici nu se văd prin târguri. Şi pentrucă, acasă, îl aşteaptă perceptorul cu toba. — dupăce i-a trimis nu cu mult înainte „somaţiunea de plată" pentru biruri, — bietul sătean cade în genunchi speculantului de cereale, ca să-i cumpere bucatele, pe preţul ce i se dă. Cu banii prinşi din vânzarea bucatelor, pentru cari a muncit un an întreg, trebue săteanul să-şi satisfacă toate nevoile trudnicei lui existenţe.

Trebue să trăeşti în mijlocul ţărănimii, ca să pricepi tragedia vieţii şi profesiunii lui de cultivator de pământ.

*

Am prins ecoul acestei tragedii la adunarea populară ţinută în com. Cojasca jud. Dâmboviţa, Dumineca trecută. O adunare, care nu era „politică", — aşa cum ne-au obicinuit în anii din urmă demagogii partidului naţional-ţărănesc.

A fost o adunare de „propagandă agricolă" pe care incercă s'o facă cu mare tregere de inimă, un comitet. format de prim-pretorul plăşii Bilciureşti. d. *Gh. Negulescu*, împreună cu d-nii *D. Stamatelache* administratorul fermei statului din com. Corneşti, *Gh. Georgescu* şeful regiunei agricole-Bilciureşti, *C. Păun* învăţător în com. Frasin şi *N. Dan*, pomicultor.

De aproape două luni de zile, aceşti propagandişti cutreeră cele peste duăzeci sate ale plăşii Bilciureşti, vorbind sătenilor despre *plugărie* şi *gospodăria ţărănească*.

Duminica şi sărbătorile. — comitetul, descinde într'un sat şi dupăce vizitează, — după indicaţiile primarilor şi învăţătorilor — cele mai curate şi bine organizate gospodării din sat, pentru a le da de exemplu sătenilor din alte comune, — strânge la şcoală pe oameni şi le vorbeşte.

Cuvântările lor sunt „vorbiri" domoale, pe înţelesul ţăranilor, o înşiruire de *sfaturi către plugari*. Dar nu în felul celor din scrisorile d-lui Mihalache. Sunt sfaturi. ce nu se poate să nu rămână în mintea cam bănuitoare a săteanului nostru, întrucât vorbele cuvântătorilor, trec întâiu prin inima ascultătorilor! Apoi sfaturile sunt prezentate adesea în contradictoriu cu realitatea tristă, pe care plugarul a întâlnit-o pe chiar ogorul ce l-a muncit o vară întreagă sau în ograda ori grădina din spatele casei lui!

Aşa de exemplu, am văzut pe masa conferenţiarilor, mai multe străchini cu grâu. Era grâu recoltat în vara aceasta cu sământă „saramurată", — plin la bob, frumos şi nemălurat,— alături de boabe firave şi pline de tăciune, din sământă pusă în pământ în toamna trecută, dar nesaramurată! Acest grâu era luat dela sătenii vizitaţi acasă de conferenţiari.

D. Stamatelache. a scos apoi dintr'o geantă vr'o zece mere. Unele mari, frumoase; altele mici. pătate, bune să le mănânce doar porcii. Cele dintâiu erau dela ferma Corneşti, condusă de d-sa şi arătau rezultatele muncei şi îngrijirii date unui pom de mâna omului; celelalte erau fructele unui pom lăsat în grija lui Dumnezeu, aşa cum sunt toţi pomii din grădinile sătenilor noştri.

Dar „organizarea şi aranjarea curţii şi gospodăriei" ţărăneşti expusă de d. înv. Păun? Contrast isbitor între realitatea văzută în curţile vizitate cu o oră înainte de noi şi între ce ar trebui să fie o gospodărie sătească! Lipsa de curăţenie în casă şi în grajduri, uneltele de muncă asvârlite pe sub pomii din ogradă, coşare mici nelipite, lipsite de lumină şi aerisire, coteţe pentru păsări, alături de băltoacele depe şanţurile şoselei. Iată realitatea. Se vedea cât de colo „lipsa de îndemnuri bune" şi chiar absenţa administrativă la împlinirea datoriei. Lipsă de chiverniseală, de rânduială, de dragoste la muncă, stăpâneşte pretutindeni în satele noastre.

Am observat la sfârşitul conferinţei cum se luminaseră feţele sătenilor, de pe care dispăruse neîncrederea cu care ne primiseră la început.

Se vedea clar că primise cu interes sfaturile date şi în loc de „văicărelile" dela început că „a scăzut preţul grâului la târg„ — am auzit exclamaţii ca: „au dreptate domnii!".

Şi la ce ce reduce inimoasa propagandă a comitetului de fruntaşi ai plăşii Bilciureşti din jud. Dâmboviţa? **La trezirea interesului în ţărănime, pentru o muncă ordonată potrivită ultimelor cerinţe ale ştiinţei agriculturii şi economiei rurale, ca astfel să se poată ridica producţia, cantitativ şi calitativ.**

A munci pământul mai bine cu ajutorul maşinilor, rotaţia culturilor, selecţionarea seminţelor, creşterea mai îngrijită a vitelor, fixarea de centre pentru desfacerea produselor ţărăneşti şi în fine organizarea ţărănimii în „asociaţii agricole" iată ce urmăresc, din iniţiativă proprie, fără concursul Camerei de agricultură, o mână de oameni, inimoşi, întâlniţi la muncă într'un sat din şesul Munteniei, zilele trecute!

Observându-i în acţiunea lor, am constatat că entusiasmul de care sunt însufleţiţi va învinge foarte curând neîncrederea ce-o manifestă sătenii noştri la începutul oricărei acţiuni ce vine din afara cercului lor sătesc.

E o constatare ce-am făcut-o altă dată printre ţăranii din Bihor, Sătmar şi Sighet, pe unde am stat un şir bun de ani.

Perseverenţa propagandiştilor din Dâmboviţa îi va duce la izbândă.

M. Chioveanu.

Infiinţarea unei cooperative româneşti la Tg.-Mureş

Tg.-Mureş, 21 Sept.

In legătură cu proectul înfiinţării unei cooperative româneşti, s'a ţinut eri Mercuri 20 la ora 5 d. a. în sala festivă a liceului Papiu Ilarian. o întrunire la care au luat parte. mai toţi fruntaşii vieţei publice româneşti din Târgu-Mureş.

A prezidat veneratul protopop şi inimos român *Elie Câmpeanu* care a făcut un călduros apel pentru înfăptuirea cooperativei.

Părintele *I. Roman*, deputat şi preşedintele Camerei de agricultură, îşi exprimă nădejdea, că prin bunăvoinţa şi concursul tuturor, greutăţile inerente ori cărui început vor putea fi înlăturate.

D. prof. *N. Georgescu* a lămurit condiţiile în cari o cooperativă, poate lua fiinţă.

D. prof. *Gh. Târnoveanu* felicită pe iniţiatori şi propune alcătuirea unui comitet. în care să intre toţi şefii de autorităţi.

D. *Gh. Vlassa*, industriaş, aduce adesiunea industriaşilor români.

D. *Laurian Cioranu*, directorul Băncei Naţionale locale, arată că la orice cooperativă se cer doi factori: capital şi om diriguitor.

Au mai vorbit d-nii: Fulea, Budiu, Cantor, prof. Nae S. Ionescu, fost deputat şi prefect, Georgescu. Radu. etc.

D. prof. *Demetrescu* propune constituirea unui comitet organizator. şi lansarea unui apel.

Comitetul s'a constituit astfel: I. Roman, dr. P. Muscă, Lucian Cioranu, D. Luca, N. S. Ionescu, Gh. Târnoveanu, A. Cantor, R. Radu. N. Georgescu şi Mihail Demetrescu.

Viitoarea întrunire se va ţine Sâmbătă 30 Sept. ora 6 seara în localul Băncei Naţionale.

—xox—

Cercetarea neregulilor dela construcţia şcoalei primare „Patriarhul Miron I" din Topliţa-Română

Topliţa-Română, 23 Sept.

Ziarul „Universul" s'a ocupat în repetate rânduri de cazul construcţiei începute în 1928 la Topliţa-Română, a unei şcoli primare menită să poarte numele I. P. S. Patriarh. In urma vinderii unei păduri comunale cu 2.800.000 lei, făcându-se mai multe plasamente, au mai rămas aproape 2 milioane lei.

Cu aceşti bani, deşi a fost un comitet de construcţii şcolare, spre a putea fi manipulaţi după plac, o comisie formată din preşedinte Sabin Popescu, secretar şi casier înv. Toader Sigyartău, notar P. Boţian şi arhitect Fr. Molnar, a început să construiască şcoala. Cu toţi banii ce-au avut, au edificat numai fundamentul şi fără să fie în primul plan aprobat de minister. ei au făcut şi subsol. Banii i-au terminat încă din 1928; subsolul a devenit un adevărat „eleşteu de broaşte", cum râd ungurii cari trec şi văd risipa făcută.

Ministerul instrucţiunii, prin Casa şcoalelor. a făcut amănunţite cercetări, dar actele numitei comisii cu toate gestiunile construcţiei, sunt pierdute. (Acesta-i marele mister al neregulilor neacoperite).

In ziua de 21 Sept. în localul primăriei s'a ţinut o şedinţă a comitetului de construcţii şcolare constituit astfel: preşedinte d. Fl. Coman, secretar N. Oprea înv. dir. şcoalei de ucenici; membri; pr. H. Ghiga, pr. Oct. Neamţu, primar M. Piu, notar Liviu Mureşan, dirigintele poştei, N. Gheorghiu preşed. comitetului şcolar primar, Const. Gogea şeful gărei, înv. dir. Fl. Nistor şi înv. dir. Const. Popescu.

In şedinţă s'a citat toate imputările făcute de delegaţii ministerului fostei comisii de construcţie, care poartă toată responsabilitatea.

S'a cerut ministerului instrucţiunii şi Casei şcoalelor să fie urmărite pe orice cale sumele imputate.

Pădurea dela Dârja (Cluj) are doi stăpâni

— Incă o ispravă a Comitetului agrar. — O pădure atribuită mai intâi unei comune, apoi unor proprietari, de către acelaş comitet agrar.— Sătenii hârţuiţi pela tribunal, pentrucă îşi apără propria lor pădure.— Ţăranii cer concursul „Universului" —

Cluj, 22 Sept.

Vineri, înainte de amiază, au comparut în faţa tribunalului din Cluj numeroşi ţărani din comuna Dârja (Cluj), acuzaţi de rebeliune. Săracii ţărani rebeli, cari, după cum vom vedea mai jos, nu sunt decât victimele unor samsari, susţinuţi de diferiţi politiciani demagogi, numai înfăţişare de rebeli nu aveau. Bieţi oameni pacinici şi mai cu seamă necăjiţi, cari nici împotriva nedreptăţii ce li se făcea nu protestau prea vehement. Un sat de oameni săraci, dintre cari cea mai mare parte având concursul ziarului „Universul", ne asigură că nu au avut nici zece lei în buzunar când au plecat la drum spre Cluj. Dar Clujul e la o depărtare de 52 km. şi oamenii au făcut această distanţă pe jos şi pe o ploaie ce nu mai înceta.

UN CONTRACT ILEGAL

Să vedem însă de ce au fost daţi în judecată sătenii din Dârja? După război, la ei, ca şi în alte părţi ale ţării, au început lucrările de împroprietărire. Fiind rândul comunii de a fi împorprietărită cu pădure, comisia judeţeană i-a atribuit o întindere de 150 jugăre. ce se găsea în apropierea imediată a satului. Hotărîrea era cu atât mai justă, cu cât comuna într'adevăr avea mare nevoie de pădure, neavând până atunci de loc.

Hotărîrea aceasta a comisiei judeţene a fost comunicată comunii cu nr. 346—924. Prin urmare, din anul 1924 sătenii aveau tot dreptul de a considera pădurea ca fiind oarecum a lor. Ce s'a întâmplat, cum au fost învârtite lucrurile, nu se ştie; destul că în anul următor comitetul argar, prin surprindere, dă o hotărîre, cu nr. 501/925, prin care împroprietăreşte cu această pădure, pe cine credeţi? Pe fraţii Morariu din aceeaş comună.

Cu toate că legea prevede categoric că după unire nu se putea încheia valabil nici un contract de vânzare de către vechii proprietari supuşi exproprierii, fraţii Morariu au cumpărat pădurea dela contele Teleki, şi comitetul agrar nu se ştie prin cel fel de mijloace, prin ce insistenţe; şi convins de cari argumente, a adus o hotărîre prin care, trecând peste lege, a acordat pădurea fraţilor Morariu.

DOUA HOTARÎRI CARI SE BAT CAP IN CAP

Examinând niţel această hotărîre, ea ni se pare cu atât mai ciudată, cu cât în faţa comisiunii judeţene, contractul fraţilor Morariu trebuia să fie ridicat, dacă era valabil, şi dacă ei ar fi fost proprietari cu depline drepturi, — chiar comisia judeţeană ar fi trebuit să-i menţină ca atare, despectându-le proprietatea sau expropriându-i. Dar nu s'a făcut aşa, căci în hotărîrea comitetului judeţean nu se pomeneşte de fraţii Morariu ca proprietari, ceeace dovedeşte că nu aveau drept de proprietate valabil nici pe vremea aceea. Atât mai puţin puteau avea în 1918 cum pretinde legea agrară.

Dar încurcătura e mai mare. Hotărîrea comisiunii judeţene a ajuns în faţa comitetului agrar, spre a se lua o hotărîre definitivă în chestia pădurii. Ce credeţi că a făcut comitetul agrar? A adus o sentinţă a cărei cuminţenie va rămânea proverbială, ca aceea a regelui Solomon. A împăcat ambele părţi. atribuind de data aceasta pădurea comunii Dârja!

Nu e glumă. Hotărîrea faimoasă poartă numărul 253 din anul 1926. Aşa dar de acum pădurea avea doi proprietari, ambii având în mână câte o hotărîre a Comitetului agrar. Fraţii Morariu spuneau că hotărîrea lor e mai valabilă, pentrucă e anterioară hotărîrii primită de comună. Sătenii, la sândul lor, spun foarte motivat, că hotărîrea nu e valabilă, pentrucă în momentul când a fost dată, pădurea era deja expropriată în favoarea comunei, şi în afară de aceasta, însuşi faptul că Comitetul agrar a dat o a doua hotărîre, confirmă că cea dintâi a fost dată în mod greşit, şi intenţiunea acestei înalte instanţe era împroprietărirea comunei, iar nu a fraţilor Morariu.

UN ŞIRETLIC DEMASCAT

Neînţelegerile au durat ani de zile: sătenii cu dreptul, iar fraţii Morariu cu oarecare trecere politică în faţa unor politiciani demagogi, de cari satele s'au scârbit ca de ciumă. In loc ca satul să fi fost susţinut de cei cari veneau pentru voturi, s'a dat dreptate fraţilor Morariu. cari, pentru a nu mai avea mult bucluc cu sătenii, au recurs la un şirectlic. Au început tăierea pădurii, şi, cu mare grabă au exploatat 60 de jugăre. Intenţiunea lor era ca, până ce autorităţile să dea hotărîre definitivă în favoarea comunei, aceasta să nu mai aibă nici un băţ de lemn în pădure.

Numai că, nici sătenii nu au fost tocmai proşti. Văzând intenţiunile satanice ale proprietarilor improvizaţi, au ieşit la pădure şi i-au împiedicat cu forţa de a continua exploatările. Fierşte, fraţii Morariu au făcut imediat scandal mare, spunând că la Dârja e rebeliune şi că sătenii s'au răsculat împotriva lor. Au venit la faţa locului autorităţile şi s'au trimis jandarmi. Apoi ţăranii au fost daţi în judecată pentru rebeliune. Adică „rebeliunea" de a-şi fi apărat pădurea împotriva unor intruşi, cari ameninţau comuna s'o lase fără pădure, deşi nu aveau nici un drept de a face acest lucru.

Procesul „rebelilor" urma să fie judecat Vineri la tribunalul din Cluj. Tribunalul a decis însă să facă o expertiză la faţa locului. A rămas întrebarea: cine să suporte cheltuelile? Satul spune că nu are bani, după cum e şi drept. Fraţii Morariu nu vor să plătească, pentrucă interesul lor e să ţină încurcaţi cât mai mult pe oameni.

In chipul acesta, în urma unei hotărîri „solomonice" a Comitetului agrar, ţăranii din Dârja sunt purtaţi pe drumuri şi acuzaţi de rebeliune. Bieţii oameni umblă pe jos până nu mai pot, şi de unde sunt cei mai pacinici săteni, sunt purtaţi pe la tribunale, şi în sufletele lor se sădeşte diabolic neîncrederea în instituţiunile de stat româneşti. Toate acestea dece, — pentruca cei câţiva interesaţi să-şi poată face afacerile, chiar dacă o comună românească întreagă ar muri de foame!

Atragem atenţiunea guvernului asupra acestei chestiuni, de care dealtfel credem că d. deputat Popov se va ocupa şi în parlament.

AUREL GOCIMAN

-xox-

S'a furat o turmă de oi

Topliţa Română, 22 Sept.

In Păltiniş (Câmpulung) un copil păzea 36 oi pe câmp. Nişte necunoscuţi au luat oile băiatului, iar pe micul cioban l'au rătăcit prin pădure. Zilele acestea oamenii au venit prin Borsec, Bilbor şi Topliţa-Română ca să cerceteze şi să dea de urma oilor pierdute.

—xxx*xxx—

Şimleul-cultural

Şimleu, 20 Sept.

Din iniţiativa Asociaţiunii tineretului intelectual român din Carei, s'a organizat în oraşul nostru, alături de soc. culturală „Şimleul" o foarte reuşită şezătoare culturală, care a corespuns tuturor aşteptărilor, datorită membrilor corpului didactic, în frunte cu d. Aurel Coza, neobositul director al liceului din Carei.

In sala festivă a liceului „S. Bărnuţiu", preşedintele soc. cult. „Şimleul", deschizând şezătoarea urează oaspeţilor bun sosit.

După cuvântul d-lui av. Tertan, preşedintele asociaţiei, a urmat conferinţa d-lui Aurel Coza directorul liceului„ V. Lucaci" din Carei.

Au urmat coruri bărbăteşti, executate sub conducerea d-lui prof. Simea.

S'a executat la pian de d-rele Lobonţiu şi Socal, fantezie din „Dama de pică".

Publicul a fost plăcut impresionat de schiţa umoristică a d-lui Ghiţă Naghi şi de monologurile d-lui Octavian Teodorescu.

Programul a fost încheiat cu „Corul bandiţilor" din opera „Hernani" de Verdi.

Seara s'a dat un bal, în saloanele localului „Calafat".

—xox—

Un bătrân îşi dă foc casei apoi se sinucide

Huedin, 21 Sept.

După mai mulţi ani de traiu în comun, bătrânul Simion Bocu, de peste 60 ani, a cedat concubinei sale Ana Cobârzan căsuţele sale din strada Fildului 77, cu condiţia ca să fie îngrijit până la moarte.

Fie că bătrânul devenise prea pretenţios, fie că era neglijat. cert este însă că certurile se ţineau lanţ şi deseori bătrânul îşi ameninţa concubina că răsbunarea.

Miercuri noaptea, când toţi ai casei dormiau, bătrânul Bocu s'a sculat şi nesimţit de nimeni, s'a strecurat până la o veche căsuţă din curte, unde depositase de cu vreme mai multe pae.

După ce-a dat foc paielor, a încuiat uşa şi-a pus cheia în buzunar şi-un ştreang după gât şi apoi s'a spânzurat de craca unei sălcii din fundul curţii, sigur fiind că odată cu dispariţia lui se va alege scrumul şi de avere.

Intr'un târziu, flacările au isbucnit din căsuţă şi un trecător întârziat a dat alarma.

Cu multă greutate focul a fost stins de vecini, cari au dat şi peste cadavrul răzbunătorului.

Pagubele sunt mici.

Citiţi „Veselia"

SATU-MARE

INCETAŢENIREA STRAINILOR. — Am scris în mai multe rânduri. că membrii minoritari ai consiliului municipiului Satu Mare, conduşi de ideia revizionistă, lucrează numai în interesul acestei idei. Dela înscăunarea consiliului şi până azi, activitatea acestor consilieri se rezumă în propaganda de încetăţenire a străinilor pripăşiţi în părţile de nord ale Ardealului.

Intenţia e ca numărul cetăţenilor de naţionalitate maghiară să fie cât se poate de mare. Se speră că în acest fel se va obţine mai cu siguranţă, rectificarea graniţelor în favoarea ungurilor.

Această muncă şovinistă nu se mărgineşte numai la acest cadru de activitate, ci se extinde şi peste hotarele acestei ţări, unde îşi asigură persoane cari muncesc acolo peste hotare, la subminarea acestui stat.

Zilele trecute s'a reîntors în Ungaria un grup de unguri, cari au stat câteva săptămâni la rudele şi cunoscuţii din Satu Mare. Intre aceştia era şi Iosif Lorinţ, dezertor din reg. de pionieri din Alba Iulia, şi care, în calitate de cetăţean maghiar, a venit cu acte în regulă, să-şi cerceteze părinţii din com. Craidovalţ (Sătmar).

Cum însă el nu şi-a cerut anularea cetăţeniei române, jandarmeria l'a arestat şi înaintat garnizoanei Satu Mare, care l-a escortat la Alba Iulia, ca să-şi clarifice situaţia militară.

Gazeta „*Satmari Uişag*" din Satu Mare, condusă de un consilier comunal minoritar, a atacat în modul cel mai agresiv autorităţile şi armata română, alarmând întreaga presă minoritară din Ardeal şi presa din Ungaria, că armata noastră a arestat un cetăţean maghiar.

Cutezanţa acestei gazete şoviniste se învederează prin faptul, că n'a arătat că, pe lângă faptul că e cetăţean maghiar, acel domn e totdeadată şi cetăţean român, de oarece nu şi-au cerut anularea cetăţeniei române. In felul acesta putea lucra pentru iredenta maghiară, nestingherit de nimeni, atât în România cât şi în Ungaria.

Acesta-i scopul urmărit de consilierii minoritari, din consiliul municipiului Satu Mare, cari lucrează cu atâta ambiţie pentru încetăţenirea străinilor, cari, odată deveniţi cetăţeni români, îşi vor păstra şi cetăţenia maghiară şi, în modul acesta, vor putea lucra mai uşor la subminarea acestei ţări.

CAZURI DE TIFOS IN JUD. SATMAR. — Zilele trecute a fost anunţat serviciul sanitar al judeţului că în comuna Mărtineşti s'au ivit mai multe cazuri de tifos.

Deplasându-se la faţa locului, d. Dumbrăviceanu, medicul şef al judeţului, a constatat că de această boală au murit opt persoane şi s'au mai îmbolnăvit 15.

S'a luat cele mai riguroase măsuri de localizare. Intreaga comună a fost izolată. S'a oprit scoaterea şi transportarea alimentelor în Satu Mare sau alte localităţi.

NOUL DIRECTOR AL UZINEI ELECTRICE. — Zilele acestea a fost numit în postul de director al uzinei electrice din Satu Mare d. ing. Eugen Bota, fost consilier comunal la municipiu.

ORADEA

ARESTAREA UNEI HOAŢE MINORE. — In urma unor reclamaţiuni, poliţia a arestat pe o fată de 16 ani, autoarea unor numeroase furturi. Supusă unui interogatoriu, ea a declarat că mergea aproape în fiecare casă, întrebând de o croitoreasă cu nume fictiv. Dacă se întâmpla să nu găsească pe nimeni acasă, pătrundea înăuntru şi începea să cotrobăiască prin odăi, furând haine şi bani.

Hoaţa anume Elisabeta H. a fost înaintată judecătoriei corecţionale.

ASASINAREA UNUI BATRAN DIN VALEA LUI MIHAI. — Bătrânul Alexandru Kovács, în vârstă de 70 ani, din comuna Valea lui Mihai, a fost găsit Miercuri dimineaţa ucis în pat. Crima a alarmat întreg târguşorul. Alexandru Kovács, un ţăran înstărit, gospodar harnic, fusese primar al comunei mai mulţi ani dearândul.

In ultimul timp Kovács trăia foarte retras. Crima a fost descoperită de o soră a victimei, care-i aducea zilnic mâncare.

Autorităţile locale au început imediat cercetări pentru descoperirea criminalilor. Bănuielile cad asupra unor debitori ai bătrânului. S'a furat din geamantanul bătrânului 500.000 lei.

EXPOZIŢIE DE ANIMALE.— Sub auspiciile Camerei de agricultură se va ţine la 24 Septembrie o expoziţie de animale în com. Beliu. la 1 Octombrie în Aleşd, iar la 8 Octombrie în Vaşcău.

MAMA CRIMINALA. — In balta comunei Gepiş, din hotarul comunei Boiu (Bihor), a fost găsit îngropat cadavrul unui copil de 4—5 luni. Postul de jandarmi şi medicul circumscripţiei au întreprins cercetări.

Parchetul a dispus autopsia cadavrului şi arestarea mamei criminale.

HOAŢE PUSE IN LIBERTATE. — Inculpatele Maria Lakatos şi Sofia Kovacs, originare din Oradea, au fost deţinute în arest pentru furt. Miercuri susnumitele au fost puse în libertate de tribunalul Bihor până la judecarea cauzei.

COMUNIST ACHITAT.—Tribunalul Bihor, în completul d-lor Poenariu şi Popa, a judecat procesul cunoscutului comunist Alexandru Ulman, acuzat că a ţinut la 1 Mai 1932, o cuvântare muncitorilor din Marghita, preamărind situaţia din Rusia sovietică propagând amorul liber între muncitori. Acuzatul recunoaşte fapta, însă declară că nu a îndemnat la agitaţie contra ordinei sociale. Au fost ascultaţi mai mulţi martori. După o îndelungată deliberare, tribunalul a achitat pe acuzat, făcându-i însă o aspră mustrare.

TENTATIVA DE CRIMA. — Gospodarul Vasile Halba certându-se cu soţia sa, aceasta a luat un cuţit de bucătărie pe care l-a înfipt în pieptul bărbatului ei. Acesta a fost transportat la spital, iar femeia a fost arestată şi înaintată parchetului.

CONDAMNAŢI. — Tribunalul Bihor a judecat procesul intentat contra locuitorilor Ion Silaghi, Vasile Baciu şi Maria Floarea Baic, toţi trei din comuna Varviz, pentru delictul de violenţă împotriva agentului perceptor Vasile Lazăr. Tribunalul, în baza art. 4 din legea din 1914, a condamnat pe Ion Silaghi şi Vasile Baciu la câte 400 lei amendă, iar pe Maria Florea Baic la 300 lei amendă.

COMUNIŞTI ARESTAŢI. — Poliţia a arestat pe comuniştii Samuil Kalkstein, Ion Berzberger, Isak Khain şi Perl David, cari au răspândit manifeste comuniste. Ei au fost înaintaţi parchetului, care i-a depus în arestul preventiv.

Topliţa-Română

STAREA TIMPULUI. — După cum sunt de înverşunate spiritele omenirei, la fel a fost şi starea timpului în acest an. Primăvara a fost o adevărată iarnă. vara a fost ca un început de primăvară.

Acum suntem în toamnă; dar nu toamne ca altă dată. Câmpul este încă acopert de semănături nerodite; livezile şi viile aproape de regiunea muntoasă, au rămas necoapte. Zilele acestea de Septembrie pe munţii din jurul Borsecului şi Topliţei Române, a căzut zăpadă groasă. Pe munţii Călimani se poate merge cu schii ca în toiul iernii.

Nopţile reci cu temperatura de 1 grad. Sezonul la băile Borsec. care prin luna Iulie luase avânt (sosise până la 2000 vizitatori), acum s'a terminat.

SE INCHID TREI FABRICI. — La 1 Oct. s'a anunţat că fabricile: „Xilon" exploatată de „Fraţii Sam" din Topliţa-Română, „Industria Românească" de lângă Carluc-Borsec şi „Bistricioara" explotată de Teohariu-Galaţi sistează industria forestieră. din cauza agravantei crize financiare.

Sute de lucrători sunt în mare îngrijorare, rămânând pieritori de foame. Ministerul muncii şi ministerul industriei să ia măsuri de ajutorare.

EDILITARE. — Incă de acum 2 an com. Stânceni a stat izolată, fiind luat podul de peste Mureş. Zilele aceste cu greu s'a putut începe edificarea unui nou pod din lemn care va costa comuna 245.000 lei.

CONTRAVENŢII. — Şeful postului jandarmi din Stânceni a dat în judecată la legea drumului 10 delicvenţi.

Şeful postului Motrescu din Borsec a prins maşina lui Elemer din Topliţa, condusă de un băiat care n'avea permis de circulaţie, sau carte de şofer. Proprietarul a fost amendat cu 20.000 lei.

ŞIMLEUL-SILVANIEI

JUDECATOREŞTI. — Marţi au început în localul primăriei, judecarea apelurilor la procesele verbale de impune, cari de astă dată sunt în foarte mare număr.

ŞCOLARE. — Luni s'a sărbătorit în sala festivă a liceului „Bărnuţiu" deschiderea noului an şcolar. După slujba religioasă, d. Ioan Assian, directorul liceului, a vorbit elevilor, arătându-le datoria.

La festivitate a luat parte întreg corpul profesoral. Noii profesori numiţi anul acesta sunt d-nii: Gh. Orăşan, C. Valvaric şi Creţu.

Solemnitatea de deschidere a noului an şcolar s'a oficiat în aceiaş zi şi la şcoala normală de conducătoare, la gimnaziul minoritar, şi la toate şcoalele primare din localitate.

SATULUNG

INTRUNIRE POLITICA. — Partidul naţional-ţărănesc radical, de sub preşedinţia d-lui Grigore Iunian, a convocat o întrunire politică în sala „Szabo" din Satulung.

La această întrunire d. Gr. Iunian trebuia să vorbească, dar fiind reţinut la Codlea, la o altă întrunire, nu a putut veni.

D Radu Olteanu, şeful organizaţiei Braşov, a vorbit despre restabilizarea monetară arătând foloasele ei.

Din partea ungurilor a vorbit d. Al. Nemeş în acelaş sens.

ŞCOLARE. — Necompletându-se locurile vacante la şcoala profesională de fete din localitate, direcţiunea şcoalei anunţă că se mai primesc înscrieri în toate clasele.

Taxa de frecvenţă este de 800 lei. iar taxa de internat de 8500.

Internatul este situat în apropierea şcoalei, fiind bine întreţinut şi în cele mai riguroase cerinţe ale igienii.

ULTIMA ORA

In preziua serbărilor dela Sinaia

— Dela trimisul nostru special —

Sinaia, 23 Sept.

M. S. Regele Alexandru al Jugoslaviei împreună cu M. S. Regina Marioara sosesc la Sinaia Duminică dimineața la ora 11, cu un tren regal.

Odată cu Suveranii Jugoslaviei va sosi și d. ministru de externe Jeftici.

Se crede că Suveranii Jugoslaviei vor fi însoțiți de principele moștenitor.

După serbare M. S. Regele Alexandru se va duce, după cum am arătat, la Medgidia, spre a vizita cripta eroilor sărbi căzuți în război, pe frontul dobrogean.

Majestatea Sa va depune o coroană de flori.

Suveranii Jugoslaviei vor face împreună cu M. S. Regele Carol II o vânătoare în regiunea Reghinului.

•

Luni seara va fi la Sinaia un mare dineu, urmat de recepție, oferit de ministerul de externe d-lor miniștri Beneș și Jeftici.

Probabil că d. Beneș va veni odată cu d. Jeftici, vagonul d-sale fiind atașat în drum vagonului regal iugoslav.

•

D. prim ministru al Vaida va sosi azi la ora 5.50 d. a. la Sinaia.

Tot azi d. a. va sosi la Sinaia și contele Volpi împreună cu principesa Ruspolli.

CIRCULAȚIA RAPIDULUI „ARDEAL" DUPĂ 1 OCT.

Direcția generală c. f. r. a dispus ca trenurile rapide 3 și 4 *„Ardeal"*, București-Episcopia Bihorului, să rămână în circulație și după 1 Oct. 1933.

Tr. rapid 3, cu plecarea din București la ora 13,15, va circula până la Brașov zilnic, iar dela Brașov la Episcopia Bihorului numai Marția, Joia și Duminica.

Tr. rapid 4, cu sosirea în Capitală la ora 19,10, va circula de la Episcopia Bihorului la Brașov numai Miercurea, Vinerea și Duminica, iar dela Brașov la București zilnic.

Atât la ducere, cât și la înapoere, trenurile 3 și 4, în zilele când circulă la și dela Episcopia Bihorului, vor avea — ca și până în prezent — vagoane de dormit între București-Paris Est-Calais.

Aceste vagoane, pe distanța Budapesta - Paris - Calais-Bologne, vor circula în garnitura trenului de lux Alberg Orient Express.

Cum se va face examinarea la bacalaureat

Ministerul instrucțiunii a trimis tuturor președinților comisiilor de bacalaureat indicații cu privire la modul în care va trebui să se facă interogarea candidaților la aceste examene.

Vor fi respinși la proba scrisă candidații notați la ambele lucrări cu „insuficient".

Dacă numai una din probele scrise este notată cu insuficient, candidații vor fi admiși la oral.

Un candidat nu poate fi declarat respins la examenul scris decât numai pe baza încheierii luată cu majoritate de voturi de către comisie.

La examenul oral, care va fi public, se va ține seama de următoarele norme:

Scopul examenului fiind constatarea măsurii în care candidatul este orientat în materia respectivă și a puterii lui de judecată, nu se va cere ca el să se prezinte ca o enciclopedie vorbitoare.

Se vor evita întrebările de amănunt, precum și acelea cari l-ar putea scoate pe candidat din cadrele programului.

Principala preocupare nu trebue să fie de a căuta tot ce știu elevii față de cadrul imaginat de examinator și nici de a-i încurca prin întrebări, ci a doza puterile mintale atinse prin școală.

Bacalaureatul trebue să fie un examen ce măsoară spiritul, nu memoria, forța intelectuală câpătată, iar nu cunoștințele immagazinate.

Nu este îngăduit ca examinarea să degenereze într'un dialog, ci candidatul trebue lăsat să-și expună singur cunoștințele ce le are asupra chestiunii date, profesorul putând interveni numai când candidatul se îndepărtează dela subiectul tratat sau dacă răspunsul dat pare insuficient pentru a se forma o judecată precisă despre pregătirea lui.

Decretul pentru plata salariilor pe luna Septembrie

Pentru plata salariilor pe luna Septembrie 1933, s'au repartizat următoarele sume din bugetul ordinar al Statului pentru angajări, lichidări, ordonanțări și plăți dela următoarele capitole:

SALARII

Ministerul apărării naționale lei 211.383.763; ministerul finanțelor lei 70.000.000; ministerul instrucțiunei publice lei 286.763.783; ministerul internelor lei 85.612.845; ministerul lucrărilor publice lei 2.914.478; ministerul justiției lei 57.656.000 ministerul agriculturii și domeniilor lei 27.736.760; ministerul industriei și comerțului lei 8 milioane 850.000; ministerul afacerilor străine lei 3.270.000; ministerul muncii și sănătății lei 30.850.000 președenția consiliului de miniștri lei 445.000, total lei 785.482.629.

DIVERSE

Ministerul instrucțiunii publice, subvenție pentru salarii la teatre și opere lei 5.666.663; ministerul justiției, subvenție pentru salarii direcțiunei penitenciarelor lei 5.528.000.

DIVERSE DE PERSONAL

Ministerul afacerilor străine, pentru plata cheltuelilor prevăzute la art. 4, 33, 34, 35, 61, 89 și 90, din bugetul acelui departament lei 8.458.000; ministerul de interne, pentru plata alocației de hrană și echipament ofițeri și reangajați lei 1.418.121; ministerul apărării naționale, pentru plata alocației de hrană și echipament, ofițeri și reangajați lei 39.044.328; ministerului de finanțe, pentru plata alocației de hrană și echipament, ofițeri și reangajați grăniceri pe luna Septembrie lei 1.320.055, total lei 61.435.167.

Afară de sumele prevăzute la art. 1, se mai repartizează, pentru luna Septembrie a. c., din bugetul ordinar pe exercițiul 1933/934, în scopul angajării, lichidării, ordonanțării și plății, ministerului finanțelor, cheltuei ordinare lei 15.800.000, cheltueli extraordinare lei 2.700.000, total 18.500.000.

Dacă după satisfacerea nevoilor departamentelor pentru cheltueli la capitolul „salarii", vor rezulta plusuri din cotele ce'se repartizează prin acest decret, ele vor putea fi utilizate și pentru angajări, lichidări, ordonanțări și plăți, reprezentând drepturile cuvenite pe lunile anterioare ale anului financiar 1933.

Angajările, lichidările, ordonanțările și plățile, în limita sumelor repartizate prin acest decret, se vor face dela 25 Septembrie—15 Octombrie 1933.

Intrevederile dela Sofia

— Un comunicat oficial —

Sofia, 23 (Rador).—După întrevederile cari au avut loc între miniștrii turci și președintele consiliului bulgar, s'a dat publicității următorul comunicat:

Președintele de consiliu, Ismet Pașa, ministrul afacerilor străine, Tevfick Ruchdy Bey și președintele de consiliu al Bulgariei, d. Mușanoff, au trecut în revistă, în cursul conversațiilor lor, toate chestiunile interesând cele două țări, examinând și situația generală.

Schimbul de vederi s'a făcut într'o atmosferă de încredere și sinceritate cordială și a scos din nou în evidență solidaritatea de interese dintre Turcia și Bulgaria, precum și conformitatea vederilor lor asupra problemelor privință cele două țări și cooperarea internațională. Cele două guverne, ferm hotărîte să continue politica lor de pace și înțelegere generală, animate de sentimente de prietenie mutuală, și dornice de a reinoi expresia acestor sentimente, au hotărît prelungirea reglementului judiciar de arbitraj încheiat în 1929.

Cu acest prilej cele două guverne s'au găsit de acord pentru a sublinia că obligațiile luate asupra lor sau cari ar putea fi luate în viitor, nu ar putea în nici un caz aduce vreo atingere zisului tratat sau să-i reducă însemnătatea.

În această ordine de idei miniștrii turci au declarat în mod spontan guvernului bulgar că pactul greco-turc, semnat la 14 Septembrie 1933 la Ankara, nu este îndreptat împotriva Bulgariei și nici împotriva vreunei alte țări, și că, în special, el nu se inspiră de nici o tendință ostilă față de Bulgaria.

Afară de aceasta cele două guverne au hotărît să increadințeze unei comisiuni mixte examinarea și lichidarea, în cel mai scurt timp posibil, a celor câteva chestuni cari se află pendinte între Turcia și Bulgaria.

———xox———

✱ *D. N. Zeuceanu, noul ministru al țării la Madrid, a depus eri jurământul în fața d-lui N. Titulescu, ministrul afacerilor străine.*

✱ D. dr. V. Ilea a fost numit prefect al județului Maramureș, în locul d-lui Lazăr, prim-pretor, a cărui delegație a încetat.

✱ In cursul lunei Octombrie a. c. va fi la Iași solemnitatea inaugurării „Fundației universitare Regele Ferdinand I".

La această solemnitate vor asista M. S. Regele și membrii guvernului.

Dela Iași, M. Sa va pleca la Bălți spre a participa la târnosirea catedralei episcopale din acel oraș.

La această din urmă solemnitate vor fi prezenți și mai mulți ierarhi ortodocși din Orient.

✱ Eri dimineață, a sosit în gara Sinaia A. S. I. Principele Frederic de Hohenzolern. Inaltul oaspe era îmbrăcat în uniforma regimentului vânătorilor de munte al cărui cap este. A fost primit în gară de M. S. Regele Carol II cu care s'a îmbrățișat călduros, M. S. Regina Elisabeta a Greciei, Măria S. Marele Voevod Mihai, d. general Iliasievici, mareșalul Curții Regale, împreună cu Casa militară a Suveranului, d. Dumitrescu, secretar particular al Suveranului, d. dr. Mezincescu, prim efor al spitalelor civile, notabilitățile civile și militare, precum și ofițeri din garda regală.

✱ D. I. Teodorescu-Sion, inspector general al artelor a fost numit delegatul ministerului la Salonul Oficial de desen și gravură din anul 1933; d-nii Ștefan Popescu, Arthur G. Verona, Jean Al. Steriadi și Francisc Sirato, artiști pictori, au fost numiți membri în juriul acestui salon; d. Ion Pașa, secretar al inspectoratului artelor, a fost numit secretarul salonului.

✱ M. S. Regina Elisabeta a Greciei a plecat, Vineri seară, la 11 și 35, la Sinaia.

✱ Alegerea episcopilor fiind fixată pentru ziua de 5 Octombrie, au fost depuse următoarele candidaturi pentru locurile vacante la Cetatea Albă—Ismail, Huși și Caransebeș: Arhimandritul Dionisie Brahnă, garantul episcopiei Cetatea Albă—Ismail; arhimandritul Scriban, arh. Grigore Leu, vicarul mitropoliei din Iași; arhimandritul Zaharescu și arhimandritul dr. Antonie Harghel, directorul seminarului Episcopul Melhisedec din Ismail.

✱ In locul d-lui general Negoiescu a fost numit d. general Crasu comandant al diviziei din Ismail.

✱ Eri s'a prezentat d-lui director general al minelor o delegație a Uniunii conducătorilor de automobile din România, în frunte cu d. prezident Georgescu - Ștefănești, protestând contra scumpirii benzinei.

D. inginer Țănțăreanu a promis că se va ține o conferință împreună cu marii producători, spre a se putea rezolva favorabil această problemă foarte vitală pentru automobiliști.

✱ *D. Jan Seba, ministrul Cehoslovaciei la București, a plecat Vineri seară, cu trenul de 11 și 35, în întâmpinarea la graniță a d-lui Beneș, ministrul de externe al Cehoslovaciei, care va participa la serbările dela Sinaia.*

✱ D. Titulescu, ministru de externe a primit Vineri pe miniștri plenipotențiari ai Austriei, Belgiei și Iugoslaviei.

✱ Miercuri 27 Septembrie sunt convocați la prefectura jud. Ilfov toți pretorii și agronomii regionali din județ, într'o conferință agricolă.

✱ Ministerul agriculturii a luat măsuri pentru înființarea unei secțiuni de prepararea vaccinului antipestos pe lângă institutul de vaccinuri al facultății de medicină veterinară.

Această secțiune va funcționa la Giulești, unde se găsesc în prezent situate anexele institutului din București.

✱ Din cauză că unii dintre membrii consiliului inter-universitar au fost numiți președinți al comisiilor de bacalaureat, ședința acestui consiliu care urma să se țină la 28 Sept. la universitatea din București, a fost amânată pentru Luni 9 Octombrie.

✱ Deși numirile de ajutoare de maestre în învățământul profesional din țară au fost terminate încă de Joi seara, totuși tablourile respective n'au fost încă date publicității nici până acum, deoarece se fac modificări de ultima oră, după indicațiile cluburilor naționaltărăniste.

POLITICE

✱ **D. Mihai Popovici a sosit Vineri la Călimănești, cu automobilul și a avut o lungă întrevedere cu d. Al. Vaida.**

✱ Duminică 24 Sept., ora 10 dim. se va ține la Caracal întrunirea publică convocată de partidul țărănesc, la care va lua parte d. dr. N. Lupu, președintele partidului, împreună cu alți fruntași din țară. Pe lângă delegații din toate comunele județului Romanați, vor participa și delegații din partea județelor Olteniei în frunte cu deputații: Goiceanu, Adam Ionescu, I. Isac, dr. Pănescu și alții.

D. dr. N. Lupu va face declarațiuni asupra crizei economice și politice.

Din străinătate

✱ *Washington, 23 (Rador).* Președintele Roosevelt a aprobat proectul care prevede acordarea unor avansuri de 10 centi pentru livra de bumbac, cultivatorilor cari vor adera la planul de reducere a culturii de bumbac.

✱ *Budapesta, 23 (Rador).* — D. Kanya, ministru de externe, va pleca Duminică la Geneva.

———xox———

Căpitanul Renoiu condamnat la 20 de ani muncă silnică

Eri dimineață au continuat la consiliul de război al C. 2 A. de sub președinția d-lui col. Iarca, desbaterile procesului de trădare al căpitanului Renoiu Nicolae din reg. 5 vânători, Timișoara.

Au urmat replicile acuzării și apărării.

D. maior N. Hagi-Stoica, comisar regal, a combătut în replică argumentele apărării, arătând că Renoiu a făcut efectiv spionaj în favoarea Ungariei și nu există nicio scuză în sprijinul său. Denunțul pe care l-a făcut asupra organizației maghiare de siponaj în România nu are nicio importanță, întrucât s'a dovedit că cei denunțați a fi spioni, au fost găsiți nevinovați de consiliul de război dela Timișoara.

In replică, apărarea arată că Renoiu n'a intenționat nicio clipă să facă spionaj în detrimentul României. Denunțul pe care l-a făcut Renoiu îi acordă acestuia absolvirea de orice pedeapsă, conform art. 13 din legea spionajului.

VERDICTUL

La orele 10,30, consiliul declarându-se luminat, intră în deliberare. La orele 11,45, ieșind din deliberare, consiliul aduce un verdict afirmativ, răspunzând afirmativ cu unanimitate de voturi la toate întrebările de culpabilitate și neacordând circumstanțe atenuante.

Pe baza acestui verdict, căp. Renoiu Nicolae a fost condamnat pentru trădare la 20 de ani muncă silnică, degradare militară și pierderea dreptului de a mai purta decorațiuni, medalii ori ordine militare.

Condamnatul a făcut recurs.

Turburările din Cuba

— Lupta impotriva rebelilor continuă —

Havana, 23 (Rador). — Sergentul Battista a declarat eri că este dispus a relua gradul său de simplu sergent, în cazul când prezența sa în fruntea armatei ar putea primejdui interesele țării.

In interiorul insulei, turburările sporesc, populația înflămânzită provocând desordine.

Conducătorii diferitelor organizații politice continuă a delibera, fără a putea să se pună de acord. Unele cercuri cer menținerea d-lui San Martino la președinție, cu condiția ca el să fie supus controlului unei Junte compusă din reprezentanții tuturor partidelor. Alte grupări consideră că salvarea nu poate veni decât prin instaurarea unui regim de „autoritate".

Lupta impotriva rebelilor conduși de Hernandez continuă, capturarea acestuia nefiind confirmată.

A FOST ARESTAT UN CETAȚEAN BRITANIC

Havana, 23 (Rador). — *Se anunță că un grup de soldați cubani au arestat pe cetățeanul britanic Stable. Nu se cunoaște motivul acestei arestări.*

Ministrul Marei Britanii a intervenit pe lângă autorității pentru imediata eliberare a a lui Stable.

Criza internă din America

— Salvarea stă într'o politică de inflație —

New-York, 23 (Rador). — Ziarul „New-York Herald Tribune" scrie că președintele Roosevelt are de luptat cu o gravă criză internă, cercurile oficiale fiind descurajate de rezultatele de până acum ale Nirei.

Ziarul subliniază că greutățile provin din valul inflationist determinat de politica urmărită pentru refacerea economică.

Partizanii cei mai hotărîți ai inflației sunt astăzi fermierii. Atitudinea lor se explică prin faptul că politica din ultimele luni a dus la o urcare generală a prețurilor obiectelor manufacturate, în special în comerțul de detaliu.

Astfel, agricultorii, ale căror venituri nu au crescut, văd puterea de cumpărare a prețurilor obținute de ei, devenind tot mai mică.

In asemenea condițiuni ei consideră că salvarea lor nu poate veni decât printr'o politică hotărîtă de inflație.

Chestia recunoașterii oficiale a Rusiei

— Tratativele dela New-York —

Washington, 23 (Rador). — **D. Hull, secretarul departamentului de stat, pregătește în chestiunea Rusiei un raport de ansamblu, în care se ocupă și de chestiunea recunoașterii Uniunii sovietice. Raportul urmează a fi supus zilele acestea președintelui Roosevelt.**

D. Hull este partizan al recunoașterii Rusiei, sub rezerva recunoașterii drepturilor cetățenilor americani, cari au creanțe asupra Rusiei.

Deasemenea se află la New-York și d. Henry Morgenthau junior, fost ambasador al Statelor-Unite în Turcia, care tratează cu reprezentanții comerciali ai Rusiei acordarea unui credit de 50 milioane dolari pentru cumpărături de bumbac. D. Boris Swirski, reprezentantul oficios al Rusiei, se află deasemenea la New-York.

Din partea rușilor se observă tendința de a nu se angaja în cumpărături de mărfuri înainte de a nu se fi soluționat definitiv chestiunea recunoașterii oficiale a Rusiei.

PREGĂTIREA CAMPANIEI AGRICOLE DE TOAMNĂ

D. Voicu Nițescu ministrul agriculturii a trimis în cursul ultimelor două săptămâni mai multe circulări prefecților de județe cărora le pune în vedere măsurile ce urmează a se lua pentru pregătirea campaniei agricole de toamnă.

In primul rând se cere a se recomanda populațiunei rurale să grăbească facerea semănăturilor de toamnă (grâu, orz, secară, rapiță). Populațiunea va fi îndemnată să dea o atențiune specială grâului, care este hrana principală și în orice caz are mai multă căutare de cât alte produse agricole. Pentru regiunile unde recoltele au fost distruse de grindină, inundații, etc., în așa fel că agricultorii nu au putut recolta nici sămânță, ministerul va putea acorda împrumuturi, agricultorilor lipsiți, prin Banca centrală cooperativă.

Cu privire la cultura grâului s'a recomandat stăruitor următoarele trei lucruri: a) să nu se samene grâu necurățat și netriorat; b) sămânța să fie tratată în prealabil contra mălurei și altor boale, fie prin soluțiuni și piatră vânătă, fie prin prafuri uscate; c) agricultorii să fie sfătuiți a nu aduce seminte din regiuni prea îndepărtate cu altă climă de cât regiunea respectivă, de cât numai dacă aceste seminte au fost experimentate și s'au dovedit superioare. Până la această probă agricultorii vor fi îndemnați să întrebuințeze seminte locale aclimatizate, care prrin cultură și-au dovedit calitățile lor, numai însă să fie bine curățate și triorate înainte de întrebuințare.

Circulara amintește mijloacele pe care ministerul agriculturii le pune la dispoziție pentru distribuirea materialelor de tratarea semințelor și inlesnirile pe care le face pentru procurarea trioarelor. In orice caz spune circulara — nu este îngăduit să se pună în pământ seminte netratate. Intr'un asemenea caz, recolta poate fi cu totul compromisă și nu poate fi valorificată. Cei ce produc astfel de recolte lucrează contra economiei naționale și într'o agricultură civilizată nu mai sunt îngăduite asemenea lucruri.

Circulara cuprinde apoi numeroase alte instrucțiuni cu privire la însămânțarea altor cereale de toamnă, cum e secara, orzul, precum și preocupările ce trebue să le aibe organele locale în vederea semănăturilor de primăvară.

D. ministru cere prefecților să întrebuințeze toate mijloacele pentru răspândirea instrucțiunilor de mai sus. Toți funcționarii publici în contact cu agricultorii vor fi îndemnați să dea sfaturile necesare. Personalul serviciilor agricole este obligat să stea la dispoziție și cu indicațiunile tehnice și cu supravegherea și controlul aplicării dispozițiunilor luate. Pentru deplasările acestui personal ministerul va pune la dispoziție fondurile necesare, iar în caz că nu ajung va contribui Camera de agricultură și eventual bugetul județean. Circulara se încheie astfel: credem domnule prefect că depunând o deosebită stăruință pentru îndrumarea populațiunei rurale către o plugărie mai rațională, vă îndepliniți una din primele îndatoriri ale d-vs. și veți face ca administrația să intre în adevăratul ei rol, acela de a se ocupa în afară de chestiunile administrative și de gospodăria locală.

—— xox ——

Situația naț.-socialiștilor în dieta dela Danzig

Danzig, 23 (Rador). — Ultimul senator al partidului Centrului, prelatul Sawatzki, și-a dat demisia. Gruparea centristă a declarat că se retrage din coaliția guvernamentală.

Această hotărîre nu va avea nici o influență asupra guvernului, deoarece național-socialiștii dispun în Dietă de majoritatea absolută.

O conferință economică a Micii Înțelegeri la Praga

Praga, 22 (Radio-Central). — **Conferința Micii Înțelegeri dela Sinaia se va ocupa în special cu situația din Europa centrală și atitudinea față de tratativele dela Geneva în legătură cu viitoarele propuneri pentru controlul dezarmărilor.**

Chestiile economice sunt rezervate unei conferințe speciale, care se va ține la sfârșitul lui Octombrie la Praga. Până atunci guvernele respective vor căuta să faciliteze condițiile necesare desvoltării relațiilor economice reciproce.

Tratativele nu privesc însă un așa zis plan pentru Europa centrală, ci exclusiv întărirea relațiilor economice între cele trei state ale Micii Înțelegeri.

———x✱x———

Lindbergh la Leningrad

Riga, 22 (Rador). — Lindberg împreună cu soția sa au sosit astăzi cu avionul la Leningrad.

———oxxxX X xxxo———

Conversațiile dela Paris

Paris, 23 (Rador). — *Impresia generală a presei cu privire la conversațiile franco-anglo-americane de eri este optimistă. Deși nu se urmăreau decât negocieri preliminare pentru apropierea punctelor de vedere ale guvernelor din Paris, Londra și Washington, s'a ajuns la o apropiere sensibilă.*

„Le Journal" arată că guvernul din Londra a aprobat propunerile făcute Lunea trecută d-lui Eden. Anglia este acum de acord cu introducerea, înaintea oricărei măsuri de dezarmare efectivă, a unei perioade de încercare de patru ani, în cursul căreia un sistem de control automat și regulat va demonstra buna sau reaua voință a Germaniei.

Dacă la expirarea acestei perioade experiența se va dovedi concludentă și dacă Germania nu va fi săvârșit nici o infracțiune, Franța va executa măsuri de dezarmare asupra cărora este gata a furniza detalii depe acum.

Aceste măsuri au fost aprobate deasemenea de d-nii Norman Davis și Mussolini.

Mai rămâne în suspensie două chestiuni, scrie ziarul:

1) In ce vor consista sancțiunile aplicabile statelor cari ar viola convenția sau cari ar încerca să se sustragă controlului și 2) Care va fi punctul de plecare al controlului.

Ziarul „Petit Parisien" scrie că speranțele înregistrate cu prilejul precedentelor conversații cu d. Eden nu au dispărut, ci dimpotrivă, în urma consiliului de miniștri britanic, ele s'au materializat în anumite cazuri, pe când în alte puncte s'au ivit noui speranțe.

„Repetăm că conversațiile din Paris nu urmăresc nici de cum să lipsească conferința dezarmării de libertatea ei de inițiativă și discuție, sau de a se substitui ei. Se urmărește dimpotrivă pregătirea și ușurarea lucrărilor conferinței dezarmării, încercându-se a se realiza, în chestiunile spinoase, o serie de sugestii comune, susceptibile de a ralia unanimitatea sufragiilor".

———xox———

Indoitul asasinat din Constanța

Constanța, 23 Sept.

Astă noapte, la ora 2, s'a săvârșit un fioros dublu asasinat în cartierul Anadolchioi, str. Isbânzii 28.

Cinci bandiți înarmați au pătruns în brutăria Minas Parsetan. Doi din bandiți au intrat în camera lucrătorilor, cari tocmai frământau pâinea și pe cari cu revolvere întinse, i-au ținut sub teroare, iar ceilalți trei au intrat în camera patrorilor, cari dormeau.

Marta Parsein, soția brutarului, încercând să țipe, a fost împușcată mortal de unul din bandiți cu un foc de revolver calibru mare tras în piept pe fereastră. Bătrânul Minas de 70 ani, care la rându-i a încercat să țipe, a fost tăiat în mai multe locuri cu cuțitele, după care bandiți au fugit fără să ia nimic.

Cadavrul Martei Parseian a fost transportat la morga iar bătrânul Minas a fost dus în stare gravă, la spitalul dr. Sion.

La fața locului fac ancheta d-nii procurori Constantinescu și Moiseanu și comisarii Dănescu, Ștefănescu și Lucrețeanu.

———xox———

Incendiator menținut arestat

Brăila, 23 Sept.

Chestura poliției din localitate a arestat pe comerciantul Panait Cozma din Galați, bănuit ca autor al incendiului care în noaptea de 24 spre 25 August a distrus complet imobilul d-lui Iancu Hirschfeld din str. Portului, în care se aflau instalate hotelul „Dunărea" și varieteurile „Internațional bar" și „Marinarul vesel".

Fiind supus cercetărilor, Cosma a tăgăduit că el ar fi pus focul, dar în baza dovezilor adunate, a fost înaintat cabinetului 2 de instrucșie, care a emis împotriva lui mandat de arestare.

Mandatul a venit azi spre judecare în fața tribunalului secția 2-a, care după o scurtă deliberare, l-a confirmat.

Arestarea unui contrabandist de țigări și cărți de joc

Galați, 23 Sept.

Controlorul vamal Roznovschi, însoțit de un reprezentant al căpităniei de port, a descoperit azi dimineață, la revină pe bordul vaporului „Ardealul" al „S. M. R."-ului, în cabina tâmplarului Ioan Savenco, 1000 țigări străine.

Fiind bănuială că Savenco se ocupa și înainte cu contrabandele, s'a făcut o descindere la domiciliul său, în cartierul nou, unde s'au mai găsit 85 pachete de țigări și numeroase pachete cu cărți de joc. Contrabandistul a fost arestat și înaintat parchetului.

———xox———

Expoziția jubiliară din Bălți

Consiliul de administrație al regiei c. f. r. a extins reducerea de 50 la sută, atât la ducere cât și la înapoere, participanților din întreaga țară la expoziția jubilară din Bălți.

Această reducere se acordase la început numai stațiilor din cuprinsul direcțiilor de exploatare Galați și Iași.

———xox———

NOUI TÂRGURI DE VITE

S'a aprobat înființarea unui târg săptămânal de vite în com. Strâmba-Nouă (jud. Bălți), care va funcționa în fiecare Miercuri. In com. Vânători (jud. Arad) s'a înființat un târg anual de vite și mărfuri care va funcționa în a doua Miercuri a lunei Decembrie. La Abrud (jud. Alba) s'a înființat un târg de vite și mărfuri, care va funcționa permanent.

———xox———

FAPTE DIN CAPITALĂ

Un escroc încearcă să se sinucidă

Agenții poliției au arestat eri dim. pe Gh. Telibașa, urmărit pentru escrocherii.

In drum spre poliție, escrocul profitând de un moment de neatenție a agenților, s'a otrăvit, înghițând mai multe pastile de sublimat.

Până în arestul poliției el n'a spus că s'a otrăvit. Abia după ce i s'a făcut rău a mărturisit că a înghițit sublimat.

D. chestor Georgescu a dispus imediat transportarea sinucigașului la spitalul Colțea, unde i s'au dat ajutoare.

El era urmărit fiind reclamat de mai mulți naivi, cari i-au dat diferite sume de bani spre a le furniza produse alimentare dela o fermă pe care pretindea că o are în județ.

In realitate escrocul n'avea nici un fel de fermă.

Accident de automobil

Automobilul 38, al prefecturii Ialomița, mergând spre orașul Călărași, pe șos. Pantelimon a călcat pe ucenicul frizer G. Constantinescu, de 14 ani, din str. Petrescu 14, rănindu-l la cap.

Ucenicul a fost internat la spitalul Colentina.

Incendiul din șos. Ciurel

Un violent incendiu s'a declarat azi noapte la imobilul lui D. Cârstea, din șos. Ciurel 32.

Focul a luat naștere dela o lampă din băcănia din față și s'a întins cu iuțeală la tutungeria de alături.

Avizându-se pompierii, la foc au venit posturile Central și Sf. Gheorghe, cu d-nii căpitani P. Popescu, Grozescu și Paraschivescu.

Intre timp flăcările s'au întins la întreg acoperișul clădirii.

După o oră focul a fost stins.

Au ars băcănia, tutungeria, o fructărie, cu toate mărfurile, o porțiune mare din acoperiș și încă câteva camere.

Pagubele sunt de peste 300 mii lei.

Indurerată Maria Vespasiani anunță împlinirea a trei ani dela moartea iubitului și neuitatului meu soț

Căpitan Vittorino Vespasiani

din armata Italiană

în memoria căruia se va oficia un requiem Luni 25 cor. ora 9 dimineața în Catedrala Sf. Iosif. 14

✝

Alexandrina soție, Victoria, Dumitru, Gheorghe copii, Anina și Teodor Barbulescu cu fiul, Teodora și locotenent Mihăescu, Olga și Nicolae Teodorescu fiice, fii, noră, gineri și nepoți, Diamandy Ionescu frate, precum și familiile Lucia Cofern cu copiii, Sisila Călărășanu și Maria Călărășanu cu fiii, au nemărginita durere a aduce la cunoștința rudelor, prietenilor și cunoștințelor încetarea din viață a scumpului lor soț, tată, bunic, frate, cumnat

Tache I. Teodorescu

Mort în ziua de 22. IX. 1933 orele 17 în Predeal.

Inmormântarea va avea loc în ziua de 24. IX a. c. orele 15, în cimitirul Sf-ta Vineri, în a cărui capelă se vor depune rămășițele pământești în ziua de 24. IX orele 9.

Aceasta ține locul oricărei alte înștiințări. 11

Familia îndurerată a Doctorului Gruescu din Severin mulțumește cu recunoștință tuturor prietenilor și cunoștințelor cari au luat parte prin viu grai, prin telegrame și scrisori cu ocazia înmormântării scumpului lor

D. Gruescu

fost inginer la Soc. Telefoanelor din București. 20

Indurerați frați și surori, fac cunoscut că Duminică 24 Septembrie, va avea loc parastasul de 3 ani, dela încetarea din viață a scumpei și neuitatea lor

DOCTOR

ALEXANDRINA THEODORU

medic oficial balneolog Băile Herculane

care se va oficia la Bis. Malmaison, Calea Plevnei. 11

Domnul Eraclie Ciupagea roagă rudele și prietenii să ia parte la parastasul de 5 ani dela încetarea din viață a adoratei lor

Didina Ciupagea

ce se va oficia mâine, Duminică, 24 curent, la ora 11, la Biserica Lucaci. 17

✝

Indureraților: Elisabeta I. Rallet soție, Colonel N. Rallet frate, Mimi și Col. N. Drăghici; Lili și Louis Stanisavlievitchs, fiice și gineri, au durerea a anunța pierderea iubitului lor

Ion C. Rallet

fost INSPECTOR de POLIȚIE

decedat Joi 21 c. Inmormântarea a avut loc Sâmbătă 23 Septembrie ora 16 (4) la cimitirul Bellu (civil).

✝

FUNCȚIONARII VAMEI GIURGIU

anunță cu multă durere toți colegii și prietenii încetarea din viață a abunului lor colg și prieten

CONSTANTIN R. IONESCU

TAXATOR VAMAL

Inmormântarea se va face Duminică 24 Sept. corent la Giurgiu.

✝

Milan și Sofia Velciu cu copii; Mircea, Nicolae, Christache și Ștefania fii și fiică; Maria și Petre Ionescu cu fiica, Elena și Dumitru Toncescu cu fiul, Janeta și Florea Ionescu cu fiica — fiice, gineri și nepoți — precum și familiile înrudite, anunță prietenii și cunoscuții încetarea din viață a scumpului lor tată, socru și bunic

Ilie D. Velciu

INDUSTRIAȘ

Decorat cu „Coroana României" în gradul de Cavaler

în etate de 75 ani.

Decedat în ziua de 21 Sept., ora 3 p. m. la locuința sa din Șos. Pantelimon No. 7 (Comuna Suburbană), de unde va porni Cortegiul mortuar la Cimitirul „Reinvierea" unde se va face inhumarea în ziua de Duminică 24 Septembrie, ora 3 p. m. 27

✝

Anastasia I. Pallă mamă, precum și familiile înrudite anunță cu durere pierderea scumpului lor

Gheorghe I. Pallă

încetat din viață Joi 21 Septembrie, ora 20. Corpul defunctului a fost depus în capela crematorului „Cenușa" și incinerarea a avut loc Sâmbătă 23 Septembrie, ora 16 precis. 25

✝

Elisa Intendant Lt.-Colonel Th. Ionescu soție, cu frații Eduard și Alexandru Roceric, Elena cumnată, nepoți Tudorel și Hermina Roceric, au nemărginita durere să anunțe încetarea din viață a

INTENDANTULUI LT. COLONEL

Theodor Ionescu

PENSIONAR

Ofițer al Stelei și al Coroanei României cu spadă și alte ordine

Inmormântarea are loc Duminică 24 a. c. ora 16 la Cimitirul Sf. Vineri unde este depus. 13

✝

Nefericiții: Alexandru și Emilia Popescu cu copiii și întreaga familie anunță cu durere încetarea din viață a scumpei lor fiice

Marioara Popescu

în etate de 28 ani

a cărei incinerare a avut loc Sâmbătă 23 c., ora 6 p. m. la Crematoriul „Cenușa". 24

Curier judiciar

Asasinul dela Șosea a fost predat parchetului

Precum am scris la timp, ancheta parchetului militar stabilind că fiorosul asasin de la șosea nu aparținea și n'a aparținut, cândva armatei, și-a declinat competința și a trimis afacerea parchetului civil.

Dosarul a fost predat Vineri, d-lui procuror Păcuraru, care a reluat cercetările iar criminalul a fost transferat sub pază polițienească, la spitalul Filantropia.

Investigațiile noui preliminarii au verificat că, în adevăr, precocele criminal și fals elev al școalei militare de cavalerie Anghel Mihăilă zis Mihail Angelescu (de fel din com. Mâneciu Pământeni-Prahova), a ieșit în ziua dramei, 17 Septembrie a. c., la zece dimineața, însoțit de victimă, Maria Nistor, de 18 ani, elevă la azilul „Elena Doamna", (domiciliată în Splaiul Unirei 162) cu planul să meargă la cazarmă. A ademenit însă pe școlăriță la șosea. Și aci a încercat să o batjocorească. Ea însă a rezistat și smulgându-se din mâinile lui, a încercat să se îndepărteze, întorcându-i spatele. Angelescu a țintit atunci asupra ei revolverul cu care era înarmat și a tras, în plin, patru gloanțe.

Angelescu Mihăilă recunoaște că a tras. Pretinde însă că glontele i-a scăpat din greșală, fără să mai poată justifica de ce au scăpat, tot din greșală, și celelalte trei.

Parchetul a deschis împotrivă-i acțiune publică pentru omucidere cu voință. A dispus trimiterea dosarului, pentru desăvârșirea anchetei, la cab. 9 instrucție și a cerut arestarea ucigașului.

Procesul furturilor dela depoul de materiale C. F. R.-Triaj

Curtea cu jurați a jud. Ilfov urma să judece procesul prădătorilor depozitelor de materiale „Depoul Triaj".

E vorba de banda numeroasă și organizată pe baze de adevărați gangsteri — înarmată cu perfecționate unelte de spargere și cu arme de foc — ce se specializase, sub conducerea lui Nae Golcea din Giulești, cu devalizarea magaziilor căilor ferate. Prada o tăinuia pe la diverși complici și agenți de plasare din satele invecinate. Iar vinderea ei pe piață se făcea prin intermediul negustorilor de ferărie Iacob Lecher și Sammy Eisenberg din calea Dudești nr. 102 și 108.

Procesul nu s'a putut judeca nici de data aceasta fiindcă nu s'a putut obține procedura cu inculpații liberi.

De aceea s'a amânat la 6 Noembrie a. c.

Brutar condamnat

Fabricantul Alfred Gaisler din str. Cuza Vodă 65 făcuse recurs în casare contra deciziei instanței de fond prin care a fost definitiv condamnat (la 25 mii lei amendă) pentru contravenție la legea sanitară.

Prin procesul-verbal respectiv i se impută că a fabricat și pus în consumație pâine cu alaun (piatră acră).

La termen însă, recurentul a declarat că își retrage recursul spre a beneficia de clemența regală din ultimul înalt decret de grațiere.

Curtea a luat act și a închis dosarul.

Parchetul însă, constatând că decretul de grațiere nu se aplică și contravențiunilor cu caracter de speculă — cum sunt considerate cele de tipul isprăvii recurentului — și că astfel prin retragerea recursului pedeapsa a rămas definitivă, iar amenda nu s'a consemnat totuși, a lansat contra respectivului mandat de arestare.

D. Gaisler a făcut atunci contestație la mandatul de arestare, pe care a adresat-o Curții de apel ca instanță de casare, și s'a judecat Vineri.

Curtea, după deliberare — și pentru motive ce se vor vedea la redactarea deciziei — a respins contestația.

Eliberare pe cauțiune respinsă

Prevenitul Niculae Ilie, autorul unor furturi îndrăznețe, a fost liberat provizoriu, pe cauție de 20 mii lei.

Incheierea de liberare nespecificând modul de constituire a cauțiunii, arestatul a depus-o în efecte.

I s'a refuzat însă liberarea pe temeiu că în lipsă de altă indicație, formula „cauțiune de 20 mii lei" cată a fi înțeleasă drept... 20 mii lei în numerar.

Niculae Ilie a făcut apel contra acestei interpretări.

Cazul a fost judecat Vineri la tribunal.

Tribunalul însă a respins apelul ca nefondat și a confirmat astfel că punerea în libertate a inculpatului se va face tot contra unei cauțiuni în numerar.

Tata Moșu mai are un proces!

Tata Moșu, criminalul din str. Pictorul Romano, mai are și alte isprăvi la activ.

Le-am vestit la timp.

Se știe că mai e trimis în judecată corecțională și pentru șaizeci și patru de furturi — de toate genurile și calibrele — săvârșite în mai puțin de un an, în Capitală și împrejurimi.

Procesul urma să se judece Vineri, în apel la trib. Ilfov s. I.

Procedura nefiind însă completă cu inculpații liberați în cursul cercetărilor sau judecății, desbaterea s'a amânat din nou la 9 Octombrie a. c.

Procedura la Curțile cu juri

Inalta Curte de casație s. II, casând Vineri o decizie de condamnare la muncă silnică pentru asasinat, pronunțată de Curtea cu juri a jud. Dâmbovița, a statornicit că e casabilă hotărîrea ce s'ar da pe baza mărturiei — fără jurământ pe sfânta cruce — prestată de mama victimei, neconstituită parte civilă.

Procesul s'a trimis spre o nouă judecare altei Curți cu juri.

Furtul dela Resch

Curtea de apel s. II, ca instanță de casare, a judecat Vineri, recursul făcut de Nuhăm Atatky, bijutier din Chișinău, contra sentinței tribunalului local s. I (pronunțată în apel) prin care a fost osândit, împreună cu autorii principali Mordhay Friedenberg și Ruhălă Feldman, ca tăinuitor în faimoasa afacere de furt de bijuterii comis în științe împrejurări și în miez de zi, la magazinul Resch din calea Victoriei.

Curtea a amânat pronunțarea pe Miercuri.

Nu s'a acordat personalitatea juridică

Trib. Ilfov s. I a judecat Vineri cererile de a li se acorda personalitate juridică făcute de organizațiile „Frontul Economic" și „Asociația funcționarilor din ministerul finanțelor".

Reprezentantul ministerului public a pus concluzii pentru respingerea ambelor cereri.

D-sa a susținut că cea dintâi asociație nu corespunde prevederilor, condițiunilor și rosturilor legii persoanelor juridice, fiind mai de grabă o acțiune politică; iar statutele ei chiar îi definesc scopul sub aspectul unui calificat program de realizări cu caracter politic.

Iar cea de-a doua își propune de asemenea activități și adoptă mijloace de acțiune, nepotrivite cu rosturile unei organizări de funcționari ai statului. Pe deasupra, președintele asociației și principalul petiționar a încetat să mai figureze printre funcționarii finanțelor fiind destituit în urma incidentului public ce l-a avut cu titularul actual al departamentului.

Tribunalul, după scurtă deliberare, a respins ambele cereri de autorizare.

Osândită

Trib. Ilfov s. I a condamnat Vineri la trei luni închisoare corecțională, pentru abuz de încredere, pe Natalia Gheorghiu, fostă secretară la așezămintele ocrotite de d-na Lia Vintilă Brătianu.

Inculpata e învinuită că și-a însușit din sumele încasate pentru așezămintele în chestiune.

Procesul Rappaport-Seletzky

Trib. Ilfov s. V. urma să judece Vineri, acțiunea directă penală — de calomnie — întreprinsă de avocatul Rappaport-Iași contra fostului director technic al reprezentanței Skodei în România, Bruno Seletzky.

Reclamantul se plânge anume că ar fi fost calomniat prin declarația făcută de inculpat, — într'o ședință a dezbaterilor procesului știut dela Consiliul de război al corpului II armată, cum că d-sa n'ar fi fost nici odată consilier juridic al legației cehoslovace din Capitală.

Lipsind dosarul de fond al procesului și chiar dovada de înmânare a citației inculpatului (dela Jilava), procesul s'a amânat la 20 Octombrie a. c.

Arestați

D. judecător instr. Armand Constantinescu a lansat mandate de arestare contra indivizilor Florea Barbă (din str. Rădulescu Asan 15), Gheorghe Hurmuzescu (din str. Sf. Niculae Tei 23) și Gr. Gheorghiu (din str. Sf Niculae 25), pentru furturi cu spargere — și contra pensionarului Toma Petrescu (din str. Rădulescu Asan 15) pentru tăinuire la furturile celor dintâi.

Tot odată s'a deschis acțiune publică pentru tăinuire și contra comerciantului Petrică Enescu din str. Drumul la Tei. Nu s'a luat însă nici o măsură până acum în privința lui, deoarece n'a putut fi găsit de poliție.

Cercetările continuă.

Diverse

Trib. Ilfov s. I a condamnat Vineri în lipsă la o lună închisoare corecțională — pentru abuz de încredere — pe Ion Mihalcea din str. Siminoc nr. 2.

Curtea de apel s. II a respins eri cererea de liberare provizorie făcută de Traian Popescu, fost șef de serviciu la Societatea telefoane, învinuit că și-a însușit însemnate sume în dauna instituției.

Prețul abonamentului la ziarul UNIVERSUL este:

Lei 750 pe un an
„ 380 pe 6 luni
„ 200 pe 3 luni
„ 80 pe 1 lună

Abonamente se fac la 1 și 16 ale fiecărei luni

Mica Publicitate

Apare în fiecare zi. Minimum 10 cuvinte

— Anunciurile în chenar prețul dublu —

Pentru adresele din Capitală se va adăuga și numărul sectorului

Cereri de serviciu

3 lei cuvântul

AVAND școală de menaj tânără caută serviciu persoană singură prefer provincie. Sofia, Campoduci 75, prin Vitan. 7468

BUCATAREASA bună, acte regulă, fără bărbat, Calea Dudești No. 11. 52

GERMANA pricepută la copii caută loc Str. Vultur 121. 76

CAUT post pentru calorifer cunoscând orice instalație, Vinter Ioan, strada Puțu lui Zamfir No. 34, București. 7663

CASIERA caut post depun 5.000 Lei garanție, numai loc serios și onorabil. Ziar 4 D. 25

CAUT mic serviciu pentru locuință sau jumătate zi serviciu, D-na Lucreția Diaconescu Str. Ioniță Florea II No. 2, C. Floreasca. 116

CAUT loc șofer și calorifer, nevasta bucătăreasă, la toate. Merg și provincie. Ziar, 9 D. 50

CAUT loc ajutori cofetari bun toate, actele în regulă. Daragics Iosif, Str. Ștefan Ciobanu 36, Parc Ferentari, sect. 5, Loco. 32

DOAMNA serioasă, vorbind franceza, caută post copii. Transilvania 56 (dreapta). 7717

DOUA Domnișoare știind germana-franceza caută angajament la reviste. Ziar, sub inteligent, 26 D. 93

DOAMNA tânără gospodină caut post menajeră, la persoană singură. Merg provincie. Buzești 59 în fund, Olimpia. 199

FRAULEIN 23 Jahre, sucht Posten zu Kindern von 3-8 Jahren, besitzt Nähkenntnisse und gute Dienstzeugnisse. Adr: „Kindergärtnerin" Jud. Târnava Mare, Com. Beia. 186

GERMANA vârstă caut loc copii referințe, Str. Basarabi fost Occident No. 43. 87

INTELIGENTES deutsches fräulein aus sehr gutes familie sucht Stelle in vornehmes Haus zu Kindern von 6 Jahren aufwärts. Bevorsugt ausländische familie, eventuell Provinz. Ziar 107 C. 18

INTELECTUALA cunoscând bine limba franceză și dactilografia caută post dactilografă pentru orele de după prânz. 1-7. Ziar 37 D. 130

INTELIGENTE vertraugsfolle Person sucht Posten Tagsüber koche gut Splaiul Unirii No. 92 Etușka. 117

KÖCHIN ohne Mann sucht Stelle, Maica Domnului 6 Rădulescu, Loco. 7

LUCREZ covoare case mari, pretențiuni modeste. Budișteanu 2. 61

MECANIC și Portar cunosc Instalația. Oferte ziar 20 D. 77

OM pentru calorifer și curte cu acte în regulă și recomandații. Ziar 19 D. 76

PREMIERA perfectă croitorie caută urgent angajament, adresați „Atlas" Regală 1. 214

PARISIENNE professeur cherche pair dans bonne famille auprès de grands enfants. Str. Flondor 3. Foișor. M-lle Renée. 7725

PROVINCIALA caută loc menajeră la persoană singură, adresați Sâmbătă, Duminică până la ora 1. Str. Rondă 45, Mariette. 81

SPALATOREASA specială, merge cu ziua. Velicun Drumea 52 (Floreasca). Eliza. 114

ȘOFER, priceput, cu acte caută post. La ziar 18 D. 72

ȘOFEUR mecanic, conștiincios, vechime 1919, caută serviciu lunar. Ghinea 17 (prin Șos. Giurgiului). 7693

ȘOFER mecanică electrică cu soție nemțoaică jupâneasă sau la toate sau fără soție. Pretenții modeste, ziar 3 D. 22

WIRTSCHAFTERIN, perfekte Köchin sucht Stelle in auslaendisches vornemes Haus. Unter: Tüchtig. 37 C. 7613

Oferte de serviciu

4 lei cuvântul

ANGAJAM imediat lucrători-lucrătoare-detașeuri și călcători pentru haine bărbătești și obiecte de damă bine retribuiți. Angajăm și personal nespecializat. Adresați Boiangerie Falk Sf. Apostoli 44, orele 8-12 și 15-17. 7671

AVIZ. Părinți, îngrijiți viitorul copiilor, formându-le meserie bănoasă. Școala șoferi mecanici. Școala Superioară Arte Meserii, Cometa, 23, București, primește zilnic înscrieri. Oricine, indiferent vârsta, cultura, religia, cursurile două luni. Absolvenții serviciul militar trupe specialitate. Provincialii dormitul gratuit. Cereți prospectul. 7526

ANGAJEZ femee la toate să știe bucătăria, fără bărbat cu condicuță, D-rul Felix 32. 112

ANGAJEZ jupâneasă, fără bărbat, Strada Lucaci 12. 139

ANGAJEZ Morar, Ajutor contabil, Viticultor, Chelar, cu practică și referințe. C. A. Rosetti 36. 89

ANGAJEZ băeți pentru Bodegă 14-16 ani State Oprescu, calea Griviței 314. 19

ADMINISTRAȚIA Carierelor Colonel Ghenciu Gara Medgidia angajează lucrători pietrari, încărcători conducători cu acordul. 7694

ANGAJEZ urgent 2 femei sau o pereche, la toate, cunoscând bine bucătăria. Alea Zoe 22 (Parcul Filipescu). 75

BUCATAREASA perfectă și jupâneasă fără bărbat se caută Brezoianu 32. 151

BUCATAREASA bună, cu spălat, fără bărbat caut Teodor Aman 2. 205

BUCATAREASA bună unguroaică fără bărbat se caută pentru personalul Consumului Paradis, Academiei 1. 176

BUCATAREASA perfectă fără bărbat, acte caută strada Aureliu 33. 7734

BAIAT 15-16 ani perfect priceput băcănie se caută Cazărmii 33. 7658

BAEȚEL, deștept, vrednic cinstit, caută restaurantul bodega „Scarlat", Griviței 316. 7656

BUCATAREASA perfectă, fără bărbat, se caută în Strada Austrului No. 35. 7610

BAEȚI 13-15 ani, 4 clase primare, sănătoși, angajez cu anul, interni, plătesc bine. Adresați: Consumul General „Coloniale" Mizil. 7686

BUCATAREASA bună cu spălat fără bărbat caută Demetriu. Puțu de piatră 5. 7690

BRODEZA pentru broderie plină, Toledo, caută în Teodor Aman 18. 56

BUCATAREASA fără bărbat, cu spălat, acte în regulă, Dorobanți 4. Portar. 46

BAEȚI 13-15 ani, 4 clase primare, sănătoși, angajez cu anul, interni, plătesc bine. Adresați: Consumul General „Coloniale" Mizil. 7686

BUCATAREASA la toate fără bărbat, se caută Str. Argentina No. 34. 34

BOMBONERIA Domnița Ileana Bul. Elisabeta 30, caută bune vânzătoare, știe germana. 8

BUCATAREASA specială mâncări străine și jupâneasă servită case mari amândouă, fără bărbați, serioase, Calea Victoriei 100. 108

CAUT bun vânzător coloniale mezeluri, Popa, Dorobanți 155. 7735

CAUT bucătăreasă foarte pricepută. Izvor 25. 119

CAUT perfecte lucrătoare rochii și mantouri, Casa Pană, Moșilor 89. 125

CAUT. bucătăreasă fără bărbat, B-dul Basarab 3. 133

CAUT un tânăr 16 ani, pentru informații, Orientatorul Oituz 14 (II). 135

CAUT jupâneasă perfectă singură cu acte și recomandații, Moșilor 62. 143

CAUT ajutoare bune sau lucrătoare croitorie dame. Speranței 22. „St. Rosetti". 136

CAUT vânzători și băeți de prăvălie la coloniale și băuturi, Traian Dragotescu, Bul. Pache 116. 163

CAUT bucătăreasă fără bărbat Aleea Modrogan 5 Parcul Filipescu. 104

CAUT 2 femei fără bărbat, una la 2 copii cu certificate, alta la gătit și spălat, leafă bună. Consumul Popular, strada Carol 59. 106

CAUT băiat bun la Bodegă să știe a servi, Str. Precupeții Vechi No. 32. 92

CAUT secretară tânără serioasă instruită, primește mic salariu dejun și cameră. Oferte sub „Avocat" la ziar căsuța 108 C. 7688

CAUT băieți branșa băuturi 15-17 ani. Str. Foișor 40. La un colț de Raiu. 59

CAUT femee fără bărbat să știe găti și spăla, Franzelari 22. 49

CAUT servitoare la toate fără bărbat casă ușoară. Petrescu Bulevardul Colonel Mihail Ghica 55 Parcela 34. 23

CAUT Vier priceput și muncitor, un administrator la vie mică însurat fără copii, adresa Strada Berzei 22. București. 13

CAUT bucătăreasă cu recomandații. Ardeleancă sau streină, și o fată ca ajutoare la bucătărie. Adresa Portar Opera Română. 6

CAUT menajeră tânără. Aștept căminul militar Regele Carol II, portar la 23 între 8-10 și la 24 între 8 - 11. 68

CAUT bucătăreasă bună unguroaică la toate cu certificate bune Szigeti Bulevard Carol 39. 7709

CAUT femee la toate fără bărbat acte în regulă. Episcopul Radu 59 D-nul Vladimir. 79

CAUT femee fără bărbat, ajutor la toate în casă. Grigore Pleșoianu 78. A., Catella. 83

CONSUMUL Ioan Tigoianu angajează buni vânzători coloniale bodegă. B-dul Basarab 12. 174

Caut jupâneasă servită, cu acte în regulă, fără bărbat. B-dul Dacia 19 175

CAUT băeți științori la băcănie și băuturi, Agricultori 150. 179

CAUT femee la toate, perfectă la bucătărie și bine servită la case mari, poate merge seara acasă. Anton Pan 48. 202

CAUT bucătăreasă nemțoaică să meargă la țară adresați Cazărmei 19. 211

CAUT femee servită condicuță fără bărbat știe gătitul. D-na Vasiliu, Schitu Măgureanu 47, după colț. 210

DOMNIȘOARE pentru trupă Balet caut Papadopol Buzești 22 fund dreapta. 7740

FACTURIST scriere clară cu cunoștințe contabilitate și limba germană preferat din branșa caucicucuri caută Societate. Ofertă detailată la ziar sub No. 76 C. 7649

FATA servită știe gătit caut Radulescu, Alea Sihleanu 18 prin Călărași 46. 146

FEMEIA, singură, vrednică, 30-40 ani, cu condicuță, la toate, fără gătit la două persoane. Bulevardul Basarab 56. 171

FARMACIA Sănătatea Corabia caută asistent bun receptură. 7549

FEMEE la toate știe bine gătitul cu acte caută Bulevardul Elisabeta 30 etajul 2 scara stânga. 101

FREULEIN Germană la 2 băeți, meditații școală, pian, Călărașilor 85. 188

FATA sănătoasă și cuminte la copii, să știe și nemțește imediat angajez Sussmann Lucaci 32. 63

FECIOR român, necăsătorit, cu îmbrăcăminte neagră și bune recomandații se angajează Toamnei 45. 43

FRÄULEIN für ein sechsjähriges Mädchen wird gesucht str. Senat No. 6. 10

HOTEL SELECT Giurgiu. caută portar, madamă de meserie. prezentare Duminică 24. Luni 25 Septembrie București, Strada Bozianu 7, între orele 2 până 6. 7724

JUPANEASA bine servită, tânără, fără bărbat, pentru Ploești. Adresa loco str. Mihai Vodă 48 apartament jos. 7570

JUPANEASA sufragioaică prezentabilă fără bărbat caut strada Sborului 10, lângă Mântuleasa. 7739

JEUNE française ou suissesse gouvernante pour garçon 5½ ans on cherche Rue Toma Stelian 5 Soseaua Kisseleff. 7745

JUPANEASA servită, fără bărbat, odae separată, Aron Florian 5 (Batiște). 28

KINDERGÄRTNERIN mit Nähkentnissen für 2 jährigen Buben grosse Provinzstadt. Vorstellung Ingineur Goldenberg. Clădirea Exploatărei Gara de Nord Nachmittag 2 - 4. 80

KINDERMÄDCHEN oder Fräulein Zeugnisse vorsprächen 9-4 „Grigore Alexandrescu, 48. 51

KINDERMÄDCHEN la copil 4 ani cu practică și cunoscând cusutul se caută pentru provincie salar 800 lunar, a se prezenta strada General Ipătescu 18. 67

LUCRATOARE la Strickmaschin caută Fabrica B-dul Tăbăcari 4. 55

„LA TARAPANA" Coloniale și Băuturi caut băeți incepători dela țară 13-15 ani. Str. Schitul Maicelor 14. 7696

MAISON SUZANNE, Pasagiul Imobiliara angajează lucrătoare la rochi. 180

MANECHINE angajează imediat Casa Maria Constantinescu B-dul Carol 41 etaj. 7737

PENTRU băiat clasa II licială și fetiță clasa 4 primară se caută profesoară preparație particular. Se oferă 1000 lei lunar.. Hristea Moșia Mărășești, prin Bârlad. 7754

SE CAUTA tineri cu biciclete pentru curse în oraș câștig și salar frumos, adresa ziar 24 D. 7719

SE CAUTA Coafeză Manicheză Frizeria Aurora, Văcărești 176, proprietatea Dobrogeanu. 122

SE CAUTA un bun Nichelator Str. Biserica Enei No. 16. 164

SE CAUTA vânzătoare prezentabile pentru magazine de alimente. Prezentarea orele 4-6. Guardini Faccincani, Vespasian 43. 7710

SE CAUTA băeți pentru prăvălie de alimente 13-16 ani prezentare orele 11-12. Guardini Faccincani, Vespasian 43. 7711

TANARA vrednică cu acte în regulă caută fructăria Șerban-Vodă 76. 100

UCENIC se caută la Studio Julietta, calea Victoriei 34. 7728

VOPSITORIA de Blănuri Constantinidi Uranus 34 caută blănar, blănăreasă, cojocar, croitoreasă. 7611

Lecții și meditații

4 lei cuvântul

ASISTAȚI GRATUIT: Franceza, Germana, Engleza. Steno-Dactilografia, Convingându-vă succesele. Școala „Duployen". 27. Smârdan. 7736

CAUT streină, franceza, germana, contra dejun, salar. 8-10, 4-6, Londra 9. 58

CAUT Licențiat Drept meditație student orele 2-3 Ionășescu, Stocholm 12. 42

ENGLEZ sau engleză se caută pentru lecțiuni în schimbul camerei. Vasiliu Bd. Elisabeta 24. 7731

FRANÇAISE enseigne le français, grammaire, littérature, conversation, 41 Temișana étage. 120

GERMANA, licențiată prepară curs primar, secundar contra masă or plată. Ziar 40 D. 146

PAR MOIS, 500 lei, 2 heures ou 800 lei 3 heures par semaine litterature. grammaire, conversation par française diplômée. Jurnal sous Sorbonne, 39 D. 145

PARISIANA predă franceza engleza germana. La sine 150 lunar, Installator Filantropia 43. 11

PREDAU piano 300 lunar. programa conservatorului. Ziar 17 D. 70

STUDENT prepar curs primar, liceu, comerț elementar 30 ora sau masă. Adresați ziar, 11 D. 62

STUDENT meditează orice materie liceu, comerț, foarte convenabil, Ghiocei 35. 38

STUDENTA serioasă și destoinică caut meditez elevă clasa IV liceală. Bateriilor 41. 45

ȘCOALA BERLITZ, Sărindar 14 anunță că la 25 Septembrie începe un curs de Stenografie la 7, altul la 8, Engleza la 7 seara. Inscriere zilnice. Tel. 364-98. 7638

VÂNZĂRI

4 lei cuvântul

ATENȚIUNE. Divane solide 700. Divane cu cutii 1400. Tapițeria Mihai-Vodă 12. 7266

AUBURN de vânzare turism perfectă stare Bul. Dacia 50. 7708

ATENȚIUNE vindem ocazie, haine damă blană și bărbătești. Smokinguri, mașină Singer cismărie, aparate fotografice, covor 3x4, stofă verde pentru uniforme școlare Lei 200 metrul, bijuterii. Economia Românească, Brezoianu 24. 7741

AUTOMOBILIȘTI faceți economie! Crucile cardanice repară la perfecție atelierele Peschl, Știrbei Vodă 4. Mare depozit de rulmenți pentru toate tipurile de mașini. 1

AUTOMOBIL „Opel" 4/16 P.S. renovat complect și conștiincios înzestrat cu tot utilajul necesar și modern, consumație 8% viteză 60 km. vinde convenabil Moldoveanu, Victoriei 105. 2

AUTOMOBIL Wiliss-Knigt 4 cilindri fără supape deschis complect vând chilipir. Moldoveanu Victoriei 105. 3

CAROSERII uzate pentru autobuze provincie și una de marfă, vinde eftin Moldoveanu, Victoriei 105. 4

CABINET DENTAR vad vechi inclusiv mobilier dormitor sufragerie vând eftin Condor Universul 46 D. 172

CRYSLER închis 6 cilindri perfectă stare 25.000 bani gata. Filofteia Gheorghiu 5, prin Pieptănari. 7721

DE VANZARE 2 vagoane piatră bolovani, Rahovei 349. 149

CHILIPIR vând automobil Fiat închis perfectă stare, eventual cu număr și aparat. Depozitul Central Sticlărie fața Gărei Dealul Spirei. 7743

DESFACEREA produselor Viilor General Rujinski Strada Berzei 22, a adus spre vânzare renumitele vinuri Pinôt și Bordeaux 12

DORMITOR, Sufragerie, Birou complect ultramoderne, tablouri lămpi vând urgent. Dragoș-Vodă 28 (parterr) Romană - Viitor. 7519

DORMITOARE superbe, sufragerii, Holuri, Birouri, etc. sosit noi modele absolut originale cu prețuri extrem reduse, primim orice comenzi, vizitați „Interiorul Artistic" Victoriei 89. 7594

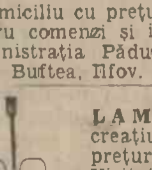

LAMPI ELECTRICE frumoase moderne, eftine, vinde magazinul Gheorghe Arvătescu, Domnița Anastasia 7 (fost Belvedere). 7730

LEMNE de foc esență cer prima calitate vindem servind cu cărucele la domiciliu cu prețuri convenabile. Pentru comenzi și informațiuni la Administrația Pădurii Buftea, Oficiul Buftea, Ilfov. 7393

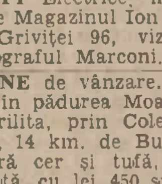

LAMPI electrice creațiunei moderne prețuri concurență, Vizitați expoziția fabricei Kaukas, Calea Văcărești 108. 7319

LAMPI Electrice, moderne eftine vinde Magazinul Ion Arvatescu Calea Griviței 96, vizavi de Cinematograful Marconi. 7702

LEMNE de vânzare. Amatorii găsesc în pădurea Moara Domnească Șindrilita, prin Colentina și Afumați, 14 km. de București, esență tânără cer și tufă, tăiate iarna trecută, cu lei 450 sfertul (peste 2 M. Cubi), 900-950 kilograme sfertul. Cumpărătorii a mai mult de 50 sferturi, Lei 400 sfertul. Chirigii se găsesc Șindrilita și Afumați cu preț foarte convenabil. 7695

MAȘINA cusut nouă Singer la priză vând 15 mii costat 22 mii, Mihail Cornea 4. 118

MOTOARE Deutz motorină 30-35-60 cai eftin. Rahovei 281. 7626

MAȘINI SCRIS uzate, diverse sisteme, cumpărați eftin. Segaller, Victoriei 44. 35

3 mtr. stofă, sau un costum de comandă model „Adam", vă puteți comanda contra unui costum uzat cu o mică diferență la Magazinul „PARIS", B-dul Academiei 2 (lângă Automatul Presto). 7

MAȘINA cusut Singer birou, puțin uzat 4500, Strada Ștefan Negulescu 25. 158

MAȘINI Cusut Croitorie Lingerie Blănărie mare ocazie, Șerban Vodă 2. Pălăceanu. 7715

OCAZIUNE excepțională: Mașină în tandem cu vapori compound, condensator prin amestec cu injecție, fabricat solid dinaintea războiului, 185-230-270 HP. la 90 - 105 tururi pe min. penrtu o presiune de aburi de 12 Atm., disc greu de 4000 m/m cu cablu, în perfectă stare de funcțiune, se vinde avantagios. Oferte la ziar sub „Victoria" 28 D. 98

PATURI de fier, paturi pentru copii, divane, lavoare, cuere. Fabrica Gutman Marcus, Sf-ții Apostoli 68. Prospect la cerere. 5

PIANINA „Hooff" perfectă stare vând eftin. Eremia Grigorescu 1 (Armașului). 7574

PIANINA „Lubitz" nouă ultraelegantă, trei pedale, vând foarte eftin. Profetului 6 (Toamnei). 104

PIANINA „Hooff", aproape nouă, vând urgent eftin. Academiei 23 bis. Et. IV. 183

POSTAV CAKI pentru mantale prima calitate vinde eftin Postăvăria Isăcescu „Cooperarea Croitorilor" Smârdan 4. 7469

PIANINA Stenway New-York concert vând eftin, Eremia Grigorescu 1 (Armașului). 7634

RAFTURI instalație complectă parfumerie devânzare. Oferte ziar 43 C. 7615

RADIO 5 lămpi fac schimb cu pianină. Ziar 47 D. 184

SUFRAGERIE, dormitor, hall, ultramoderne, vând urgent eftin, cauza plecărei, Victoriei 128. 153

SUFRAGERIE Dormitor Hall Studio ultramoderne noi diverse vând chilipir, Piața Sft. Ștefan 9 bis. 195

ȘIFONIERE, divane mobile, diverse vând urgent. Caimatei 4, Statuia Rosetti. 209

SUFRAGERIE, Dormitor, Herrnzimmer Holl, Studio, Cuer ultramoderne Lămpi, tablouri vând urgent. Jules Michelet 9 (prima dreapta). 7521

SUFRAGERIE mare, nuc masiv, covoare, diverse mobile. De vânzare. Strada Slătineanu 16, (fost Nisipari). 71

SOBE de faianță și teracotă, vinde eftin direct din fabrică numai concurența. Șoseaua Olteniței la capătul liniei 7. 7730

VAND Manteaux Astragan bună stare măsură mare, Vultur 2 (Romulus). 111

VAND 4 scaune salon obiecte casnice, etaj I Mogoș-Vornicu 1 Pache. 129

VAND cărucior copil bună stare Transilvania 11 etaj 2. 29

VAND ocazional mașină Nash perfectă stare de funcțiune, Fierari 10. 84

VANZ Rafturi, Tisghele, Galantar, Calea Griviței 250. București. 7657

VAND materialele unei case dărâmate. Vizibil Olari 29. Informațiuni Anton Pann 48. 203

VAND scoarțe naționale, sobă, scaune de piele etc. toate în bună stare. Anton Pann 48, 11-12 și 5-6 204

VINDEM mașini de scris noui cu prețuri derizorii. Adresați-vă la Gaumont, Bulevardul Elisabeta 34 Etj. II. 155

CUMPĂRĂRI

4 lei cuvântul

AUR, dinți aur cumpăr cu cele mai bune prețuri „Dentara Platina" Pasagiul Vilagros 4 vis-a-vis prefectura poliției. 7459

ARGINTERIE, Pian, Pianine, Covoare, Mobile fine, Bronzuri. Weber, Stelea 25. 182

ATENȚIUNE cumpăr piane pianine Verjgaci Piața Cantacuzino 3 telefon 2.33/49. 7573

CUMPAR câine Cooker Turnescu 12 Cotroceni. 7667

CARȚI, Franceze, Germane, Românești, cumpăr imediat. Scriți Mușoiu, Tutungeria Cercului Militar, Bulevardul Elisabeta 2. 7705

CUMPARAM Argintărie, Mobile, Covoare,. obiecte de artă, „Arta Antică", Victoriei 85. 7718

CUMPAR ocazie treerătoare 6/8—8/10, în funcțiune, cu vapor, motor sau tractor, Em. Veselu, Boceni-Mehedinți (Of. Tâmna). 138

DISEL Gratz, motor, doi cilindri, construcție grea, patru timpi, cu compresor, 120 H.P. în perfectă stare cumpăr. Carabella Arcului 14. 69

MAȘINA scris ocazie perfectă stare, cumpăr, Vultur 5. 37

MAȘINA SCRIS Portabilă (mică) uzată cumpăr, Popa, Vasile Boerescu 17. 36

MAȘINI de cusut, Motociclete ocazie cumpăr, Șerban Vodă 2, Pălăceanu. 7714

VÂNZĂRI și cumpărări de imobile, moșii, păduri, terenuri, arendări

5 lei cuvântul

ATENȚIUNE. Calea Victoriei (Președenție) 4 camere dependințe confort electricitate 150 mp. vindem urgent 100.000 numerar 100.000 înlesniri plată. Dima, Regală 1, colț Victoriei. 200

ATENȚIUNE Casă nouă General Lahovary, 2 apartamente 650.000, Berzei 520.000. Bonaparte 3 apartamente 1.200.000 vinde Monitorul Proprietarilor Carada 7 (Karagheorghevici). 7753

AGENȚIA „Mondiala" Edgard Quinet 10, vinde grandios imobil raport (Banca Națională) 5 prăvălii, 6 apartamente 700.000 venit 4.200.000. Victoriei 7 apartamente calorifer, 360.000 venit 2.300.000 Mitropolie 2 apartamente calorifer 1.000.000 7450

AVIZ: Vând casă 2 apartamente cinci camere și trei camere, confort modern, strada Costache Negri (Elefterie). Adresați Agenția Mercur Sărindar (fără taxe). 159

ANTIM, imobil nou 5 camere, confort 600.000, altul 350.000, vilă cubistă Pache 600.000 vinde „Mondiala" Edgart Qunet 10. Fără taxe. 7749

ATENȚIUNE! Fermă 10 pogoane casă 4 camere vie, apă, plantațiuni. Inventariu agricultură 12 kilometri București, 320.000. Cubist ultramodern 4 Apartamente venit 140.000 Isvor (început) 1.100.000. „Inlesnirea" Sfântul Ionică 5. 126

BAILE de 100 ELECTRICE SANATORIUL Dr. SMARANDESCU Str. Buzești 14 Buc., tel. 18 31, al XXIII sezon de vindecări boalelor cronice, rheumatice, artritice, nervoase, de sânge de femei, etc. Săracilor prețuri de binefacere, cons. gratis

INCHIRIERI

Apartamente goale

5 lei cuvântul

DE INCHIRIAT imediat casă nouă 2 apartamente etaj parter fiecare 4 camere vestibul bae instalată confort modern cu garaj și cameră șofer 60—75.000 fără 50—65.000 Aleea Băncii Naționale 2 (Kiseleff) 6

INCHIRIEM: Vilă (Toamnei-Palade) Ultralux 5 piese mari multe dependințe 90.000. Vilă frumoasă (Polonă) 5 piese dependințe garaj, Parc mare 90.000. Casă ultraluxoasă (Italiană) 6 piese dependințe garaj 140.000 „Călăuza" Câmpineanu 7. 137

INCHIRIEZ casă luxoasă parter 6 camere hall dependințe calorifer avantajos, vizitare 3-5, Viitorului 16. 152

INCHIRIERI

Camere și apartamente mobilate

5 lei cuvântul

CAUT apartament mobilat compus două dormitoare sufragerie sală de bae bucătărie calorifer, adresați ziar sub 36 D. 7732

CAMERA mobilată subsol calorifer 1000, inclusiv căldură, lumină. B-dul Mihail Ghica 18, Vila II stânga. 103

CAUT o cameră baie bucătărie bine mobilate dealungul tramvaielor 14 și 24. Plătesc 3000-3500 lunar. Adresa ziar 25 D. 7720

DORMITOR elegant mobilat acces bae, Schitul Măgureanu 7 (parter mijloc). 161

DE INCHIRIAT Cameră mobilată, pensiune complectă, două persoane serioase (bărbați) 5000 lei lunar. Cometa 31, intrarea prin față. 40

GARSONIERA elegant mobilată, calorifer, bae, telefon, de închiriat, Str. Paris 4. Piața Victoriei. 7729

INCHIRIEZ cameră bine mobilată centru Pictor Luchian 14 (Mântuleasa). 7723

INCHIRIEZ cameră mobilată intrare separată bae domn singur studenți exclusi alta mansardă unei femeie singură etaj 1, Mogoș Vornicu 1, Pache. 128

INCHIRIEZ cameră mobilată 1-2 persoane acces bae, eventual pensiune. Maria Rosetti 29. 24

INCHIRIEZ cameră mobilată confort modern, Ștefan Mihăileanu 55. Colț - Pache. 60

INCHIRIEZ cameră bine mobilată intrare separată, electrică, teracotă. Silvestru 27. 167

SE CAUTA cameră mobilată numai în centru la familie distinsă pentru tânăr italian eventual cu pensiune. Guardini Faccincani, Vespasian 43. 7712

INCHIRIERI

Prăvălii și Birouri

5 lei cuvântul

ATELIER mare de închiriat eventual locuință, curte mare. Grigore Grecescu 9-11, Giurgiului. 7733

DE INCHIRIAT și predat Cofetărie și Berărie. N. Dâmbovicea nu, Câmpulung-Mușcel. 6988

INCHIRIEZ vad vechi coloniale camere locuit sau fără, 13 Septembrie 253. Adresați proprietar curte. 7577

PRAVALII, renovate 4 camere p. birouri, 1 apartament mare, apartamente mici de închiriat. Str. Doamnei 14. 7512

PRAVALII poziție comercială, electrică, calorifer, închiriez 1500 lunar. Cotroceni 12, tramvai 14. 7624

PENSIUNI

5 lei cuvântul

CAMERA cu pensiune caută domnișoară studentă 3000 lunar. Ziar 31 D. 110

IMPRUMUTURI și ipoteci

4 lei cuvântul

AVANSAM bani pentru hăinărie bărbătească uzată, eventual cumpărăm „Manchester", Colței 27. 7516

CAUT împrumut 10.000, pentru 6 luni, dobânda: casă și masă gratis, orele 4 - 6, strada Pictor Grigorescu 8, camera 14, Maria. 31

POLIȚE, chitanțe învechite toată țara încasează urgent „Banca Șmilovici", Moșilor 49. 196

Pierderi. Dispariții

5 lei cuvântul

PARDESIU uitat taximetru Joi seara. Recompensă Luterană 33 prima ușă dreapta. 82

PIERDUT câine lățos alb urechi galbene bot negru nume Sisi, aducători bună recompensă Splaiul Independenței 62. 90

RECOMPENSA aducătorului sau denunțătorului unde se află câine lup răspunde numele Lup, Popa Soare 68, Tel. 349/83. 206

DIVERSE profesionale. Asociații

4 lei cuvântul

FINANCIARE, LOTERII, etc.

7 lei cuvântul

ASOCIAT capital 4-5000. Mihai Bravu 184. 86

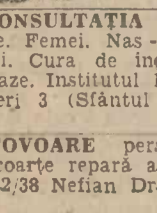

AFLAȚI totul pe nume. Reușirea dorințelor. Deslegarea relelor. Betty București, Berzei 109. 20

CONSULTAȚIA Lei 50 Boli Interne. Femei. Nas-Gât Urechi. Copii. Cura de îngrășare. Analize. Raze. Institutul Medical Sf-ta Vineri 3 (Sfântul Gheorghe). 7538

COVOARE persiane Sumacuri Scoarțe repară artistic. Telefonați 222/38 Nefian Dragoșvodă 6. 7609

BOLNAVI. Citiți aici duminică 24 corent certificatul mulțămire bolnavului căutat 5 săptămâni fără niciun folos cu medicamente nedormind 96 ciasuri dormind fără întrerupere 10 ceasuri numai după căutarea de 10 ore fără medicamente cu sciința cărții — lei 120 — geniului vindecător Kuhne, sanatoriului kuhnist medical tratează, vindecă radical toate bolile, toate rănile la bărbați, femei, copii, primește bolnavi interni, externi, consultă săracii gratis provincie prospect gratis, București, str. Principatele Unite 30. 7663

CROITOREASA bună lucrez familie 100 ziua B-dul Cuza 98 etaj II. 27

CAUT perfectă premieră, croitoreasă pentru Asociație atelier, eventual mic capital, posed locuință. Ziar, 10 D. 54

COAFOR „Martha" locuri vacante pentru Frizeri - Coafori, Piața Rosetti 6. 66

CAUT asociat 20.000 și muncă câștig sigur 10.000 lunar. Adresați ziar 54 D. 207

CELEBRUL croitor Titi decorat, confecționează costume cu 1400, furnituri fine. Pasagiul Vilagros, Calea Victoriei 16. 177

CREANȚE Banca Blank, Bonuri imposite, Tezaur cumpără vinde Banca Garleșteanu, Smârdan No. 4 7747

CONFECȚIONEZ ireproșabil rochii 300, mantouri, tailleur. Spătarului 30, Etaj. 142

DEBIT tutun vad centru lângă calea Victoriei predau urgent. A se adresa Bulev. Alex. Cuza Stradela I Nr. 12. 102

LIBELULA a scris pentru Intelectual 3 mulțumindu-i. Cercetați Poștă. 78

MACELARIE cu edecuri, clientelă formată, predau. Vând cântar automat chilipir. Măcelăria Căminului, fața Gării Obor. 208

PLACI de gramafoane schimb 10-15 lei placa, Paulman Brezoianu 27 în curte. 165

PREDAU sau închiriez restaurant-berărie absolut centru cu brevet. La ziar 44 D. 168

PREDAU Bodegă cu Brevet și edecuri chirie eftină. Adresa ziar 12 D. 64

PERDELE, cuverturi, fețe de mese în toate genurile lucrate de mână, artistic, găsite la Expoziția de Perdele Strada Lipscani 53 etaj. Intrare prin Cinematograful Roxy. 7071

RENTA 1933, deblocată 1920, precum și orice alte efecte, cumpără-vinde, Banca Hermes, Lipscani 20. 7706

SOBE teracotă moderne vinde eftin fabrica Steriade Inginer Ștefaniu, Boziaru 7 (Rond) Vasile Lascăr 146. Telefon 351-98. 7620

PORUMBARU 28 vând sau închiriez Prăvălie pivniță, edecuri, Brevet Cartier Boeresc. 7700

VECHIA croitorie bărbătească. D. Șerbănescu, Calea Rahovei 19, confecționează uniforme cu prețurile cele mai reduse 7692

PUBLICAȚIUNI Oficiale de licitații

10 lei cuvântul

CERCUL MILITAR Ofițeri București ține licitație pentru procurarea unei mașini bucătărie popotă în ziua 3 Octombrie ora 18. Informațiuni Serviciul technic. 85

PUBLICAȚIUNE No. 10314. În ziua de 28 Octombrie 1933, se va ține licitație publică cu oferte închise și sigilate la Institutul de boli mintale — nervoase București — Șoseaua Berceni pentru aprovizionarea cu articolele alimentare mai jos arătate, necesare pe anul 1934 și anume: Orele 10 dimineața, carne de vacă și untură topită de porc. Orele 10½ dimineața, lapte dulce. Orele 11 dimineața, brânză. Se cere garanția de 5% asupra valoarii întregei furnituri. Art. 88-110 din Legea Contabilității publice și art. 31-53 din Regulamentul pentru funcționarea Oficiului Central de Licitații sunt aplicabile. Caietele de sarcini se pot vedea în zilele de lucru la Institut. Direcțiunea 18

VAND eftin parțial sau total prin licitație publică Tribunalul Ilfov secția notariat 26 Septembrie 1933 imobilul Elena Sorescu Puțul lui Crăciun Dumitrache Florescu 1-3, 2 corpuri de case 2 magazii și un loc viran 400 mp. cu lei 305.386. 97

CĂSĂTORII

5 lei cuvântul

DOMN de foarte bună condiție socială, bine situat, titrat 53 ani, dorește. cunoștință văduvă, numai prin deces din Capitală. 45-50 ani, în vederea căsătoriei. Dota nu interesează. Anonimelor nu răspund. Oferte ziar, 104 C. 9

TANAR 32 ani, familie, situație, fără vițiuri, doresc căsătorie cu Domnișoară cinstită, sănătoasă, inteligentă, prezentabilă, cunoască perfect croitoria, fără zestre. Anonimelor nu răspund. Amănunte adresați: Foto-Bandy, pentru Deleanu, Craiova. 53

2 DOAMNE, Croitorese, etatea 28-30 dorește căsătorie cu persoane serioase, anonime nu răspunde, răspuns ziar 5 D. 7687

CORESPONDENȚE

5 lei cuvântul

ALI. Cu toate acelea, mi-e tare dor. Uitat deja? 41

ARCHITECT - Diplomat, situație, dorește căsătorie corespunzătoare. Ziar 52 D. 218

DOMN dorește cunoștință vederea căsătoriei domnișoară doamnă drăguță manierată. Adresa ziar 50 D. 191

I. T. Iți trimet toate gândurile mele și te aștept cu dor nespus. E. F. 21

NANDIA, rămas pe loc. Alin. 48

NOEL nu pot veni la ora fixată.

Prețul abonamentului la ziarul UNIVERSUL este:

Lei 750 pe un an
„ 380 pe 6 luni
„ 200 pe 3 luni
„ 80 pe 1 lună

Abonamente se fac la 1 și 16 ale fiecărei luni